

Ezikyel

UEzikyel ya ichumchum aYawe ka_ashe alár

¹ Ká_ashe izun iga isém pa_ishatding ká_ape aga aneding ká_nra ngga ntukun, nna ká_n yà uzèngtèng ká_ashe oném va_mmá wur ga izwal. Nna ká_n yà datkulung ká_awang aKebar, te apabur bol kang n ya oga alár ká_atak Inan.

² Ká_ilum iga itukun ká_ape va_ta, ká_nvang izun iga itukun va_na mmá kpán uponzhi uYehoyakin ga izwal ká,

³ te uYawe là nnap ká_uEzikyel, uném uga mpyal awop, uya aBuzi, ká_mbin oKaldi, datkulung ká_awang aKebar, kang awó Inan nna ká_yà ká_apal ishishi.

⁴ Kang n dér te n ya nyèr nkamkam i ba ká_asal mpal ká_inang ilulu, ká_apér asalsal kang amélam gáng na, kang ká_ishimshe apér va_ta te, iyám iro i mélam wa acham amélammélam.

⁵ Kang ká_ishimshe apér va_ta te n ya iyám iga irirì pa_ineding wa anémlèbér,

⁶ nnyi te nzá uzèngtèng ozá_nggo ká_asal awu pa_neding ká_abasém pa_neding.

⁷ Oga ashar ozá_tong nzwang, kang ashe ashar ozá_wa ashe ashar iya ìna, i mélam wa acham va mmá_gbègbak.

⁸ Ozá_ká_awo ká_avèng abasém ozá_ag a neding wa awo anémlèbér. Kang iyám iga irirì iga ineding va_ta ká_asal awu pa_neding kang ká_abasém pa_neding nzá uzèngtèng ozá_nggo,

⁹ oga abasəm oza_dok awuwan. Nza_uzəngtəng oza_nggo chen nzwang, i ga_ban kat a ya pa_oza_ban achen á.

¹⁰ Oga iyam iga iriri iga ineding va_ta, ká_asal awu anəm ká_mpyal, ká_asal awu ilir ká_awo ari, ká_asal awu ìna ká_awo apəram, ká_asal awu nkumànggap ká_asal nsəm nza_uzəngtəng oza_nggo.

¹¹ Wa nnà ta, oga asal awu oza_. Ko nza_azəngtəng nggo ká_abasəm pa_parəm bol ba ga apal, nza_azəngtəng nggo dok abasəm awan wò ká_ngbak, kang aga aparəm gún izəzər.

¹² Ko nza_izəngtəng nggo i chen nzwang, i ga_ban kat, i ga_nkpaktak ngbak va aruhu ga ká_oza_ká_.

¹³ Oga iyam iga iriri va_ta oza_wanta, iyam iro wa amor apər kat te wa apər amalmal. I ga_mpyal i le nvang kang apəpər ghan aməlam i fa ka_ashishe.

¹⁴ Kang oga iyam iga iriri va_ta i cheng i ga_mpyal i le nvang wa aməlam.

¹⁵ Nva_n dər oga iyam iga iriri va_ta te, n ya oga ikan ajwar pa_ineding dok mbin, ikan ajwar pa_izəng ká_ngbak nza_iyam iga iriri nggo.

¹⁶ Nkpaktak oga ikan ajwar aga aneding va_ta fa izər, nza_azəngtəng nggo mmá kpa məlam wa ipáng iga mbwai, kang i ya ká_nggo ká_ikan ajwar ikak ká_ashishe.

¹⁷ Nva_oza_səng te, nza_azəngtəng nggo i səng i ga i ga_ban kat i dər isu iga nneding va_ta.

¹⁸ Oga alègər akeke va_ta rup kang a nəm ayər kang nkpaktak oga alègər akeke aga aneding va_ta iwú gang izər oza_.

19 Nvāngva_oga iyām iga irirì vā_ata i sēng te, oga ikan ajwar vā_ata i sēng nzēng kā_aoza_a. A yā pa_aoga iyām iga irirì vā_ata i wong kā_ambin te, oga ikan ajwar vā_ata i wong kpa.

20 Atak vā_aruhu sēng te, oga iyam iga irirì vā_ata i sēng, kang oga ikan ajwar i sēng nzēng kā_aoza_a, kakul aruhu oga iyām iga irirì nna yā kā_aashe oga ikan ajwar vā_ata.

21 A yā pa_aoga iyām iga irirì vā_ata sēng te, oga ikan ajwar vā_ata i sēng kpa, kang a yā pa_aoza_a tong pā_achēk te oza_a i tong pā_achēk kpa, kang oga iyām iga irirì vā_ata i wong kā_ambin te oga ikan ajwar vā_ata i wong nzēng kā_aoza_a kpa. Kakul aruhu oga iyām iga irirì vā_ata nna yā kā_aashe oga ikan ajwar vā_ata.

22 Kā_a apal ishi oga iyām iga irirì vā_ata te, iyām iro na yā fa izēr kā_aigēlan a mēlam wa adēdal.

23 Kā_a avēng igēlan vā_ata, oga abasēm oza_a aga aparēm tong nzwang pā_a kwar i dok ava_a datkulung kā_ana, kang oza_a gún izēr oza_a kā_a oga abasēm aga aparēm.

24 Kang oza_a sēng te, n fe nnáp abasēm oza_a wa nnáp ndēng, wa nnáp aga Ichumchum, wa achen oshozha. A yā pa_aoza_a tong pā_achēk te oza_a i fēng kā_aoga abasēm oza_a.

25 Nvā_aoza_a tong kang oza_a fēng kā_a oga abasēm oza_a te, icū vāng kā_aigēlan kā_a apal ishi oza_a.

26 Kā_aigēlan vā_akā_a apal ishi oza_a te, iyām iro nna yā wa itok iponzhi iva mmá nēm kā_aipang iro va mí wór pā_aasapir, a zam wa ndēng izēr ivyau, kang iyām iro nna yā tēm kā_a apal itok iponzhi vā_ata wa anēm.

27 Kang n ya iyam va_ bàn ka_ asal adədək ba ga apal te i məlam wa acham aməlamməlam va ka_ ashe apər. Iyam va_ bàn ka_ adək vəng avəng te i sal wa apər, kang nkaptak izəzər gang ka_ atak aghanghan.

28 Wa agampal ka_ ashe ilulu ka_ ilum va_ ivar i pəng, te wa nnà ta aməlam va_ gáng na i ghan atak.

Ichumchum aYawe wa nva mmá nyám ta_. Ka_ nda va_ n ya te, n ru, n zəp ka_ afu, te n fe ichu anəm uro i là nnap.

2

Awór aEzikyel

1 UYawe là á mi pa, <<Á ya anəm, wong tał ga akul na ñ là nnap ká_ bu.>>

2 Kang nva_ uza_ ká_ nlà nnap ká_ mi te, aRuhu tar ka_ ashe mi a ghap mi n wong ga akul, te n fe na ka_ nlà nnap ká_ mi.

3 Te uza_ là á mi pa, <<Á ya anəm, mmami ka_ nre bu pa_ u ga atak onəm olsarila, mbin ngga nfa iyamkak, onəm ova fa iyamkak ká_ mi. Ozə_ ká_ opo oza_ pak nnəm mpat á mi chit a ba chu nda ata_.

4 Onəm oga nkak ishi ká_ ntwat igwak. Mmami ka_ nre bu ká_ atak oza_. Là oza_ pa, <Iyam va ta_ uNəm uga nzhi uYawe là.>

5 Mwote oza_ i fe, kat te oza_ i fe kat nggo, kakul oza_ onəm oga nfa iyamkak. Te oza_ i nyi pa_ unəm uga nlà ichu Inan uwa ka_ ashe oza_.

6 Te mmabu, á ya anəm, kang wa ra ayər oza_ kat, kat te wa ra ayər nnap-nlà oza_ kat, káp ká_ nva_ pa_ oga izú, ka_ oga nkpkashì gáng bu ka_ ishimshe, kang mmabu ka_ ntəm nzəng ká_ oga inyinyang á.

Kang wa ra ayər nnap-nlà oza_ kat, kat te icìgwak a lèp bu kákul ndér va_ oza_ i dér bu kat, kákul oza_ oném oga nfa iyámkak.

⁷ Bu là nnap-nlà mi ôza, mwote oza_ i fe, kat te oza_ i fe kat, kákul oza_ oném oga nfa iyámkak.

⁸ Te mmabu, á ya aném, fe iyám va_ mi là a bu, kang wa fa iyámkak wa njo oném oga nfa iyámkak va_ ta_ kat. Bol anung bu na u ri iyám va_ mi na a bu.>>

⁹ Kang n dér, te n ya mmá yichi awo á mi ká nlir ngga apal awa nchéndérchéndér.

¹⁰ Uza bol nlir ngga awa nchéndérchéndér va_ ta_ ká mpyal mi. Iyám va_ mmá lir ká ashe ká nsém te nnap-nlà ngga ador, ká ayéng, kang ká nlak ìgwak.

3

¹ Kang uza_ là á mi pa, <<Á ya aném, ri iyám va_ u ya ká mpyal bu. Ri nlir ngga apal awa nchéndérchéndér va_ ta, te wa ga, là nnap ká oném olsarila.>>

² Te m bol anung mi, kang uza_ na nlir ngga apal awa nchéndérchéndér á mi pa_ n ri.

³ Te uza_ là á mi pa, <<Á ya aném, ri nlir ngga apal awa nchéndérchéndér va_ n na a bu a, ri yél afu bu ká.>> Te n ri kang a chàng ká mi ká anung wa mmál irizhe.

⁴ Te uza_ là á mi pa, <<Á ya aném, ga atak oném olsarila na u là nnap-nlà mi ôza.

⁵ Mmami ká nre bu ká atak oném ova achu agafak ká atak bu kat. N re bu ká atak oném olsarila.

6 N re bu ka atak onəm ova achu ozai mat nlà kat, ova nnap-nlà ozabu kpán ipipir kat á. Káyà pan re bu ka atak ozana te, ozaka fe bu fe.

7 Te onəm oIsarila i fe bu kat, kakul ozaka nfe mi kat, kakul ozaonəm oga nkak ishi ká ntwat ìgwak.

8 Dér, n nak asal awu bu ká isu bu chit kám wa njo ozana kpa.

9 N nak isu bu chit kám wa ìpang, va kám ji ìpang ji. Kang wa ra ayər ozakat, katte icìgwak a lèp bu kakul ndér vaoza*i* dér bu kat, kakul ozaonəm oga nfa iyámkak.>>

10 Uzal là á mi kàdí pa, <<Á ya anəm, fe padakdak ka achwang bu, te re nkaptak nnap-nlà mi a tém ka ashe ìgwak bu.

11 Nna chit te ga ka atak onəm bu vaka ashe izwal na u là ôzá. <Iyám va tauNəm uga nzhi uYawe là,> mwote ozai fe, katte ozai fe katnggo.>>

12 Te aRuhu ghap mi n wong, kang n fe ìnang ìchu iro ka nsəm mi ka nlà pa, <<Re ìzhàn aYawe a ya ashep ka atak ntém wò.>>

13 Te n fe nnáp abasəm oga iyám iga irirì vai gbàk owan oza, ka nnáp oga ikan ajwar vanna datkulung ka oga iyám iga irirì vata, wa atak apyeppyep akamkam.

14 Te aRuhu ghap mi n wong, kang a ga ká mi, te n ga ka nlak ìgwak, n fe nsusur ka ashe aruhu mi, kang awo aYawe na yà kám ka apal ishi mi.

15 Te m ba ka atak onəm oga ngga izwal ka anung awang aKebar ka aTelabib. Kang n tém ka ashe ozanra panfangshat, n lang iyám va pan là.

UEzikyel təm unəm uga mpángchí aIsarila

16 Kā nkur nra ngga nfangshat te, uYawe là nnap kā mi pa,

17 <<Á ya anəm, n nak bu chit unəm uga mpángchí nzhi aIsarila. Awalang vā wa fe nnaplà kā anung mi te, wa na iwon ôzā wa va u fe kā atak mi.

18 A yà pa n là ûnəm uga nnəm iyam inga pa, <Nkpak bu kú,> kang mmabu nnyi te u won na kā apal ingənga na u kāmshi iriririri kat, te unəm vā ta a kú kā ashe inga wò, te mi ram nchichər kā ashe awo bu.

19 A yà nnyi pā u won unəm won kā apal inga wò, kang a yáng kā nre inga wò kang uza kú kā ashe inga wò, te u fa ishi bu chit.

20 <<A yà pa unəm unənan re nnəm iyam inənan, a le i nəm iyam ibángbang, te mi nak iyam iga nlèp ifang kā mpipyal, uza i kú. Uza i kú kakul nnap mbángbang wò, kakul pā u won na kat, kang mi yà kā nrəng iyam inənan vā uza nəm kat. Te mi ram nchichər kā ashe awo bu.

21 A yà nnyi pā u là ûnəm unənan pā kang uza a nəm iyam ibángbang kat, kang uza nəm iyam ibángbang kat, te nkpak uza i lár, kakul uza fe iwon vā ta fe, te u fa ishi bu chit.>>

22 Te awo aYawe nna yà kā apal ishi mi, kang uza là á mi pa, <<Wong ga agbagba cho, na n là nnap kā bu kā ta.>>

23 Te n wong, n ga, agbagba, kang n ya ìzhàn aYawe tal kā ta wa ivā kā n ya kā anung awang aKebar á. Te n ru, n zəp kā afu.

²⁴ Kang aRuhu vàng kā apal mi, a ghap mi n tal kā apal ashar mi, te a là á mi pa, <<Ga, kuk ishi bu kā ashe nzhi bu.

²⁵ Á ya anəm, mí ran bu kā oga asang le kang wa atar ashe onəm kat.

²⁶ Te mi nak abələm bu i bal kā adángdang bu, na nlà nnap a mat bu, le kang wa rān kā oza, kakul oza onəm oga nfa iyāmkak.

²⁷ Awalang vā mi là nnap kā bu te, mi bol anung a bu, te bu là ôzə pa, <*Iyām* va ta uNəm uga nzhi uYawe là.> Unəm vā i fe te uza a fe, unəm vā nnyi i yáng kā nfife te uza a yáng, kakul oza onəm oga nfa iyāmkak.

4

Iyām va ta i yà nnyám ipir nnàp aUrushelima

¹ <<Á ya anəm, yar amè abitbit nak kā mpyal bu, na u cha alakan itong aUrushelima kā apəpal.

² Te nyám asal vā mmá gáng itong vā ta kā ikum, me akamsəlang a gáng na, kang bu but mbin i gáng na. Te pak apak, pak oga anung akun kakul nshin akamsəlang va ma kuk ishishi kā acham á gáng itong vā ta.

³ Te yar asu acham nak na wa akamsəlang acham kā ishimshe bu kā itong aUrushelima. Kang bu gaþan asal awu bu kā isusu, kang i tal na mmá gáng kā ikum, te bu gáng na kā ikum. Nva ta i yà nnyám ipir nnàp ôlsarila.

⁴ <<Kā nvāng vā ta te, ra kā awo apām bu, kang mi nak nnap mbángbang olsarila kā apal bu. Bu yar nnap mbángbang oza kā apal mmak nra va u ra kā á.

5 Kakul n nak oga nra a bu chit igbal pa ishatding kā_isəm pā_ifangzəngtəng, a mal kā_nra izun iga idumdùm nnap mbángbāng oza. Kā_asal va ta bu yar nsur idumdùm onəm olsarila kā.

6 <<Kā_nvāngvā_u yēl oga nra vā_ta te, bu le bu ra kā_dī ngga mparəm kā_awo ari bu, nra isəm pā_inedding kā_kul na u yar nsur nnap mbángbāng oYahudi. Nra pā_nzəng kakul izun pā_izəng.

7 Te gāban asal awu bu á dēr aUrushelima va mmá_gáng kā_ikum, te ghāp awo ikum kā_apal, kang bu na iwon á na kā_apal iyām vā_i ga nfa.

8 Mi ga mpak bu kā_oga asang le kang wa gāban ngbak ata_kāt te nvā Cho kāt, i ga i chu nkùr nra vā_u gáng na kā_ikum kang.

9 <<Yar izangzəng, kā_ibəshi, kā_aso, kā_aso asoya, kā_imar, kā_apil, nak oza_kā_ashe īderi kang bu kpāk bu pēk iyām-nrì kā. Iyām va ta bu ri kā_ashe nra ngga igbal pā_ishatding kā_isəm pā_ifangzəngtəng vā_bu nəm á.

10 Māl na a yā_dakdak kā_nnəm ḥya nzənkəng kang bu ri kā_apal awalang vā_mmá nak á.

11 Tok ndəng kā_ashe agudu pā_aparəm kang bu wa kā_apal awalang vā_mmá nak á.

12 Bu māk apər kā_aməng anəmləbər awom-wom, te wāng nzəngkəng ibəshi kā_ashishe na u ri kā_iwu nggatək.>>

13 UYawe là pa, <<Wa nnà te, onəm olsarila i ri nzəngkəng oza_ngga nnəm ajan, kā_ashe mbín vā_mi lyangshin oza_kā.>>

14 Te n là pa, <<O'o, aNəm uga nzhi uYawe, nna n vyap ishi mi chit n̄da nro kāt. Bàn kā_ngwong mi uyen a ba achu n̄da vā_ta_te, nna n ri izhē ikukù

iro chit kat, kat te izhé va izhé iga anyin gbał kat.
Izhé imwánmwan iro ya atar anung mi chit kat.>>

15 Te uza_là á mi pa, <<Dér, n nak aməng ina
a bu chit kədor aməng anəmləbər na ú wang
nzəngkəng bu kà.>>

16 Te uza_là á mi pa, << Á ya anəm, mi ga nnak
iyam-nrì i kùn kà_aUrushelima, nzəngkəng pà_dap
mí ma kang mí ri kà_ashe ayər. Ndəng pà_dap mí
tok kang mí wá kà_nggám.

17 Kakul nlang iyam-nrì kà_ndəng nwa te, oza_i
dér izər, i fa kà_igwak, i pak inok nkú pà_shìriri
kakul mpat oza.

5

UEzikyel kpat ishi wò

1 <<Á ya anəm, yar ndokchi nriri, nəm inok kà_wa ikpalshi na u kpat ishi, kà_nggyer bu kà. Te mal idək akpap va_ta kà_apal iyam iga mmàl idək na u kap na nzhi pà_nshatding.

2 Te wa shì nkap ngga nzəng kà_apər kà_ishimshe itong, kà_ilum va_nggáng itong kà_ikum a kûr chit á. Le te wa yar nkap ngga mparəm zal kà_itong kang bu nyat kà_ndokchi. Abo nkap ngga nshatding te, lyangshin a ga kà_ashe ayér, kang mmami nnyi te mi tur ndokchi kà_apal oza.

3 Te wa le kà_akpap pà_dap na u ran oza_kà_aranchwang ilukwan bu.

4 Kang kàdī te, wa kpak akpap aro pà_dàpfinyàng nak oza_kà_ashe apər a pwak. Kà_ta na apər i mal kà_nzhi olsarila pà_kpaktak.>>

⁵ Iyám va tauNém uga nzhi uYawe là. <<aUrushelima na tau. M pak na chit ka ishimshe apambin, kang nkpaktak mbín nro gáng na.

⁶ Te aUrushelima fa iyámkak ka apal oga nnap mpakpak mi, uza nyám paò bang ò ji mbín nro ji, kang ò kákshi ò ji mbín vaji gáng wò pakpaktak. Uza yáng kankpak oga nnap mpakpak mi, ka oga nnap nkpakkpak mi.

⁷ <<Kákul nvata te, iyám va tauNém uga nzhi uYawe là. U mat ka irishi u ji oga aboshi mbín vaji gáng bu, u kpak oga nnap mpakpak mi, kat te oga nnap nkpakkpak mi kat. Kadfor nvata te, u le bu kpak oga nnap nkpakkpak oga nkpaktak mbin vagáng bu.

⁸ <<Iyám va tauNém uga nzhi uYawe là. Te ñyangmata mmami, uNém uga nzhi uYawe, n tal uném ikùm chit ka atak bu. Kang mi ga nnap-akwali a bu kampyal nkpaktak mbín.

⁹ Kákul nkpaktak oga ajan vau ném te, mi ga nném a bu iyám va nna kan ném chit kat, kang ka nvévang te, mi ném apipir lap kat.

¹⁰ Iyám va tau nna nak te opon i ga nri ovan oza, ovan nnyi te i ga nri opon oza. Kang mi nap akwali a bu, kang nkpaktak abo oro vai lár te mi lyangshin oza padongdong ka oga atak.

¹¹ <<Ká nnà te, mmami, uNém uga nzhi uYawe, uga irirì mi nyám ntàn a bu, kakul nvau vyap atak awop mi chit ka oga ichèr bu, ka oga iyám iga ajan bu. Mi yà ka nkar ìgwak ka apal bu kat, mi yà ká ñya nkun bu kat.

¹² Nkap iyil oném bu ngga nzeng i kú ka atak arwa kaayang kaashe itong. Nkap ngga mparém

onəm bu mí gbáng ká ndokchi ká nsəm itong. Kang nkap ngga nshatding nnyi te, mi lyangshin oza pa_dongdong ká oga atak, kang mi tur ndokchi ká apal oza.

¹³ <<Nna chit te, nfəl ìgwak mi i rusok ðak, kang mmən ikum mi ká apal oza i sakam, te izər mi i fən. Kang oza i nyi pa_mmami uYawe ká n là nnap ká ashe ìgwak isursur, ká nvangva n nyám nrám ìgwak mi chit ká apal oza á.

¹⁴ <<Mi nak bu tał agúng ká iyám iga ñyilñyil ká mpyal nkaptak mbín va gáng bu, ká nkaptak onəm oga nwatar.

¹⁵ Bu tał iyám iga mpwatmpwat, iyám iga nnap avyal, ká iyám iga nnəm ayər ká mpyal oga nkaptak mbín va gáng bu. Iyam va ta i ya bu nvangva n nyám nrám ìgwak mi chit ká apal bu ká atak nna idumdùm á. Mmami, uYawe n là.

¹⁶ Awalang va mi mang bu ká iwár mi ga ikú, ká ayang aga nzhi atak, mi mang pa á zhì bu. Mi ba ká ayang aga nnəm ayər ká apal bu, kang mi gəl asal iyám-nrì bu.

¹⁷ Mi re nrè ká ayang ká izhé iga anyin ká apal ishi bu, kang oza i zhì ovan bu. Arwa abángbang ká ntar nchér i yà ká apal bu, kang mi ba ká ndokchi ká apal bu. Mmami, uYawe n là.>>

6

Nlà anung ká apal oga aBam aIsarila

¹ UYawe là nnap ká mi pa,

² <<Á ya anəm, gañan asal awu bu dər oga abam aIsarila ká, na u là anung ká apal oza,

3 là ôzä pa, <Mmawo oga abam olsarila, ó fe nnap-nlà aNém uga nzhi uYawe, iyäm va ta_uNém uga nzhi uYawe là ká apal oga abam ká oga aduktum, ká oga awangsang, ká oga awanggang. Mmami ká mba ká ndokchi ká apal wó mi chwan oga atak awop wó.

4 Oga atak nshì iyäm awop wó i chwan, kang oga atak awop aga nshì nturari wó i tong agúng. Mi gbáng oném bu ká mpyal oga ichèr oza.

5 Mi nak oga akúm oném olsarila ká mpyal oga ichèr oza, kang mi lyangshin nkpaktak oga akup wó i gág oga atak nshì iyäm awop wó.

6 Nkpaktak oga atak va_ó ra ka, ká oga itong, ká oga atak awop wó i tém agúng. Te oga atak nshì iyam awop wó i vyap, oga ichèr wó, ká oga atak nshì iyäm awop inéngnèng wó mi chwan oza. Kang nkpaktak iyam va_ó ném te i shin.

7 Kang ova_mí gbáng i tak ká ashe wo, nna chit te ó nyi dak pa_mmami na uYawe.

8 << <Káp ká nnà te, mi gar oro ká ashe wó ká irirì, kang oro va_ká ashe wó ndokchi i pat oza_te mí lyangshin ozä ká ashe oném ká mbín.

9 Te oro va_ká ashe wó lár te, oza_i rëng mi ká ashe mbín va_oza_ga izwal ká. Ká asal va_ìgwak mi lak kakul igwák ozä iga ndòm nném mmai kap ká mi chit, kang oza_dòm ichèr oza_ji mi ji. Kang oza_i ném ajan ishi ozä kakul iyäm ibángbang va_oza_ném.

10 Kang oza_i nyi pa_mmami na uYawe, ká anung mwang kang n là nnap mba ká mbék anung va_ta ká apal ishi oza_kat.

11 << <UNém uga nzhi uYawe là pa, Lëp awo bu,

tongchi ashar bu, kang bu là pa, <<Iyam iga nvang mbél,>> kakul nkaptak iyam iga nnem ajan va onem olsarila ném, te ndokchi, k̄ayang, k̄arwa abángbang i gbáng oza.

¹² Unem va_gbègbang te, arwa abángbang i gbal na, unem va_pa dat te, ndokchi i gbal na, kang unem va_lár te, ayang i gbal na. K̄asal va ta mi nyám mmén ikum mi k̄apal oza.

¹³ Te oza_i nyi pa_mmami na uYawe, k̄nvangva oga akúm oza_i ra nzeng k̄oga ichér oza, gáng atak nshì iyam awop oza_k̄a_nza aduktum nggo, k̄apal nza_abam nggo, k̄aveng nza_ikún ikpárkpàr nggo, k̄aveng nza_ichir iga azang nggo, k̄atak va pa_kpaktak oza_yichi nturari nnéngnèng nchángchàng oga ichér oza_á.

¹⁴ Kang mi nyám ichumchum k̄apal oza, mi nak nkaptak atak ntém oza_i tal atak alakchi bàn k̄nzam mmalèng i ga i chu aDipla. Te oza_i nyi pa_mmami na uYawe.>>

7

Nkukur dat chit

¹ Te uYawe là nnap ká_mi pa,

² <<Á ya anem, iyam va ta_uNém uga nzhi uYawe là mbin olsarila, nkùr ba chit k̄apal oga nggulyanggu ngga nneding ngga mbin va_ta.

³ Nyangmata te, nkùr bu datkulung chit, mi nyám mmén ikum mi k̄apal bu, mi nap akwali a bu k̄apal nnap nnem bu, mi mwa bu kakul nnap nnem bu ngga nnem ajan.

⁴ Mi dér bu k̄nkun kat, mi nyám nrwa igwak a bu kat, mi pà akwali a bu kakul nnap nnem

bu, kang bu bək anung kakul nnap nnəm bu ngga ajan. Nna chit te bu nyi dak pa_mmami na uYawe.

5 <<Iyam va ta_uNəm uga nzhi uYawe là pa, <Ndaktak kə_apal ndaktak. Dər, nna i ba ta.

6 Nkukur chu chit, a chu chit, a yendal chit ka apal bu, dər, a nəm chit.

7 Njuwó ya wó chit, mmawó onəm ga mbin va_ta. Awalang nəm chit, ilum rwam chit, ilum iga nzwar atak, iga nchang ìgwak ká nnap-nshì ka apal oga abam kat.

8 Nyangmatə mi nyám nlak ìgwak mi kə_apal wó nzəng ká nlak awalang kat, mi nyám nfél ìgwak mi kə_apal wó, mi pà akwali a wó kakul nkaptak iyam wó iga nnəm ajan.

9 Mi dər bu ká nkun kat, mi nyám nrwa ìgwak a bu kat. Mi pà akwali a bu, kang bu bək anung kakul nnap nnəm bu ngga ajan. Nna chit te bu nyi dak pa_mmami na uYawe va_kə_n na idumdùm a bu.

10 <<Ilum chu chit, á lak kə bu chit, ìgwong chak chit, nkak ishi tép chit.

11 Nnəm ifan ghak chit a nyáng idari iga nnəm inga. Unəm uro yà kə_ashe onəm va_ta i le kat, ndur kə_atak nsat oza_i yà lap kat.

12 Awalang nəm chit, ilum rwam chit, kang unəm uga ñyáp iyam a lan kat, kang unəm uga ñyáp ká iyam a nyám nlak ìgwak kat, kakul mmən ikum mi kə_apal nkaptak nggatək.

13 Unəm uga ñyáp ká iyam i yà kə_nle pa_ô kam iyam va_uzayáp kə_chit kat, a yà pa_oza_ma yà ká irirì á. Kakul alár va_ta_kə_apal nkaptak nggatək,

i yà kà nggabàn kat. Unèm uro yà uva kà ashe nnap mbángbang wò i lár kat.

¹⁴ << *Oza bur agbèshi chit, kang oza gbar izèr chit, kà nna te unèm uro ga ikum kat, kakul mmèn ikum mi kà apal nkaptak nggatèk.*

¹⁵ Ndokchi kà agbai, kang arwa abángbang ká ayang kà ashe. Unèm va kà ashe anyin te, ndokchi i gbal na, unèm va nnyi kà ashe itong te, arwa abángbang ká ayang i gbal na.

¹⁶ Kang ovèngvà nnyi a lár te i yà kà apal oga abam wa ilèkpár iga abandam, nkaptak oza i yéng, kakul nnap mbángbang oza.

¹⁷ Nkaptak oga awo lang ikam, kang nkaptak oga irèng rusok wa ndèng.

¹⁸ Oza mwak ilukwan iga nyéng ikú, ayèr nèm oza, iwuswa i yà kà nkaptak asal awú oza, kang ishi oza i tèm igbatèng.

¹⁹ << *Oza swang aazurfa oza kà apal asal, azènariya oza nnyi te i yà wa iyam iga adak. Aazurfa oza kà azènariya oza i kamshi oza kà ilum mmèn ikum aYawe kat, a nèm ikun ayang ôza kat, a yèl afu ôza kat. Kakul nna sat ipang iga nlèp ifang kà atak oza.*

²⁰ Mbyen iyam isham oza nak oza kà nngok, kang oza nèm oga alakan kà oga ichèr iga nnèm ajan ká. Kakul nva ta te, mi nak iyam isham va ta i yà iyam iga adak kà atak oza.

²¹ Mi na oza i yà iyam iga ngwur kà atak ikum kà ashe awo onèmchèn, a va onèm obángbang kà apambin wur, kang oza i vyap oza.

²² Mi gabàn asal nsèm ôza kang onèm oga nra anyimnyal i vyap Atak Ayéryèr mi. Oza i táng kà

ashishe i lak na.

²³ << *Ném nzwar kakul mbin yel chit ká_ntar nchér, kang itong yel ká_irishi.*

²⁴ Mi ba ká_mbín va bang ji i kam nzhí oza. Mi nak nngok oném oga ikàm i kùr, kang oga Atak Ayéryér oza_i vyap.

²⁵ Awalang vā_mbék anung i ba te, oza_i ram ikángkáng kang oza_i ya kat.

²⁶ Ndaktak ká_apal ndaktak, nfe pa_ká_apal nfe pa. Oza_ram alár ká_atak aném uga nlà_icchu Inan, kang nnap mpakpak lar chit ká_awo aném uga mpyal awop, kang ichèn i yà ká_atak onémgbak lap kat.

²⁷ UPonzhi i yéng ikú, uya aponzhi nnyi te i fa ká_ìgwak. Awo oném oga mbin vā_ta i tán. Mi pyát akékat ôza_i mal dakdak ká_inok oza, kang mi nap akwali ôza wa nva oza_nap ôro á. Te oza_i nyi pa_mmami na uYawe.> >>

8

Alár iyam iga ajan va mí ném ka_aUrushelima

¹ Ká_nra ngga ntukun ká_ashe ape aga akpađing ká_ashe izun iga ìkpàđing iga izwal, ká_awalang vā_mmami ká_nzhi mi, ká_onémgbak oga aYahudi ká_ntém ká_mpyal mi, te awó aNém uga nzhi uYawe vang ká_apal mi.

² N dér te n ya iyam iro fa izér ká_uném. Bàn ká_adék vang asal avèng te a fa izér ká_apér, kang ká_adék ba ga apal te a ghan wa acham amélammélam.

³ Te uza_yichi iyam wa awó kpán azhongkong ishi mi. Te aRuhu yar mi wong ká_ká_ishimshe

mbin ká_apabur ga ká_mi ká_aUrushelima ká_ashe alár, ká_anung asal aga ntar aga ashe va dér asal mpal, atak va alakan aga nnok ikpar tém ká.

⁴ Te n ya izhàn Inan olsarila ká_ta, wa alár va ká_n ya ká_ashe agbagba.

⁵ Uza_là á mi pa, <<Á ya aném, wong ká_iwu bu, dér asal mpal.>> Kang n wong ká_iwu mi ká_asal mpal, te n ya alakan aga ikpar va_ta ká_anung asal atak awop ká_asal mpal.

⁶ Te uza_là á mi pa, <<Á ya aném, u ya iyam va_ya oza_ká_nnéném dò? Oga iyam iga ajan va_oném olsarila ká_nnéném pa_na a bák mi n gbang ká_nzhi mi. Te bu ga nya oga iyam iga ajan va_ji va_ta_ji.>>

⁷ Te uza_ga ká_mi ká_anung asal agəlan. N dér te n ya ache ká_izér akamsəlang.

⁸ Te uza_là á mi pa, <<Á ya aném, bok izér akamsəlang va_ta.>> Kang m bok izér akamsəlang te n ya anung asal.

⁹ Te uza_là á mi pa, <<Tar na u dér oga iyam iga nném ajan va_oza_ká_nnéném ká_ta.>>

¹⁰ N tar te n ya alakan oga iyam iga nkpac ká_afu, ká_izhé iga ajan ká_nkpaktak oga ichér iga nzhi olsarila gáng izér akamsəlang va_ta.

¹¹ Kang onémgbak olsarila isém pa_ifangshat oma_yà_tong ká_mpyal oza. UJazaniya uya aShafan uwa_yà_tal ká_ishimshe oza. Udanggo te uwa ká_asu aga nshì njeng nchángchàng ká_awo. Kang nggu njeng nnéngnèng nchángchàng va_ta wong ga apal.

¹² Te uza_là á mi pa, <<Á ya aném, u ya iyam va_ya onémgbak olsarila ká_nnéném ká_ashe atak

akpárkpàr dò? Udanggo kà ashe nzhi ichèr wò. Oza_i là pa, <UYawe kà_nya yi kat, uYawe yáng chit ká_mbin va_ta.>>

¹³ Uza_là á mi kàdi pa, <<Bu ga nya oga iyam iga ajan va ji ivat_aji oza_kà nnənəm.>>

¹⁴ Te uza_ga ká_mi kà_anung asal aga asal mpal aga nzhi aYawe, kang n ya ochar tém kà_ta kà_nyéng ikú áTammút.

¹⁵ Te uza_là á mi pa, <<Á ya anəm, u ya iyam va_ta ya dò? Kàdi te bu ga nya oga iyam iga ajan va ji ivat_aji.>>

¹⁶ Te uza_ga ká_mi kà_agəlan aga ashe aga nzhi aYawe. Kang kà_anung asal aga ntar nzhi aYawe, kà_ishimshe anung asal nzhi aYawe kà_atak nshì iyam awop, kà_ta onəm isəm pa_iparəm aman pa_tukun, oza_na asal nsəm nzhì aYawe, kang oga asal awú oza_ga asal nfa alum, oza_i wop alum i dér asal nfa alum ká.

¹⁷ Te uza_là á mi pa, <<Á ya anəm, u ya nvat_aya dò? A nyám dak pà_kà_nzhi oYahudi te, nnəm iyam iga ajan a sat iyam ro kat, oza_yèl mbin va_ta_ká_irishi, kang oza_kà_nnak igwak mi pà_a lèk dò? Dér, oza_i shap alur oza_kà_mpyal mi.

¹⁸ Ká_nnà te, mi nyám nlak igwak, mi re kat, mi nəm ador kat, káp ká_ayéng oza_kà_chwang mi te, mi yà ká_nfe oza_kat.>>

9

Asal va_mí ga ngbáng onəm oga nnəm mpat

¹ Te n fe na kà_nwór awór ká_ichu pà_gbángbáng, là pa, <<O səng o ba dat, mmawó onəm oga

nnyám ntàn oga ítong va_ta. Udanggo a yar iyam abang wò kà awó.>>

² Kà ta te onèm fa pa okpa ding kà anung asal aga ndér asal mpal. Udanggo kà iyam abang aga ngbal unèm kà awó. Kang unèm uro wa yà tal nzeng kà oza á pa ilukwan alinin, nzeng kà iyam iga nlir iyam kà ngbak wò. Kang oza táng tong kà ngbak atak nshì iyam awop aga acham arèzang.

³ Kang ìzhàn Inan oIsarila wong re atak ntèm wò kà apal akerup, á ga tèm kà anung asal aga ntar nzhi Inan. Te uza_wór unèm va_pa ilukwan alinin, uva kà iyam iga nlir iyam kà ngbak á.

⁴ Te uYawe là á na pa, <<Tar kà ashe ítong aUrushelima, te nak iyam iro iga nnyám nnap kà isu nkaptak onèm va_kà nyéng kà apal ndaktak kà iyam iga ajan va mmá kà nnènèm kà ashe ítong va_ta.>>

⁵ Te n fe uza_là ôga okpa ding pa, <<O wà nvèvèng, o táng kà ashe ítong, o gbáng, kang o re kat, kang o nèm ador kat.

⁶ O gbáng onèmgbak, kà ovannzam, kà ovan byen, kà ovanbwakan, kà ochar. Kang o dok onèm va_kà iyam iga nnyám nnap kat. Te o bàn kà ashe nzhi mi.>> Te oza_bàn kà onèmgbak oga mpyal nzhi Inan.

⁷ Te uza_là ôzà pa, <<O vyap nzhi va_ta, kang ó yèl agèlan kà oga akúm. O ga.>> Te oza_ga bàn ngbáng onèm kà ashe ítong.

⁸ Nva_oza_ma kà ngbáng onèm, kang mmami na n re byet, te n ru n zèp kà afu, kang n yéng pa_gbángbáng, n là pa, <<O'o aNèm uga nzhi

uYawe, bu ga nzhi nkpaktak abo oIsarila, kakul nlak ìgwak bu ka apal aUrushelima dò?>>

⁹ Te uzalà á mi pa, <<Nnap mbángbang oIsarila ka oYahudi mak chit. Ntar nchér mak chit kambin, kang itong vatà ya ka nnandér lap kat. Kakul ozalà pa, <UYawe kap kambin vatà chit, uYawe kanya yi lap kat.>

¹⁰ Kakul nva ta te iwu mi i re kat, mi ném ador kat, mi mwa akékat ôza i mal kannap nném vaozaném.>>

¹¹ Te uném vapa ilukwan alinin kaiyam iga nlir iyam kangbak wò, le ba kannap-nla pa, <<N ném chit wa nva u la á mi.>>

10

Ìzhàn aPonzhinan kap kanzhi Inan nchum-chum

¹ N dér igélan vaka apal ishi oga akerup, te n ya iyam iro fa izér kaitok iponzhi iva mmá ném kaipáng asapir ka apal igélan.

² Te uzalà úném vapa ilukwan alinin pa, <<Ga kaishimshe ikan ajwar vaka akum akerup, te yèl awo bu ka amor apèr vaka ishimshe oga akerup, kang bu lyangshin ka apal itong vatà.>> Te uzaga ka iwu mi.

³ Te oga akerup oma ka tong kangbak ka asal nkwalang nzhi, awalang vauném vatà tar. Te, ilulu gang agélan aga ashe.

⁴ Te ìzhàn aYawe wong ka atak oga akerup ga anung asal nzhi Inan, te ilulu gang nzhi, kang atak aghanghan aga ìzhàn aYawe gang agélan.

⁵ Te mmá fe nnáp alyang oga akerup v₉ ta ka_ agəlan aga agbai wa ichu Inan iChumchum awalang v₉ uza_i là nnap á.

⁶ Nv₉ uza_là ûnəm v₉ pa ilukwan alinin pa, <<Kpak amor apər ka_ishimshe oga ikan ajwar v₉ ka_ishimshe oga akerup,>> te uza_ga sat ka_ngbak ikan ajwar iro.

⁷ Te akerup yichi awó wò ka_ishimshe oga akerup ga k₉ atak apər v₉ ka_ishimshe oga akerup v₉ ta, á kpa_ apər v₉ ta, a nak k₉ ashe awó anəm v₉ pa ilukwan alinin á. Te uza_kam kang à fa agbai.

⁸ K₉ avəng oga alyang akerup v₉ ta te, iyam iro na yà wa awó anəm.

⁹ N dər te n ya oga ikan ajwar pa_ineding ka_ngbak oga akerup v₉ ta. Nz₉ akerup nggo te nna yà ikan ajwar pa_izəng k₉ ngbak wò. Kang oga ikan ajwar v₉ ta məlam wa apir ipáng iga mbwai.

¹⁰ Nkpaktak oza_nfa izər oza_iyam zəngtəng, wa ikan ajwar k₉ ashe ikan ajwar.

¹¹ Oza_i wong nchen te, oza_i chen ká_nza_ngbak nggo, nkpak pa_oza_a gabən kang kat. Isu va pa_kpaktak ikan ajwar iga mpyal i wòl, te abo aga aro i wòl k₉ ta na kpa, nkpak pa_oza_a gabən kang kat.

¹² Iwú gang nkaptak izər oza, k₉ asəm, k₉ awo, k₉ oga alyang oza, wa nva nkaptak oga ikan ajwar aga aneding v₉ k₉ á.

¹³ N fe mmá wór oga ikan ajwar v₉ ta pa_ikan ajwar nvivil.

¹⁴ Nz₉ akerup nggo k₉ asal awu pa_nedding. Asal awu aga nggəshi te aji akerup, asal awu aga aparəm te aji anəm, asal awu aga ashatding te aji ilir, asal awu aga aneding nnyi te aji nkumànggap.

15 Oga akerup va_ta wong ka_apal. Ozə_mà oga iyam iga irirì pa_ineding va_ka_n ya ka_anung awang aKebar.

16 Awalang va_oga akerup va_ta i ga te, oga ikan ajwar va_ta i ga nzeng ka_oza. Awalang va_oza_i wong ka_oga alyang pa_na o wong ka_mbin ô ga apal te, oga ikan ajwar va_ta i re oza_kat.

17 Awalang va_oza_i tong pa_kwák, te oga ikan ajwar va_ta i tong pa_kwák kpa. A_yà pa_oza_wong ka_apal, te oga ikan ajwar va_ta i wong nzeng ka_oza_kpa, kàkul aruhu iyam iga irirì va_ta nna yà ka_ashe oga ikan ajwar va_ta.

18 Te ìzhàn aYawe wong fa ka_anung asal aga nzhi Inan, a_ba sat ka_apal oga akerup va_ta.

19 Kang oga akerup va_ta ghap oga alyang oza, oza_wong ka_mbin, oza_wong ga apal ka_iwu mi, ka_oga ikan ajwar kà_ngbak oza. Te oza_ga tong ka_anung asal aga ndér nfa alum aga nzhi aYawe, kang ìzhàn Inan oIsarila na ka_apal oza.

20 Oga iyam iga irirì va_ta_ka_n ya ka_aveng Inan oIsarila ka_anung awang aKebar, te n_nyi pa_oza_ oga akerup.

21 Nza_uzèngtèng nggo ka_asal awu pa_neding, ka_alyang pa_neding. Kang oga awó wa aji anèmlèbèr ka_aveng oga alyang oza.

22 Kang asal awu oza_fa izér ka_oga asal awu va_ka_n ya ka_anung awang aKebar. Nza_uzèngtèng oza_nggo kpán asal nzwang.

11

Onèm oga mpyal obángbang ka_aUrushelima

¹ Te aRuhu ghap mi ga apal, kang á ba ká mi ká anung asal nzhi aYawe va dér asal nfa alum. Te n ya oném isém pá iparém aman pá tukun ká anung asal vā ta. Kang n ya uYazaniya uya aZur, ká uPelatiya uya aBenaiya, oném oga mpyal.

² Te uza_ là á mi pa, <<Á ya aném, oném vā ta_ oma oném oga nggwal iyám ibángbang, oma oném oga nna ichén ibángbang ká ashe itong.

³ Ova là pa, <Awalang aga mme oga nzhi na achu chit kat. Itong vā ta_ ngbət, kang mmayi na izhé.>

⁴ Kakul nvā ta te, là anung abángbang ká apal oza, là anung á ya aném.>>

⁵ Te aRuhu aYawe vang ká apal mi, kang á là á mi pa, n̄ là pa, <<Iyám vā ta_ uYawe á là, nréng nnap wó na ta, mmawó oném olsarila. Kakul n nyi iyám vā nyi ká ashe igwák wó.

⁶ O gbáng nggaték chit ká itong vā ta, kang o yəl oga asal chit ká akúm.>>

⁷ <<Kakul nvā ta te, uNém uga nzhi uYawe là pa, oga akúm vā ó pəl ká ashe itong vā ta, te oma izhé vā ta, kang itong vā ta_ i yà ngbət, nnyi te mi ga nfa ká wó ká ashishe.

⁸ Ayər nəm wó kakul ndokchi, te mmami ká ngga mba ká ndokchi ká apal wó, uYawe uwà là.

⁹ Kang mi ga nfa ká wó ká ashe itong vā ta, mi na wó ká awó onémchén, mi pà akwali a wó.

¹⁰ Mí gbáng wó ká ndokchi. Kang mi pà akwali a wó ká aswari mbin olsarila, nna chit te o nyi pa mmami na uYawe.

¹¹ Itong vā ta_ i yà ngbət a wó kat, mmawó nnyi te ó yà ká nyà izhé ká ashishe kat. Nnyi te mi pà

akwali a wó ká aswari mbin oIsarila.

¹² Te ó nyi dák pá mmami na uYawe, kákul ó kpak oga nnap mpakpak ká oga nnap nkappak mi kat, káfor nva ta te ó kpak oga nnap nkappak oga aboshi mbin va gáng wó á.>

¹³ Ká awalang va mmami ká nlà nnap va i ga nfa te, uPelatiya uya aBenaiya kú. Te n ru, n zép ká afu, n tul ayéng pa gbángbáng, n là pa, <<O'o aNém uga nzhi uYawe, bu gbáng abo oném oIsarila i kùr pa chatchat dò?>>

UYawe yar nsar nnap ôIsarila

¹⁴ Kang uYawe là nnap ká mi pa,

¹⁵ <<Á ya aném, ogənang bu, ká onal bu, ká oném bu, ká nkaptak oném ga nzhi oIsarila va ká ntém ká ashe aUrushelima là pa,<Ó gbàng ká uYawe, mbin vā ta mmá na mmayi.>

¹⁶ <<Kákul nva ta te, là pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa, káp ká nva pa n ga ká oza pa gbàngbàng ká ashe oga mbín kang n lyangshin oza ká ashe mbín nro te, ká nnà te na n tal nya nzhi Inan ká atak oza ká apal awalang pa dap ká ashe mbín vā oza ga á.>

¹⁷ <<Kákul nva ta te, là pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa, mi ga mbut wó ká ashe oném ká mbín vā n lyangshin wó ká, te mi na mbin oIsarila a wó.>

¹⁸ <<Ká awalang vā oza i le ashe mbin vā ta te, oza i fa ká nkaptak iyam vā nak mbin vā ta vyap, ká nkaptak iyam oga ajan vā ká ashishe.

¹⁹ Kang mi na ìgwak ôzä pa izéng, mi nak aRuhu apipyé ká ashe oza. Mi tur ìgwak ipáng ká ashe oza, te mi na ìgwak ilukutlukut ôza,

20 kakul na oza_ á kpak oga nnap mpakpak ka_ oga nnap nkpakkpак mi, oza_ á nəm inok ká_. Oza_ i tong onəm mi, kang mi yà Inan oza_.

21 Te oro va_ igwak oza_ ga_iban ga ka_ nnəm oga iyam iga adak ka_ ajan te, mi mwa akəkat ôzə i mal dakdak ka_ nnap nnəm oza_, UNəm uga nzhi uYawe à là.>>

22 Te oga akerup ghap oga alyang oza_ nzəng ka_ oga ikan ajwar va_ ka_ngbak oza_, kang izhàn Inan olsarila iya yà ka_apal oza_.

23 Te izhàn aYawe wong fa re itong ga sat ka_apal abam va_ ka_gbai itong ka_asal nfa alum.

24 Te aRuhu yar mi ka_ashe alár, ba ká mi ka_aKaldiya ka_atak ozwal. Nna chit te alár va_n ya te á kap ká mi.

25 Te n là ôzwal nkpaktak iyam va_uYawe nyám á mi.

12

Nnyám ipir nnap ká_ngga izwal

1 UYawe là nnap ká mi pa,

2 <<Á ya anəm, mmabu ka_ntəm ka_ishimshe onəm oga nfa iyamkak, va_ ka_iwú iga ñya atak, ká_nnà te oza_i ya kat, oma ka_achwang aga nfe nnap, ká_nnà te oza_fe kat, kakul oza_onəm oga nfa iyamkak.

3 <<Kakul nvə ta te, á ya anəm, ðamshi iyam achen bu kakul ngga izwal, te ga ká_alum ka_ìwu oza_. Bu ga wa azwal, bu re atak bu, bu ga atak ro ka_ìwu oza, mwote aghan a ga oza, káp ka_nvə_oza_ onəm oga nfa iyamkak.

4 Bu fa ká iyam achen bu ká alum ká ìwu oza, wa iyam achen aga ngga izwal, kang bu ga ká arurong ká ìwu oza, te ga wa ngga izwal.

5 Bu tul izér nzhi ká ìwu oza, te bu fa ká mbubol.

6 Ká ìwu oza bu yar iyam achen, bu nak ká gar bu, bu ga ká ya atak kpár chit. Bu gún asal awu bu, le kang wa ya mbin vā ta kat, kakul n nak bu chit iyam iga nyám ipir nnáp nzhí aIsarila.>>

7 Te n ném wa nva mmá là á mi. N fa ká iyam achen mi ká alum, wa iyam achen aga ngga izwal. Ká arurong te n tul izér nzhi ká awó mi. Te n fa ká atak akpárkpár ká iyam achen mi ká agar ká ìwu oza,

8 Ká ipin te uYawe là nnap ká mi pa,

9 <<Á ya aném, nzhi aIsarila ngga nfa iyamkak bëp bu pa, <Iza bu ném yà?>

10 <<Là ózä pa, uNém uga nzhi uYawe là pa, <Nnap nlà vā ta yar uném uga mpyal aUrushe-lima ká nkaptak oném oIsarila vā ká ashishe.>

11 Là ózä pa, <Mmami iyam iga nnyám ipir nnap ká atak wó.>

<<Wa nva n ném te, wa nnà ta mí ném ká oza, oza i ga izwal.

12 Uném uga mpyal uZedekiya vā ká ashe oza te, i yar iyam achen wò, i nak ká agar wò, i fa ká atak akpárkpár. Oza i tul izér akamsølang á na i fa ká. Uza i gún asal awu wò, le kang uza á ya mbin vā ta ká ìwu wò kat.

13 Mi mang icha mi á na, mi kpán na. Mi ga ká na ká aBabel, ká mbin oKaldi ká nna kpa te uza i ya mbin vā ta kat, kang uza i ga nkú ká ta.

14 Mi lyangshin nkaptak oném oga nkamshishi ká nkaptak oshozhashozha vā gáng

na ka ayér ka nza asal awu nggo. Mi tur ndokchi mi bak nvang oza.

¹⁵ <<Ka nvang va mi lyangshin oza ka ashe mbín ka apambin, te oza i nyi pa mmami na uYawe.

¹⁶ Te mi re ka ashe oza pa dap i lár ka atak ndokchi, ka ayang ka arwa abángbang kakul na oza a pwa nkaptak oga ajan va oza ném ka ashe oném, ka atak va oza ga ka. Te oza i nyi pa mmami na uYawe.>>

¹⁷ Te uYawe là nnap ka mi pa,

¹⁸ <<Á ya aném, ri iyam-nrì bu ka ntán izér, wá ndeng bu ka nggam ka ayér.

¹⁹ Là ôném oga mbin va ta pa, uNém uga nzhi uYawe là pa,<Oném oga aUrushelima ka mbin aIsarila, oza i ri iyam-nrì oza ka ntán izér, oza i wá ndeng oza ka ayér. Kang mbin oza i ra agung, kakul irishì nkaptak oném oga ntém ka ashishe.

²⁰ Oga ítong va mmá ka ntém ka ashishe, te i ra agung, mbin va ta i tém atak alakchi. Te oza i nyi pa mmami na uYawe.>>

Ntar achu va mmá nyinyi ka nnap-nlà nrwarwa

²¹ Te uYawe là nnap ka mi pa,

²² <<Á ya aném, ntar achu va mí là ka ashe mbin aIsarila pa, <Oga nra ka ngga, kang alár aro yà yél kat, te iza yà?>

²³ Là ôza pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa, ò ga nnak ntar achu va ta i kùr, kang mí là ntar achu va ta ka ashe aIsarila lap kat.> Là ôza pa oga nra rwam chit nva nza alár nggo i yél.

²⁴ Kakul alár aga nlàm atak ka ivak i yà ka ashe nzhi aIsarila lap kat.

²⁵ Kakul mmami, uYawe, mi ga nlà nnap, kang nnap-nlà va_mi là te i ga ñyél, i gbàng nvang kat. Kà ashe oga nra wó, á nzhi ngga nfa iyamkak, mi là kang mi nak i yél, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là.>>

²⁶ UYawe là nnap ká mi kàdí pa,

²⁷ <<Á ya aném, dér, oném oga aIsarila kà nlà pa, <Alár va_uzá kà ñyiya te aga nra va nna bur nggbègbàng kàmpyal, kà nlà iyam va i ga nfa nna nggbègbàng.>

²⁸ <<Kakul nvà ta te là ôzà pa, uNém uga nzhi uYawe là pa, nnap-nlà wò nro yà i kali lap kat, iyam va_ò là te i yél, uNém uga nzhi uYawe à là.>>

13

Mmá vyap oném oga nlà ìchu Inan oga akwam

¹ Te uYawe là nnap ká mi pa,

² <<Á ya aném, là ìchu kà apal oném oga nlà ichu Inan kà aIsarila, ova i là iyam va i ga nfa iga ìgwak oza. Là pa, <Ó fe nnap-nlà aYawe.

³ UYawe là pa, á lak ká wó chit, ôném oga nlà ìchu Inan oga mpérék, ova i ném nnap ngga ìgwak oza, ká nnà te oza ya alár aro kat.

⁴ Ólsarila, oném oga nlà ichu Inan wó wa oga ncham kà ashe agúng alakchi.

⁵ Ó wong ó ga pa_ó ðamshi atak va_akamsèlang shin kà kat, ó le ó me akamsèlang nzhi aIsarila kakul pa_na á tal kà ashe nra ikum kà ilum aYawe kat.

⁶ Oza ya alár aga akwam, kang oza i va_k ivák iga akwam, oza là pa, <<uYawe là pa,>> nnyi te

uYawe à re oza₁ kat, káp ká nnà te oza₁ nak ìgwak pa₁ nnap-nlà wó i ga ñyél.

⁷ Alár aga akwam ó ya, kang ó nəm ivák iga akwam. Ó là pa, <<uYawe à là,>> kap ká nva₁ pa₁ mmami uYawe, n là kat á.

⁸ << Iyám va ta₁ uNəm uga nzhi uYawe là ôza. Á là pa, ó là nnap nlakchi, kang ó nəm ivák iga akwam. Kákul nva₁ ta te, mi nəm ikum ká wó, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.

⁹ Awó mi i ga nnəm ikum ká onəm oga nlà ichu Inan ova i ya alár aga akwam, kang oza₁ i nəm ivák iga akwam. Oza₁ i yà ká ntəm ká ashe onəm mi kat, mí yà ká nlir oza₁ ká ashe nlir nzhi aIsarila kat, oza₁ i yà ká ntar ká ashe mbin aIsarila kat. Kang ó nyi pa₁ mmami na uNəm uga nzhi uYawe.

¹⁰ << Iyám va ta₁ i yà kákul oza₁ zwar onəm mi chit, oza₁ ká nlà pa, <<Ikángkáng,>> káp ká nva₁ pa₁ ikángkáng yà kat, ká nvang va₁ onəm me akamsəlang akamkam kat, te onəm oga nlà ichu Inan va₁ ta i bél na ká ipang iləfər.

¹¹ Là ônəm va₁ ká bél akamsəlang va₁ ta ká ipang iləfər pa₁ i ga nshin. Mí ga mpəng ivar ká adədal ká ñyér ivar nkamkam i dan na i ru.

¹² Kang ká awalang va₁ akamsəlang va₁ ta i shin, te onəm i là pa, <<Iza₁ ya ipang iləfər va₁ ó bél yà? >>

¹³ << Kákul nva₁ ta te mmami, uNəm uga nzhi uYawe n là pa, <<Ká ashe nrám ká nlak ìgwak mi, mi nak ñyér ivar nkamkam ká adədal i shin akamsəlang va₁ ó bél ká ipang iləfər á.

¹⁴ Kang mi shin akamsəlang va₁ ó bél ká ipang iləfər, i ga i chu mbin, na mmá ya mbəbang. Ká

awalang va_i ru, te ó zhì k₉ ishimsheshimshe. Te ó nyi dak pa_mmami na uYawe.

¹⁵ K₉ asal va ta_mi ga nnyám nlak ìgwak mi ka_apal akamsølang va_ta k₉ onem va_bél na ká_ipang ìløfér á. Te mmami k₉ nlà a bu pa, akamsølang ka_onem oga mbøbøl yà lap kat.

¹⁶ Onem va ta_k₉_là ichu Inan áYørushalem pa, ó ya alár aga ikángkáng k₉ apal ishishi, káp ká_nnà te ikángkáng yà kat. Mmami, unem uga nzhi uYawe, n là.>> >

¹⁷ <<Nyংmata, á ya anem, nak ishi k₉ ochar onem bu, ova k₉ nlà ichu Inan k₉ apal iyam va i ga nfa iga ìgwak ozá á. Là ichu k₉ apal oza,

¹⁸ là pa, uNem uga nzhi uYawe là pa, á lak k₉ ochar oga ndán oga alai i mwak k₉ igwal kang i gún ishi nñz̄_apir anem nggo, kakul nram oga iriri. O ram iriri onem mi, kang o gar iriri iji wó dò?

¹⁹ O dak adin mi k₉ ashe onem mi, kakul ibøshi k₉ iyam-nrì pa_dap. Mmawo k₉ ngbång iriri va mal pa_ á kú kat, kang mmawó k₉ nggar iriri va mal pa_ á lár kat, k₉ atak nnáp oga akwam ónem mi, va_k₉ nggong achwang k₉.

²⁰ <<Kakul nv̄ ta te, unem uga nzhi uYawe, là pa, mmami k₉ mmøn ikum k₉ apal oga alai wó va_mmawó k₉ nram iriri onem ká wa inyil á. Mi pang ozá i le k₉ awó wó, kang mi re oga iriri va_o ram i fa i ga k₉ ikángkáng wa oga inyil va k₉ ashe nkuk.

²¹ Mi cha oga iyam iga nggún ishi wó iwang-wang kpa, kang mi kamshi onem mi k₉ ashe awó wó, ozá i yà k₉ ntong iyam-nrì k₉ ashe awó wó lap kat. Te ó nyi dak pa_mmami na uYawe.

²² Kakul akwam ó nak ìgwak anəm nənañ lak, káp ká_nva pa_mmami n nak igugwak lak kat. Kang ó na nkam irèng ûnəm uga nnəm ibángbang, le kang uza_á ga_ban ká_atak ibángbang uza_á ya irirì kat.

²³ Kakul nva_ta te ó yà ká_nya alár aga akwam lap kat, ó nəm ivák lap kat. Mi kamshi onəm mi ká_ashe awó wó. Nna chit te ó nyi ðak pa_mmami na uYawe.>>

14

UYawe vyap ngwop ichér ká_aIsarila

¹ Kang onəmgbak oIsarila oro ba ká_atak mi, təm ká_mpyal mi.

² Te uYawe là nnap ká_mi pa,

³ <<Á ya anəm, onəm va_ta na ìgwak oza_chit ká_ngwop ichér, oza_nak iyám ibángbang iga nlép ifang oza_chit ká_mpyal, te mi məman ôza pa_oza_á bëp nnap-nlà ká_atak mi dò?

⁴ Nyangmatà là ôza pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa, nkaptak unəm uga aIsarila va nak oga ichér ká_ìgwak wò, kang a nak iyám ibángbang iga nlép ifang ká_mpyal wò, kang a ba atak anəm uga nlà ichu Inan te, mmami uYawe mi na aman ûnəm va_ba i mal ká_atak ñyél oga ichichér.

⁵ Mi nəm pa na n kpán ìgwak nzhi aIsarila, kakul nkaptak oza_kap ká_mi chit ká_atak oga ichér oza,>

⁶ <<Kakul nva_ta te là n̄zhi àlsarila pa, <UYawe là pa, ó ga_ban ó re nnap mbángbang, ó kap ká_oga ichér wó, ká_nkaptak oga iyám wó iga ajan.

⁷ << Nkpaktak unəm va_uga alIsarila, ká nkparktak unəm uchən va_ka_ntəm inəmchən ka_ashe alIsarila, uva kap ká_mi, kang á fékchi ichèr wò ka_igwak, kang á nak iyam iga nləp ifang ka_mpyal wò, kang i ba_i bəp ichən mi ka_atak anəm uga nlà ichu Inan te, mmami uYawe mi na aman á na ka_ishi mi.

⁸ Mi mən ikum ká unəm va_ta, mi nak na uza_i sat iyam iga nnyám ipir nnap, ká iyam iga nnáp nsal. Mi fa ka_na ká_ashe onəm mi, te o nyi pa_mmami na uYawe.

⁹ << A yà pa_mmá ma unəm uga nlà ichu Inan va_ta, uza_là nnap, mmami uYawe m ma na, te mi yichi awó mi ka_apal ishishi, mi mən ikum ka_na, mi zhì na ká_ashe onəm mi oIsarila.

¹⁰ Oza_i yar nsur ibángbang oza, ibángbang anəm uga nlà ichu va_ta, ká_ibángbang anəm uga mba ka_atak anəm uga nlà ichu Inan va_ta, i yà iyam izəngtəng.

¹¹ Te nzhi àlsarila i gaßen asəm á mi lap kat, kat te ozə_a vyap ishi ozə_ká_atak nkparktak mpat ozə_lap kat. Te ozə_i təm onəm mi, mmami nnyi te mi yà Inan oza, uNəm uga nzhi uYawe à là.> >>

Akwali Inan ká_apal aUrushelima

¹² Kang uYawe là nnap ká_mi pa,

¹³ << Á ya anəm, awalang va_mbin nro a nəm mpat á mi ngga nlang nnandər, te mi nyám awó mi ka_apal ishishi, mi zwan asəsal aga nya iyam-nri, mi re nrè á na ká_ayang, kang mi gbal unəmləbər ka_na ká_iyam nkang.

¹⁴ Kang a yà pa_onəm oga oshatding va_ta, uN_uhu, ká_uDaniyel, ká_uAyuba oma yà ká_ashishe te

mi kamshi iriri oza na byet, kakul nnap nnənan oza. UNəm uga nzhi uYawe à là.

¹⁵ <<A yà pa n nak oga izhé iga anyin táng ká ashe mbin va ta, oza vyap na tal agúng, te unəm i kúr ntar ká ashishe kat, kakul oga izhé iga anyin va ta,

¹⁶ te a yà pa onəm oga oshatding va ta oma ká ashishe te, mmami, uNəm uga nzhi uYawe Inan iga iriri, n là pa, oza i yà ká nkamshi ovan oza onunggwan, kat te ovan oza ochar kat. Oza mà byet i lár, mbin va ta te i ra agúng.

¹⁷ <<Kat te a yà pa m ba ká ndokchi ká apambin va ta, kang n là pa, ndokchi á tar ká ashe mbin va ta, te mi gbal unəmləbər ká iyam nkang,

¹⁸ te a yà pa onəm oga oshatding va ta oma yà ká ashishe te, mmami, unəm uga nzhi uYawe, Inan iga iriri, n là pa, oza i yà ká nkamshi ovan oza onunggwan kat te ovan oza ochar kat, oza mà byet i lár.

¹⁹ <<Kat te a yà pa n re nrè ká arwa abángbang ká mbin va ta, n nyám nlak ìgwak mi ká ntar nchér, ká atak ngbal unəmləbər ká iyam nkang,

²⁰ kang a yà pa uNuhu, ká uDaniyel, ká uAyuba oma a yà ká ashishe te, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, Inan iga iriri, n là pa, oza i yà ká nkamshi ovan oza onunggwan kat te ovan oza ochar kat. Oza i kamshi iriri oza na byet, kakul nnap nnənan oza.

²¹ <<Iyam va ta uNəm uga nzhi uYawe là, <I bang paci awalang va mi nap akwali arwarwa pa neding ká apal aUrushelima, aga ndokchi, ká ayang, ká izhé iga anyin, ká arwa abángbang, kakul pa na á gbal unəmləbər ká iyam nkang.

²² A yà nnyi pa_mmá gar oro kà_ashe oza_fa kà_ovan oza_onunggwan kà_ochar, te oza_ba kà_atak bu. Kang bu ya nnap nnem oza_te, bu nyi pa_kpátkpát pa_mbèk anung va_n na aUrushelima te anung amwang kat.

²³ Kang igwak wó i sakam, awalang va_ó ya nnap nnem oza_kà_inok oza_te, ó nyi pa_iyam va_n ném ôzà te anung amwang kat, mmami, uNém uga nzhi uYawe n là.> >>

15

Nnyám ipir nnàp ká_ibàngbang

¹ UYawe là nnap ká_mi pa,

² <<Á ya anem, ká_iza_ikún ibàngbang ji iga igwong ikún va_kà_ashe nzam yà?

³ Mí ya akun ya kà_izér ibàngbang mí ném inok kà_dò? Mwote onem i ya akun aga nzong iyam ya kà_izézér dò?

⁴ Dér, mí nak na kà_ashe apér. Kà_nvangva_apér ri na chit, te i byen kakul nnem nzà_iyam lap yà?

⁵ Dér, kà_awalang va_kà_yà pa_dwot te á_byen kakul inok iro kat, jwak chit pa_apér pwák na chit, te mí ném inok iro ném kà_dò?

⁶ <<Kakul nva_ta te, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, wa akun ibàngbang kà_ashe oga akun va_kà_ashe nzam n nak á nyáng akun apér, te wa nnà ta mi na onem oga ntém kà_ashe aUrushelima.

⁷ Kang mi mèn ikum kà_oza, káp kà_nva_pa_oza_fa kà_ashe apér kà_ikángkáng, kà_nnà te apér i ri oza. Kang oza_i nyi pa_mmami na uYawe, kà_awalang va_mi mèn ikum kà_apal oza.

8 Kang mi nak mbin va ta i təm agung, kakul oza nəm nnandər kat, mmami, uNəm uga nzhi uYawe n là.>>

16

aUrushelima wa achar umaimai

1 UYawe là nnap ká mi kàdi pa,

2 <<Á ya anəm, nak aUrushelima á nyi oga nnap nnəm wò ngga ajan,

3 là â Yərushalem iyam va ta mmami uNəm uga nzhi uYawe, n là pa, <Amar bu ká akum ijili bu fa ká mbin aKanana, upo bu unəm uga aAmore, kang unang bu nnyi te uchar uga aHiti.

4 Nnap amar bu na ta, ká nda va mmá mar bu te, mmá pà igum a bu kat, mmá wór izər a bu ká ndəng na á nàl bu pa satsat kat, mmá gbák bu ká mmàn kat, mmá luk bu ká awá kat.

5 Unəm uro ya nkun bu kat, pa na ô nəm oga iyam iga nnyi nnap va ta a bu kat, mmá mandar bu ká agbai kakul u tal iyam iga nnəm ajan, ká nda va mmá mar bu á.

6 << Ká awalang va n watar dat ká bu te n ya bu ká nlung izər ká ashe nchér bu, te n là a bu ká ashe nchér bu pa, <<Bu kú kat.>>

7 N nak bu u rup wa ipəpa ká ashe nzam. Te u rup u mak u fa mbyal, u nyáng uyen byen, akpap aga izər bu fa, káp ká nnà te mmabu umaləng.

8 << Ká awalang va mmami ká nwatar kàdi dat ká bu kang n dər bu, te n ya bu u chu awalang va chit pa mmá man bu, te n dàng bu ká ngbak ilukwan mi, n dàng imaləng a bu, n sóng anung a

bu, kang n yar nsar nnap-nlà ká bu, u sat ujem chit. Mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.

⁹ << *Te n wòr izér a bu ká ndèng, n nàl nchér a bu, kang m bél mmì a bu.*

¹⁰ M pá ilukwan a bu iga isham, kang m mwak akwap aga awá a bu. N ran adék a bu ká ngbat mbyenbyen, kang n dàng ishi a bu ká iyam ibyenbyen.

¹¹ N sham isham a bu, m mwak oga nkalbang a bu ká awo, ká ishuwa ishak ká ishak bu.

¹² M mwak nkalbang a bu ká alur ká iyam achwang ká chwang bu, ká atagya iponzhi abyenbyen ká ishi bu.

¹³ Wa nnà ta mmá sham bu ká aazurfa ká azénariya. Ilukwan bu alinin abyenbyen ká iyam ibyenbyen va mmá sham isham ôzä. U ri mmak nlukutlukut ká mmàl irizhe ká mmì. U byen byet u tém wa achar aponzhi.

¹⁴ U nèm adin ká ashe oga mbin kakul u byen byet, ká atak ibyen va n nak ká apal ishi bu. Mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.

¹⁵ << *Te u dař nkàm ká ibyen bu, kang bu nèm mmai ká unèm va pa kpaktak ká nwatar, kakul adin bu aduldùl.*

¹⁶ U wur oga ilukwan bu iro iga isham, u nèm oga nzhi awop ìshi bu ká, nna chit te u nèm mmai ká ashe oza, apir iyam va nna mmá ká nèm chit kat, kang nna wong mí nèm kat.

¹⁷ U yar iyam bu iga nsham isham ibyenbyen kpa iga azénariya ká aazurfa va n na a bu, u nèm oga alakàn atak arap onunggwan ká kakul ishi bu, kang bu nèm mmai ká oza.

18 Kang u wur oga ilukwan bu iga nsham isham u dàngchi oza_ ka, te u nak mmì mi kà_ nturari nnéngnèng nchángchàng kà_ mpyal oza.

19 Kà_đi te iyam-nrì mi va_ n na a bu, mma_ķ nlukutlukut, ká_ mmì, ká_ mmàl irizhe va_ n kang bu ka, u nak kà_ mpyal oza_ iyam inana inéngnèng ichángchàng, te wa nnà ta. Mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.

20 << <Te u wur ovan bu onunggwan kà_ ochar, va_ u mar á mi, u yichi oza_ iyam ipápà ôzä. Mmai bu pa_đap dò?

21 U pà ovan mi, u nak oza_ ka_ ashe apér wa iyam inana ôzä.

22 Kà_ ashe nkaptak nnèm iyam iga ajan kà_ mmai bu, te u rèng kà_ nra bu ngga ivan kat, kà_ awalang va_ nna u yà umalèng, bu lung izér kà_ ashe nchèr bu.

23 << Á lak kà_ bu chit, mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là. Kà_ nvang nkaptak iyam ibángbang bu,

24 u me nzhi ichèr îshi bu, kang u nèm oga atak awop îshi bu kà_ nza_ agéntèng nggo.

25 U me atak awop kà_ nza_ asal nggo. U lak ibyen bu chit, u bol imalèng bu ûdanggo va_ kà_ nwatar, á nak te mmai bu kà_ ngga mpyal.

26 U nèm mmai kà_ onèm oga aMasar, onèm oga ngbak nzhi bu oga adom mmai pa_ gènggèng. U bëshi ìgwak á mi chit, kákul u nak mmai bu ga mpyal.

27 Kákul nva_ ta te n yichi awo mi chit kà_ apal bu, n nak nnap nnènan bu chit yen, n na bu chit kà_ ashe awó okpa ikum bu oga nkwořtok, ovan

byen oFilisti ova fe ká_ ìwuswa kakul nnap nnem
bu mmaimai.

²⁸ U ném mmai kpa ka_ oném oAshur kakul á
kur bu kat. U ném mmai ka_oza, ka_nna kpa te á
kur bu kat.

²⁹ U ga mpyal ka_ nnem mmai bu ka_ oKaldi,
mbin ngga nnem iyap, ka_nna kpa te á kur bu kat.

³⁰ << dòm nnem mmai padí, mmami, uNém
uga nzhi uYawe, n là, kakul u ném nkaptak oga
iyam va ta, nnap nnem achar umaimai uga nlang
ìwuswa.

³¹ U me oga nzhi ichèr ka_nza_ngbak asal nggo,
u me oga atak awop išhi bu ka_nza_agénteng nggo.
Káp ká_nnà te mmabu wa achar uga nnem mmai
kat, kakul nvà_bu kám mbwai kat á.

³² << Mmabu uchar uvayapvyap, uva i ra ka_
onémchén ka_ador abar wò.

³³ Onunggwan i na mbwai nkaptak ochar oga
nnem mmai, nji bu te mmabu na bu na mbwai
ônunggwan oga nnem mmai ká_bu, bu yáp oném
oga ngbak bu pa_á ra ká_bu, kakul nnem mmai bu.

³⁴ Ka_ashe ochar oga nnem mmai te u le pađi,
kakul uném uro ram bu kakul nnem mmai kat,
mí mwa bu kat. Mmabu na bu mwa oza, kakul
nvà_ta te u le pađi.

³⁵ << Kakul nvà_ta te, áchar uga mmai, fe nnap-
nlà aYawe.

³⁶ Mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa_
ìwuswa bu fa mbang chit, kang imaléng bu bol
chit ka_ atak nnem mmai ka_oném oga nnem
mmai bu kang ká_nkaptak oga ichèr bu iga ajan.
Kang u na nchèr ovan bu ôza.

³⁷ Kákul nva_u ta te mi bu_u nkaptak oném oga nném mmai ká_u bu, ova bu ném nchang izér ká_u oza, nkaptak ovéngvá u man, ká_u oro va_u man oza_u kat. Mi nak oza_u i ném ikum ká_u bu ká_u nza_u ngbak nggo, kang mi bol imaléng bu ôza, na oza_u á ya nkaptak imaléng bu.

³⁸ Mi nap akwali a bu wa nva mí nap akwali ôchar ovayapvyap ká_u ovéngvá tar nchér. Ká_u ashe nfél ìgwak mi ká_u ikpar mi, mi zhí bu.

³⁹ Mi na bu ká_u ashe awó oza, i shin kang i chwan oga nzhi ichér bu ká_u atak awop bu. Oza_u i zép ilukwan bu, oza_u i vyat oga iyam isham bu, oza_u i re bu umaléng ulàkchi.

⁴⁰ Oza_u i nok nggaték ká_u apal ishi bu, i kwan bu ká_u ipáng, kang i nyat bu pà nyimènnymén ka ndokchi oza.

⁴¹ Oza_u i pwák nzhi bu, oza_u i pà akwali a bu ká_u mpyal ochar pà kyák. Te mi nak bu, bu re nném mmai ká_u mmwa mbwai ôném oga nném mmai ká_u bu.

⁴² Te mmén ikum mi ká_u apal bu i sakam, ikpar mi ká_u apal bu i kùr. Ìgwak mi i fér, i ram mi lap kat.

⁴³ << *Kákul u rëng ká_u nra ivan nzam bu kat, u lak ìgwak á mi ká_u oga iyam va_u ta, kakul nva_u ta te mi pyát akékat a bu i mal ká_u nnap nném bu, uNém uga nzhi uYawe à là. U ném mmai ká_u oga nnap nném ngga nném ajan kat dò?*

⁴⁴ << *Dér, nza_u uném uga ntar achu nggo, i tar achu va_u ta_u ká_u apal bu, << Wa nva unang te, uyen wa nnà ta kpa.>>*

⁴⁵ Mmabu uya à nang bu uva yang ubar wò ká_u ovan wò. Mmabu ugènang ogènang bu ochar va

yang obar oza_ka_ ovan oza_. Unang bu uchar uga aHiti, upo bu unəm oga aAmori.

46 Ugənang bu uyenchar unəmbak uwa aSamariya uva ra ká_asa_ł mpal bu ká_ ovan wò ochar. Kang ubwakan bu uyenchar uwa aSodom uva ra ká_nkwandal bu nzəng ká_ ovan wò ochar.

47 U yar nvəng ozə_ka_ ashe nnəm oga iyam iga nnəm ajan na ká_nkùkwa kat, ká_ ashe awalang pa_dap, u vyap ji ozə_ji ká_ ashe nkaptak nnap nnəm ozə_.

48 Nvə_nna n yà, uNəm uga nzhi uYawe nlà pa, ugənang bu uSodom ká_ ovan wò ochar á nəm wa nvə_mmabu ká_ ovan bu ochar nəm kat.

49 <<

50 Ozə_ngok kang à nəm iyam iga nnəm ajan ká_mpyal mi, kákul nvə_ta te n zəp ozə_, nvə_n ya á.

51 ASamariya nəm nnap mbángbang chu ká_abo nji bu kat. Oga iyam iga nnəm ajan bu ga mpyal ji iji ozə_ji. A nak ugənang bu uchar yà wa anəm unənan ká_atak nkaptak oga iyam iga nnəm ajan ivə_u nəm á.

52 İwuswa bu á təm á bu, kákul u nak ogənang bu ochar yà wa onəm onənan. Kakul nnap mbángbang bu nvə u nəm te á nəm ajan ji nji ozə_ji, ozə_yà onənan ji bu ji. Re iwuṣwa bu á təm á bu, kang bu yar iwuṣwa kákul nnak ogənang bu ochar i yà wa onəm onənan.

53 <<

Kang mi le ká bu kpa wa nvá ka u yà.

⁵⁴ Bu yar ìwuswa kang ìwuswa bu á tém á bu ka atak nkaptak iyám va u ném á. U nak oza yà wa oném onénan.

⁵⁵ Kang ugénang bu uchar, uSodom ká ovan wò ochar i le i yà wa nvá oza ka yà matmat. Kang uSamariya ká ovan wò ochar i le i yà wa nvá oza ka yà matmat. Kang mmabu ká ovan bu ochar o le o yà wa nvá ka o yà matmat.

⁵⁶ Kang ugénang bu uchar uSodom, uwà tal iyám iga ntar achu ka anung bu kà nra nfam bu kat dò?

⁵⁷ Nyangmatá imaléng inga bu fa mbang chit kat dò? Kang u tal iyám iga mpwatmpwat chit ka atak ochar oga aSuriya ká nkaptak oro va gáng na, ka ochar oga aFilisti, ova kà ñyen ká bu kà nza ngbak nggo á.

⁵⁸ Bu yar nsur mmai ká iyám iga nném ajan bu. UYawe à là.

⁵⁹ << *Iyám va ta uNém uga nzhi uYawe là, mi ném ká bu wa nvá ka u ném, mmabu va u ném vyakshin ká nsóng anung ka atak mbækchi nsar nnap-nlà.*

⁶⁰ Ká nna kpa te, mi rëng ká nsar nnap-nlà mi ká bu ka Ashe nra ivan nzam bu, kang mi yar nsar nnap ká bu ngga mbyetmbyet.

⁶¹ Te bu rëng ká oga nnap nném bu kang ìwuswa i ném bu, nvangvá n na ogénang bu ochar á bu, onémgbak ká obwakan, te mi na oza a bu i tém ovan bu ochar, ká nnà te, ka apal nsar nnap-nlà mi ká bu kat.

⁶² Kang mi yar nsar nnap-nlà mi ká bu, te bu nyi pa mmami nà uYawe.

63 Ká_nvangva_n yar nsur nkpaktak iyam va_chit u ném, te bu rëng kang ìwuswa i ném bu, i mat bu kà_mbol anung, uNém uga nzhi uYawe à là.> >>

17

Nnyám ipir nnàp ká_ oga nkumànggap ká_ ikun ibangbang

1 UYawe là nnap ká_mi pa,

2 <<Á ya aném, tar achu kang bu gba nnap nzhì àlsarila.

3 Là pa, <Iyam va ta_uNém uga nzhi uYawe là. Nnang nkumànggap ká_anang abasém ká_alyang awángwang aga nzam pa_dongdong á ba aLebanon kang à gèl ibilyang ikun asida.

4 Á gèl iténgtèng ibilyang ga ká_ká_mbin iyap á ga yal ká_ashe itong oném oga nyáp iyap.

5 << **<Te nkumànggap va_tutur ká_ashe apir aga mbin va_ta kang à bál ká_mbin ndopdop.** Á bál na ká_atak oga ndéng mmákmak wa ikun iga anung awang.

6 Á tép lyan ká_mbin nyáng ìnang ibangbang, igugwong gur ga ká_atak nkumànggap. Alélèng vàng kpán mbin pa_génggéng, á nyáng ibangbang kang à chak igóng tép.

7 << **<Nnang nkumànggap nro fa ká_anang abasém ká_alyang awángwang.** Te ibangbang va_ta gur oga aléng wò ga ká_atatak kang à nak oga igóng wò ba atatak kakul pa_na á na ndéng á na ká_atak va_mmá bál na kà.

8 Uza_ném pa káp ká_nvà_mmá bál na kà_mbin ndopdop ká_atak oga ndéng mmakmak, na á chak igóng, á wár, kang i_yà_ibangbang inénan á.>

⁹ <<UNəm uga nzhi uYawe là pa, <I ga mpyal ga dò? Nkumànggap nggəshi va_ta i zəp alələng, i tok awuwar, ibəŋgbəŋ i lwai, kang nkaktak oga ntétep mpipe i wom kat dò? Ká awó akamkam kat, kat te onəm pa_makmak kang i zəp na ká alələng kat.

¹⁰ Nvəngva mí bál kàdī te i ga mpyal ga dò? Awalang va_ayér aga asal nfa alum i vàng te i wom pa_chatchat kat dò? I wom kà_mbin va_mmá bál kà.> >>

¹¹ Te uYawe là á mi pa,

¹² <<Bəp onəm oga nfa iyəmkak va_ta pa, <O nyi ipir oga iyəm va_ta kat dò?> Là ôza pa, <Uponzhi oga aBabel ga aUrushelima kang à kpán uponzhiponzhi ká onənəm ochumchum ga nzəng ká oza_ka_aBabel.

¹³ Te uza_kpán uzəngtəng ka_ashe onəm oga akum iponzhi, á nak na yar nsar nnap ká_na ka_atak nsóng anung. Uza_wur onəm oga mbin oga atak nsat,

¹⁴ kákul na iponzhi iga mbin va_ta á ru. Kang nsar nnap nləla i sat.

¹⁵ Unəm uga akum iponzhi va_mmá ká_kpán te á fa iyəmkak ká_uponzhi oga aBabel, á re nrè ká onəm ga mbin aMasar pa_mmá na ipəri á wò ká oshozha pa_makmak. Uza_i nəm igwan nəm dò? Unəm va_nəm oga iyəm va_ta i pətərpətər dò? Uza_békchi nsar nnap-nlə, te i pətərpətər dò?

¹⁶ <<Nvə_nna n yà, uNəm uga nzhi uYawe à là, nkpak uponzhi va_ta i kú ká_aBabel kákul uza_yél nsóng anung wò ká_nsar nnap-nlə va_uzə_yar úponzhi uga aBabel va_chəp na kat.

17 UFirona ká nggaték oshozha wò okamkam i kámshi na ká nlung ikum va ta kat, nvá mmá ká anyán kang mmá me akamsélang pa á gbáng oném pa makmak.

18 Uza yél nsóng anung wò kat ká atak mbékchi nsar nnap-nlà. Dér, uza yar nsár nnap, kang uza ném nkaptak oga iyam va ta, uza i bar kat.

19 << **K**akul nvá ta te iyam va ta uNém uga nzhi uYawe là, nvá nna n yá te, mi ram nsur nsóng anung mi va uza yen ká, ká nsár nnap-nlà mi va uza békchi.

20 Mi mang ìcha mi ká apépal kang i kpán na, te mi ga ká na ká aBabel, ká ta mi pà akwali a na kakul uza fa iyamkak ká mi.

21 Nkaptak oshozhashozha oyakyak mí gbáng oza ká ndokchi, mí lyangshin oro va re ká nza ayér nggo. Te ó nyi pa mmami na uYawe, n là.

22 << **I**yam va ta uNém uga nzhi uYawe là. Mi gél ibilyang ikun asida iwángwang ká ashe oga ivan igugong mi bál. Mi gél ishishi ipipyé va tép ji pa kpaktak mi bál ká aduktum va rup ji pa kpaktak.

23 Mi bál na ká apal iténgteng aduktum aIsarila kakul na uza á chak igóng, uza á na awár uza á tal ikun asida ichumchum. Nza apir inyil iga abasém nggo i tém ká avéveng, oza i tém ká igugong.

24 Nkaptak ikún iga ashe nzam i nyi pa mmami uYawe. Mi nak ináng ikún i tong ibwakan, mi nak ibwakan i tong inénang, mi nak ikún iwuwu i wom, mi nak ikún iwomwom i ya iwuwu. Mmami uYawe, n là, kang mi néném.> >>

18

Unəm va_nəm nnap mbángbang te uwà i kú

¹ *UYawe là nnap ká_mi kàdfi pa,*

² <<*Iza_mmawó ká_nrérèng ká_apal ntar achu
va_ta_ká_apambin aIsarila, nna va_pa,
<< Opon ri awar ibángbang isamsam,
kang inyin kú ká_ovan> yà?*

³ <<*Nva_nna n yà mmami uYawe, n là pa, mí yà
ká_ntar achu va_ta_ká_ashe aIsarila lap kat.*

⁴ *Dér, nkaptak irirì ijem, irirì apon ká_ijá ayen
pa_kpaktak ijem. Unəm va_nəm nnap mbángbang
te uwà i kú.*

⁵ <<*Uro te unəm unənan,
ká_nnəm iyám va_dákdkak, məma.*

⁶ *Uzə_i ri iyám-nrì ká_nzhi ichér ká_apal abam kat,
uzə_i wop ichér onəm oga aIsarila kat,
uzə_i ra ká_uchar anəm uga ngba_k nzhi wò kat,
uzə_i ra ká_uchar ká_walang va_uzə_ká_akpar
kat.*

⁷ *Unəm va_i kar unəmro kat,
uva_i lile ká_iyám va_uro na á_na pa_uzə_a kpán
a wò kang, kakul akat,
uva_i vyat onəm kat,
unəm va_i na iyám-nrì na ônəm va_ká_ashe
nlang,
uva_i na ilukwan na ûnəm uga nkun.*

⁸ *Unəm va_i na akat ká_ndédeng,
kat te ká_nram mmak nro ká_apəpal kat,
uva_i kwap awo wò ká_atak nnəm iyám
ibángbang,
uzə_i van_nnandér ká_ishimshe onəm oga
ndap izər,*

⁹ unəm va kā nkpak nnap mpakpak mi
 kang kā nkpak oga nnap nkpackpak mi kā
 nnandér,
 te uza unəm unənan.

Nkpak uza i lár,
 mmami uNəm uga nzhi uYawe, n là.

¹⁰ <<Te a yà pa uza mar uyen va ba tał unəm uga
 nvyat onəm, uga ntar nchér, kat te uva kā nnəm
 izəngtəng kā ashe oga iyam va ta,

¹¹ iva upupon nəm apipir kat.
 <<Uza kā nri iyam-nrì kā nzhi ichér kā apal abam,
 uza kā nra kā uchar anəm uga ngbak nzhi wò.

¹² Uza kā nkar onəm oga nkun kā oga nlang.
 Uza i vyat onəm.

Uza i le kā iyam va uro na á na pa uza á kpán a
 wò kang, kakul akat kat.

Uza i wop ichér.

Uza i nəm iyam iga nnəm ajan.

¹³ Uza i na akat kā ndədəng, kā nram mmak kā
 apəpal. Te uza i lélár dò? Uza i lár kat. Kakul uza
 nəm nkaptak oga iyam iga nnəm ajan va ta nəm.
 Uza i kú ikúku, nchichér i le ûwà kā ishi.

¹⁴ <<Kang a yà pa unəm va ta mar uyen uva ya
 nkaptak oga mpat va ya upon wò nəm, káp kā
 nvə uza ya iyam va ya upon wò nəm, te uza nəm
 pa jiwò kat.

¹⁵ <<Uza i ri iyam-nrì kā nzhi ichér kā apal abam
 kat,

uzə i wop ichér onəm oga aIsarila kat.
 Uza i ra kā uchar anəm uga ngbak nzhi wò kat.

¹⁶ Uza i kar unəm uro kat,

uzə i kám iyám iga nkpán ndàtdàt kakul akat kat.

Uza i vyat onəm kat,
uzə ka nna iyám-nrì na ônəm va ka ashe nlang,

kang uza ka ndang imalèng ônəm omalèng.

¹⁷ Uza i kwap awo wò ka atak nna idumdum ônəm oga nkun,
uzə i na akat ká nram ndədəng mmákmak kà kat.

Uza ka nkpak oga nnap mpakpak mi,
kang kà nchen ka ashe oga nnap nkpakkak mi.

Uza i kú kákul mpat apon wò kat, uza i lár.

¹⁸ Upupon kar onəm, á vyat ugənang wò, á nəm iyám iva byen kat ka ashe onəm wò, uza i kú ka ashe mpat wò.

¹⁹ <<O bəp pa, <Iza nak kang uyen i yar nsur mpat apon wò kat ya?> Nva uyen va ta kpak nnap-akwali, á nəm iyám va məma, uza kpak nkpaktak ndyáng mi pa dakdak, uza i lár.

²⁰ Unəm va nəm nnap mbángbàng te uwà i kú. Uyen i yar nsur mpat apon wò kat, upon i yar nsur mpat ayen wò kat. Inənan ánəm unənan i təm ka apal ishishi, inga ánəm unga i təm ka apal ishishi.

²¹ <<Kang a ya pa unəm unga i re nkpaktak oga iyám ibángbàng wò va uza nəm, uza kpak nkpaktak oga ndyáng mi, kang uza i nəm inənan ká nnandər te, uza i lár, uza i kú kat.

²² Mí ya ka nrəng ká nkpaktak mpəpat va uza nəm kat. Ka atak inənañnənan va uza nəm te, uza i lár.

23 N fe nchang ikú ánəm unga fe dò? UNəm uga nzhi uYawe à là. N dòm pauzaá gabañ á re nnap nnəm wò na uzaá lár kat dò?

24 <<Nvangva unəm unənən i re nnəm iyam inənən wò kang i nəm ibángbañ, te uzanəm nkaptak iyam iga nnəm ajan vaunəm unga kannənəm te, uzai lélár dò? Nkaptak oga nnap nnənəm nnənən vauzanəm te mí rəng kaoza lap kat. Uzanəm nnandər kat, te uzai kú kaashe oga nnap mbángbañ va uzanəm.

25 <<Ká nnà te o la pa, <Asal áPonzhi Inan dakdak kat.> Kusuk, o fe á nzhi aIsarila, asal mi dakdak kat dò? Asal wó na dakdak kat, kat dò?

26 A yà paunəm unənən re nnəm iyam inənən wò, kang à nəm iyam ibángbañ, te uzai kú kaashe ozaá. Uzai kú kaashe iyam ibángbañ va uzanəm.

27 Kang a yà paunəm unga re iyam inga wò vauzakanəm, kang à nəm inənən kannandər, te uzai gár iriri wò.

28 Kakul uzarəng nnap kang uzagabañ kaatak nkaptak oga mpat vauzanəm, te uzai lár, uzai kú kat.

29 Ká nnà te nzhi aIsarila là pa, <Asal áPonzhi Inan dakdak kat.> Á nzhi àlsarila, asal mi dakdak kat dò? Asal wó na dakdak kat, kat dò?

30 <<Kakul nvata te, á nzhi àlsarila, mi ga nnap-akwali nzaunəm nggo kaatak nnap nnənəm, uNəm uga nzhi uYawe à là. Ó gabañ ó re nkaptak oga nnap mbángbañ wó, le kang ozaa nak wó kanru kat.

31 Ó kap kankaptak oga mpat vaó pat, ó ram ìgwak ìpipye kaaru apipye. Kakul izakang ó

kú yà, á nzhi àlsarila?

³² N fe nchang ikú ánəm ro kat, uNəm uga nzhi uYawe à là. Ó gabañ na ó lár.

19

Nyéng ikú kakul onəm oga mpyal aIsarila

¹ <<Shì ipyang kakul onəm oga mpyal oIsarila.

² Là pa,

<< Unang bu ìlir ìchar ikamkam
kaashe oga ilìr.

Uzara kàishimshe ivan ilìr
kang i nak ishi káivan wò.

³ Uzakang izəngtèng kaashe ovan wò,
á nyáng iya ilìr ìnunggwan.

Te á dyáng nkpán izhe,
kang à ri unəmləbər.

⁴ Oga mbín fe izəzər
kang mmá kpán na kaashe ache oza.

Ozadàp na kánzwar
ga ká kàmbin aMasar.

⁵ Nvāngvaìnang ilìr vata ya paò lòk kaanung
mwang

nnak ìgwak wò ru chit,
te uzayar iro kàdi kaashe ovan wò,
uzakang na nyáng iya ilìr ìnunggwan.

⁶ Te iya ilìr vata gabañ kàishimshe oga ilìr,
uza nyáng iya ilìr ìnunggwan.

Uzadyáng nkpán izhe,
uzari unəmləbər.

⁷ Uzavyap oga atak mbwam ozaakamkam.
Uzanak oga itong ozatém agúng.

Mbin vata kaiyam vakaashishe

- fe adufum te ayér ném oza,
 8 Te mbín ba kà_apèpal,
 kà_nza_ichwór nggo.
 Oza_mang ìcha á na,
 mmá kpán na kà_ashe ache oza.
 9 Ozà_kpán na ká_ayok, ozà_dàp na ká_nzwar,
 kang à ba ka_na ûPonzhi oga aBabel.
 Oza_nak na kà_ashe nzhi ìkan,
 le kang mmá fe adufum
 kà_apal oga abam aIsarila lap kat.
 10 Unang bu wa ìbàngbàng kà_ashe ìram
 ìbàngbàng bu,
 mmá bál kà_anung ndèng,
 á wár awár kang à chak igóng,
 kakul ndèng kúr na kúr.
 11 Oga igugong kám
 á mal ìdari aponzhi mal.
 Á rup ba ga
 kà_apal nkaptak igóng.
 Mmá ya na kà_atak ìrurup,
 kà_atak ñyél igugong.
 12 Te mmá tutur na kà_ashe nlak ìgwak,
 mmá mandar kà_mbin.
 Ayér aga asal awu alum wom na,
 mmá tok oga awuwar.
 Igugong ikamkam wom,
 apèr pwák na.
 13 Kang ñyangmatà mmá bál kà_ashe nzam,
 kà_mbin nwomwom va yà ká_ndèng kat.
 14 Te apèr fa kà_izèr igugong,
 kang à ri awuwar.
 Ìgong ikamkam ìro re kà_izèzèr

iva mal ìdari àponzhi kat.>
Nshì ipyang ta, á yà nnap-nshì ngga ador chit.>>

20

OIsarila ga mpyal ká nfa iyamkak

¹ Kà izun iga ifangshat, ká ape aga tukun kà nra ngga ngbapchi te, onèm oro ká ashe onèmgbak oIsarila ba pa na ó bëp nnap-nlà ká atak áYawe. Kang oza tém kà mpyal mi.

² Te uYawe là nnap-nlà ká mi pa,

³ <<Á ya anèm, là ônèmgbak oIsarila pa, <Iyam va tå uNèm uga nzhi uYawe là, <<Ó ba pa ó bëp nnap-nlà ká atak mi dò?>> Nnandér, mi man mi fe nnap-nlà wó kat, uNèm uga nzhi uYawe à là.>

⁴ <<Bu náp akwali ôzä dò? Bu náp akwali dò, á ya anèm? Te nyám ká ôzä oga iyam iga nnèm ajan okéká oza, na ozä á nyi.

⁵ Te là ôzä pa, <Iyam va ta uNèm uga nzhi uYawe là. Ká nda va n yak oIsarila, n sóng anung âkum ijili nzhi àYakup te, n nyám ishi mi ôzä ká mbin aMasar. N wong ká awo mi ká apal n là pa, <<Mmami na uYawe Inan wó.>>

⁶ Ká nda va ta n sóng anung ôzä pa mi fa ká oza ká mbin aMasar, mi ga ká oza ká mbin va n yak ôzä chit, mbin nva ndópdòp, nva byen ji mbín pa kpaktak.

⁷ Te n là ôzä pa, <<Re nza uzèngtèng wó nggo a swang oga iyam iga nnèm ajan va mmawó ká nfe nchang oza, kang ó vyap ishi wó ká oga ichér iga aMasar kat. Mmami na uYawe Inan wó.>>

⁸ <<Kang oza fa iyamkak ká mi, oza fe mi kat, oza swang oga iyam iga nnèm ajan va oza ká nfe

nchəchang kat, oza_re ichèr oga aMasar kat. Te n la pa_mi nyám nlak ìgwak mi kà_apal oza, mi yél kà_nlak ìgwak mi kà_apal oza_kà_mbin aMasar.

⁹ Kang kakul adin mi te n nèm yél kat, le kang mmá yen kà_adin mi kà_ashe mbín kà_atak va_oza_kà. Kà_iwu oza_n nyám kà_ishi mi ôlsarila, kà_atak nfa kà_oza_kà_mbin aMasar.

¹⁰ N fa ká_oza_kà_mbin aMasar, te m ba kà_oza_kà_ashe nzam.

¹¹ Kang n na oga ndyáng mi kà_oga nnap mpakpak mi ôza, iva unèm i kpak oza_te uza_i lár.

¹² Kàdî te n na ìlum awop mi ôzà_na á yà nnyám ìpir nnap kà_ishimshe mi kà_oza, kakul na oza_á nyi pa_mmami na uYawe va_nàl oza_pa_oza_a yà onèm mi.

¹³ <<

¹⁴ Kang kakul adin mi te n nèm yél kat, le kang mmá yen kà_adin mi kà_ashe mbín nvà_n fa kà_oza_kà_iwu oza_á.

¹⁵ Kang kàdî te n sóng anung ôzà_kà_ashe nzam pa_mi ga ká_oza_kà_ashe mbin ndopdop, nva byen ji mbín pa_kpaktak kat.

¹⁶ N nèm pa kakul oza_yáng kà_oga ndyáng mi kà_oga nnap mpakpak mi. Oza_vyap ìlum awop mi, kakul ìgwak oza_ga kà_atak oga ichèr oza,

¹⁷ <<

18 N là ôvan oza_{ká}ashe nzam pa, <<Kang ó kpak oga ndyáng ká_oga nnap mpakpak opón wó kat, kang ó vyap ishi wó ká_ichér oza_{ká}kat.

19 Mmami na uYawe Inan wó, ó kpak oga ndyáng mi ká_oga nnap mpakpak mi, ó nəm inok ká_oza.

20 Ó gor oga ilum awop mi na á nyám ìpir nnap ká_ishimshe mi ká_owó. Te ó nyi pā mmami na uYawe Inan wó.>>

21 <<Ká_innà te ovan va_ta fa iyamkak ká_imi ká_iashe nzam, oza_{ká}kpak oga ndyáng mi ká_ioga nnap mpakpak mi kat, iva unəm i kpak oza_ite i lár á. Oza_ivyap ilum awop mi pā chatchat. Te n là pā mi yél ká_inlak ìgwak mi ká_iapal oza_{ká}ashe nzam.

22 Ká_innà te, n le ká_iawo mi n nəm pa kat, le kang mmá yen ká_iadin mi ká_iiwú mbín nvāya mi ká_in fa ká_ioza_{ká}mbin aMasar á.

23 Kàdī te n sóng anung ôzā ká_iashe nzam pa mi ga nlyangshin oza_{ká}ashe oga itong, mi zàl oza_{ká}ashe oga mbín.

24 N nəm pa kakul oza_{yáng} ká_ioga ndyáng mi ká_ioga nnap mpakpak mi, kang oza_ivyap ilum awop mi, iwú oza_iapal oga ichér okéká oza.

25 Kàdī te n na oga ndyáng nnənān ôzā kat, ká_ioga nnap mpakpak va oza_ilár kat ká_iatētak.

26 N vyap oza_iaták oga iyam inana oza, ká_iaták nna ovan oza_ioga nggəshi ká_iashe apər. N nəm pa kakul na n nak oza_ia yà iyam iga ajan išhi oza, kakul na oza_ia nyi pā mmami na uYawe.>

27 <<Kakul nvāta te, á ya anəm, là nnap ká_inzhi aIsarila, là ôzā pa, <Mmami, uNəm uga nzhi

uYawe, n là pa, okéká wó pwat adin mi ká atak nném nnandér kat.

²⁸ Ká awalang va_m ba ká oza ká ashe mbin va_n sóng anung pa_mi na oza, te oza_ya nzá_aduktum ká nzá_ikun nggo iga azang, te oza_na nléfér iyam inana ipápà ká atak va_ta. Oza_béshi igwak á mi ká_iyam inana oza, kang ká atak va_ta oza_yichi iyam inana oza_inéngnèng ichángchàng ká_iyam inana iga nwá.

²⁹ Te m bëp oza_pa, nzá_nzhi awop ká_aduktum mmawó ká_ngga yà? Mmá ká_nwór adin atak va_ta pa_abama, har n̄da ta,>

³⁰ <<Kákul nva_ta te là n̄zhi àlsarila pa, <Mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, o vyap ishiwo wa nva okéká wó ném dò? O yar nvang oga iyam iga ajan oza_dò?

³¹ Awalang va_o yichi oga iyam inana, kang o yichi ovan wó iyam inana ká_apér, mmawó ká_nvyap ishiwó ká atak oga ichér wó har n̄da ta. Te ó chuchu pa_ó bëp mi ká_nnáp-nlà dò, á nzhi aIsarila? Nvá nna n yà, uNém uga nzhi uYawe, n là pa_o kúr mbëp mi ká_nnáp-nlà kat.

³² <<Nrëng nnáp va_mmawó ká_nrérëng ká_igwak wó pa_na ó yà wa mbín nro ká_akum ijili oga mbín ó wop ikún ká_ipáng, te i yà ká_nném kat.

³³ Nvá nna n yà, uNém uga nzhi uYawe, n là pa_mi ném iponzhi ká_apal wó ká_awó achumchum nkàm ká_nshida ká_mmén ikum.

³⁴ Ká_awó achumchum ká_nkàm ká_nshida ká_mmén ikum, mi fa ká_wó ká_ashe oném, mi but wó ká_ashe mbín va_ó lyangshin ká,

35 Kang mi ba ká wó ká ashe nzam oném, ka ta mi pà akwali á wó ìwú ká ìwú.

36 Wa nva n pà akwali okéká wó ká ashe nzam mbin aMasar te, wa nnà ta mi pà akwali á wó, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là.

37 Mi nak ó watar ká avèng idari, kang mi ran wó ká nsar nnap-nlà.

38 Mi fa ká oném oga nfa iyamkak ká ashe wó, ká oro va ném mpat á mi. Mi fa ká oza ká ashe mbin va oza ká ntém ká, ká nna te oza i tar mbin aIsarila kat. Te ó nyi pa mmami na uYawe.

39 << **<Nyangmatá**, á nzhi aIsarila, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, udanggo á ga mpyal ká ngwop ichér wò, nva nna yá chit pa mmawó ká nggong achwang ká mi lap kat á. Ó nyi kpa pa ó yá ká nvyap adin mi anenán ká oga iyam inana wó ká oga ichér wó kat.

40 << **<Kakul** ká apal abam mi ayéryér, ká apal iténgteng abam aIsarila, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, ká ta na nkaptak nzhi aIsarila, nkaptak oza i wop mi ká mbin va ta. Ká ta na mi kám oza, kang ká ta na mi kám iyam inana oza ká iyam inana oza iyákyàk va byen jí ká iyam inana va mí yichi mêmami na ká nkukwa á.

41 Mi kám wó wa iyam inéngnèng ichángchàng awalang va mi fa ká wó ká ashe oném, kang mi but wó ká ashe mbín ká atak va ó lyangshin ká. Nnà chit te mi nyam inenán mi ká ashe wó ká mpyal mbín.

42 Te ó nyi pa mmami na uYawe, awalang va mi ba ká wó ká mbin aIsarila, mbin va n sóng anung chit ká atak nghap awó pa mi na okéká wó.

43 Ka ta ó reng ka nnap nnem wó ka nkpaktak

oga iyám va ó vyap ishiwo ka. Ó ya nnem ajan wó

ka ishiwó kakul iyám ibángbang va nna ó nem.

44 Te ó nyi pa mmami na, awalang va n nem

á wó wa nna ta kakul adin mi, n nem pa kakul

nnap nnem wó mbángbang kat, kat te ngga nlang

nnander kat, á nzhi àlsarla. Mmami, uNem uga

nzhi uYawe, n là.> >>

Nlà anung ka apambin ngga nkwandal

45 UYawe là nnap ka mi pa,

46 <<Á ya anem, gaban asal awú á ga nkwandal,

na u dap achwang nkwandal, kang bu là anung

ka apal ikún iga mbin aNegep.

47 Là ikun aNegep, fe nnap-nlà aYawe, kakul

uNem uga nzhi uYawe là pa, mi ga mmál aper

ka ashe bu, i ri nza ikun iwuwu nggo, ka nza ikun

iwomwom nggo ka ashe bu. Nsal abelem aper va

ta i ri atak i ya ka njep kat, ka nza asal awú nggo

i bàn ka nkwandal i ga i chu mpal.

48 Nkpaktak onem i ya pa mmami na uYawe m

mal aper va ta, i ya ka njep kat.> >

49 Te n là pa, <<O'o aNem uga nzhi uYawe, oza

ka nlà pa, <Uza unem uga ngba nnap na pa kuk

kat dò?> >>

21

Ndokchi aYawe

1 Te uYawe là nnap ka mi pa,

2 <<Á ya anem, der asal aUrushelima na u là

nnap ka apal oga atak awuwop ayéryer, kang bu

là anung ka apambin aIsarla.

3 Là nnap ká mbin aIsarila, là pa, <Mmami, uYawe kà mmən ikum ká bu. Mi tur ndokchi mi ká ashe avakchi, mi gbáng onəm onənan ká onəm obángbang pà kpaktak ká ashe bu.

4 Kákul pà mi ga ngbáng onəm onənan ká obángbang, te ndokchi mi i fa ká ashe avakchi wò i gbáng nkpaktak onəm i bàn ká asal nkandal i ga i chu asal mpal.

5 Kang nkpaktak onəm i nyi pà mmami na uYawe. N tur ndokchi mi ká ashe avakchivakchi, i le ká ashe avakchi va ta lap kat.>

6 <<Mmabu, á ya anəm, shìn ká nlak ìgwak pa gənggəng, kang bù nyám nlak ìgwak bu pa gənggəng ká mpyal oza.

7 Kang a yà pa oza bəp bu pa, <Iza nak kang bu shìn yà?> Te wa là ózà pa, kakul iyam va ká ngga nfa á. Awalang va i fa te nza ìgwak nggo i rusok, oga awó pà kpaktak i lang ikam, aruhu á danggo i kú, irèng á danggo i rusok wa ndèng. Dér, ndaktak va ta ká ngga nfa. Mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.>

8 UYawe là nnàp ká mi pa,

9 <<Á ya anəm, là anung pa, Inan là pa,
<<Ndokchi, ndokchi, mmá lulwa,
kang mmá gbègbàk kpa.

10 Mma lwa na kákul mpà,
mmá gbàk na á məlam pà yələkyələk wa aməlam.

Í nəm nchang izər dò?

Kákul ó yəyang ká nkam ichən.

11 Mmá na ndokchi va ta pà mmá gbàk, na mmá kpán ká awó.

Mmá lwa na, mmá gbàk na kakul nna ká ashe awó anəm uga ngbał unəm.

¹² Yéng, ném ìwar, á ya anəm, kakul ndokchi va ta i yà ká apal onəm mi, i yà ká apal nkaptak ovan ponzhi og aIsarila.

Mmá na oza chit ká onəm mi ndokchi va ta. Kakul nv̄ta te lèp ìsong.

¹³ << *Mmami ká mma onəm mi. Unəm uga ndədał uwa yà dò? Unəm uga nzhi uYawe, à là.*>

¹⁴ <<Kakul nv̄ta te, á ya anəm, là anung, lèp awó bu, yènggèt ndokchi nv̄ang pa mparəm, kat te pa nshatding.

Ndokchi kakul ngbáñg onəm obáñgbáñg.

Ndokchi ngga ngbáñg onəm pa makmak. I gáñg oza.

¹⁵ I nak ìchégwak i lèp oza, kang pa makmak i ném ifàng.

Ká nkaptak ogá anung nkèlang oza n na ndokchi mmélammélam, mmá ném na mélam, kakul ngbáñg irirì.

¹⁶ Ndokchi va ta i kyen atak ká nri, i gañan mpam, ká nkaptak ìsu va asal awúwu i gañan ká.

¹⁷ Mi ném awó mi kpa, mi nyám mmən ìkum mi lap kat.

Mmami, uYawe, n là.>>

¹⁸ Te uYawe là nnap ká mi kàdi pa,

¹⁹ <<Mmabu, á ya anəm, nyám asal pa parəm va ndokchi aponzhi ogá aBabel i wòl ká. Nkaptak

oza pa oparəm i fa kà mbin nzəngtəng. Nyám atak kà nggwang asal á ga asal ìtong.

20 Nyám asal n̄dokchi va ta aga ngga aRaba oAmoni, kà asal aga ngga aYahuda, kà aUrushelima ìtong iga akamsəlang.

21 Kákul uponzhi oga aBabel uwa kà ntal kà nchak asal, kà atak va asal ba chak pa parəm á, uza kà nvák ivák, kà yənggət iwar, i mwo ichən kà atak ichər, uza kà ndər kà ashe ani iyam nkang iga nshì.

22 Kà awúwo ari te ivák kà nnyám aUrushelima. Uza i pak oga anung akun kakul nshin akamsəlang, uza i ném achu ikum kákul ngbáng irirì, i pak oga anung akun kakul nshin oga anung nkəlang, uza i but mbin pa na ô me atak nkén akamsəlang kakul ikum.

23 Kà atak oga aUrushelima te ivák va tə akwam kà mpyal oza, kakul oza kà sóng anung ûponzhi oga aBabel chit, te uza i rəng ká mpat oza ôza, na á nak mmá kpán oza.

24 <<Kakul nvá ta te, uNəm uga nzhi uYawe là pa, kakul ó nak chit mmá rəng ká oga mpat wó, kang ó nyám nnap mbángbàng wó fa chit kà mbáng, kà ashe nkaptak nnap nnəm wó, á nyám oga mpat wó chit, kakul ó nak chit mmá rəng ká oga mpat wó, te mí wur wó ó ga izwàl.

25 <<Kang mmañu, uponzhi uga aIsarila, ubángbàng, uga nlang nnandər, ilum bu ba rwam chit, kakul awalang aga nnáp akwali bu á nəm chit.

26 Mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là pa ú tur iyam ishi bu ká atagya iponzhi bu. Oga iyam i ya

wa mmatmat lap kat. Mí rup káuvammá yen ká,
kang mí yen káuvammá rup ká.

²⁷ Nzhì, nzhì, mi zhì itong va_ta, mi re iyam iro
kat. Ya uga iyam i ba kang, uva i nap akwali, nna
chit te mi na á na dak.>>

Mpà akwali ka_apal aAmon ká aBabel

²⁸ Kang mmabu, á ya anəm, là anung pa, iyam
va_tauNəm uga nzhi uYawe là káapal oga
aAmon, kang káapal nlang iwaswa oza, va_nna
oza_pwat onəm mi á.

Te bu là pa, mmá tur ndokchi kakul ngbáng onəm,
mmá gbàk na məlam wa aməlam kakul ngbal
iriri.

²⁹ Là ôza pa, oza_ya oga alár aga akwam,
kang oza_i nəm ivák iga akwam.

Te mi nak ndokchi mi káapal ishak onəm
obángbang va_mí pà, ova_ilum oza_chu chit.
Iva ta_nna ji káashe mbék anung oza_

³⁰ <<Le ká ndokchi bu ká ashe avakchivakchi.
Mi náp akwali á bu káatak va mmá mar bu
ká,
káashe mbin bu.

³¹ Mi fér ká_mmən ikum mi káapal bu.
Mi bur apər nfél ìgwak mi á bu,

kang mi na bu káashe awó onəm obángbang,
oga nnyi nzhi.

³² Bu nyáng akun apər.
Nchèr bu i yá káishimshe mbin.
Mí yá kánrəng kábu lap kat.

Mmami, uYawe, n là.>>

22

Nnap mbángbàng aUrushelima

¹ UYawe là nnap ká mi kàdi pa,

² <<Mmabu, á ya aném, bu nap akwali, bu nap akwali itong iga ntar nchér dò? Te nyám á na nkaptak nnap nnénem ngga ajan.

³ Te bu là á na pa, <Mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, itong va tar nchér ka ishimshe wò, kang á ném oga ichér išhi wò va vyap na, te awalangwalang nna i ba.

⁴ Ká atak ntar nchér bu te u yà uném uga mpat chit, kang u vyap ishi bu ká atak oga ichér va u ném. Te u dapchi nra bu chit ba datkulung, izún va mmá kpák a bu te a chu chit. Kakul nva ta te, n nak bu chit u tal iyam iga mpwatmpwat ká atak oga mbín kang iyam iga nnáp avyal ká atak nkaptak mbín.

⁵ Oném va pa dát ká oném va nggbégbàng i nap avyal a bu, adin bu vyap chit, kakul nkak ishi bu.

⁶ << Dér, ovan ponzhi aIsarila ká ashe bu, uwa ká nggo tal uném uga ntar nchér chit, kakul ichumchum wò.

⁷ Ká ashe bu upon ká unang mmá nak oza iyam iro kat, mí nyán ká uném uchén, mí nyán ká uchar ukpéleng, ká ovan okpéleng va ká ashe bu.

⁸ U yen ká oga iyam iyéryér mi, kang u vyap oga ilum awop mi.

⁹ Oném oma ká ashe bu ova ká nlak adin oném pa na o tar nchér, kang oném oma yà ova ká ashe bu ká nrí iyam-nrì ká apal oga abam, oza i ném mmai ká ishimshe wó.

¹⁰ Ka_ashe bu onəm i ra ka_ochar opon oza, oro i ra ka_ochar ka_awalang vaoza ka_akpar.

¹¹ Uro nəm iyəm iga ajan ka_uchar àwan wò, uro ra ka_uchar ayen wò, uro ra ka_ugənang wò uyenchar, uya apupon.

¹² Ka_ashe bu onəm i kam iyəm iga mmulam anung pana ó tar nchèr. Bu na akat ka_nram mmak ka, mmabu ka ñya mmak ka_atak owan bu, kakul mmwar vabu mwar oza, u kong ka_mi, uNəm uga nzhi uYawe à là.

¹³ << Dər, n lèp awó mi chit ka_apal bu kakul mmak ngga ajan vau ya, ka_nchèr vau tar ka_ishimshe bu.

¹⁴ Ka_ilum vami gwang ka_bu, te ìgwak kat te awó bu i kekam dò? Mmami, uYawe, n là, kang mi nənəm wa nnà ta.

¹⁵ Mi lyangshin bu ka_ashe oga mbín, mi zal bu ka apal oga mbín, kang mi fa ka iyəm ibángbang pakpaktak ka_ashe bu.

¹⁶ Kang mí vyap bu ka_mpyal oga mbín nnà chit te, bu nyi pammami na uYawe.> >>

¹⁷ UYawe là nnap ka_mi pa,

¹⁸ << Á ya anəm, nzhi àlsərlila sat aməng ala chit ka_mpyal mi. Nkpaktak oza tong wa acham arézàng, ka_aguza, ka_acham, ka_acham aləbər, oza tong wa aməng ala aazurfa ka_ishimshe apər.

¹⁹ Kakul nva ta te, uNəm uga nzhi uYawe là pa, nva nna nkpaktak wó ó tong aməng ala chit, te mi but nkpaktak wó ka_ishimshe aUrushelima.

²⁰ Wa nva unəm i but aazurfa, ka_acham arézàng, ka_acham, ka_acham aləbər, ka_aguza ka_ashe apər, na ó bur apər ka_apəpal kakul pa

na a tap na te, wa nnà ta mi but wó kà ashe nlak ìgwak mi, kang kà ashe mmèn ìkum, mi nak wó kà ashishe kang ó tap.

²¹ Mi but wó kang mi òur apér mi aga mmèn ìkum kà apal, kang ô tap kà ashe aUrushelima.

²² Wa nva aazurfa tap kà ashe apér, te wa nnà ta ó tap kà ashe aUrushelima, kang ó nyi ñak pa mmami na uYawe, n fér ká mmèn ìkum mi chit kà apal wó.>>

Nnap mbángbang ovan ponzhi ga aIsarila

²³ UYawe là nnap ká mi pa,

²⁴ <<Á ya anèm, là á na pa, <Mmañu mbin va nnènan kat, nva ìvar pëng kà apépal kat, kà ìlum iga nlak ìgwak mi.>

²⁵ Onèm oga nlà anunung, gwang anung kà ashishe wa ilir va i dûm ká ayang kà mmwo iyam pa ô kan, ozà i gbáng iriri onèm, ozà vyat idur kà oga iyam iga mbwai, kang ozà nak ochar pa makmak langobar ozà.

²⁶ Onèm oga mpyal awuwop gantal nnap mpak-pak mi, kang ozà vyap iyam iyéryér mi. Ozà nyám ndongdong kà ìshimshe iyam iyéryér kà ivà iyéryér kat kat, kang ozà nyám ndongdong kà ìshimshe ibángbang kà inènan kat, ozà nak ishi kà ìlum awop mi kat, kang ozà na ichumchum a mi kat.

²⁷ Ovan ponzhiponzhi vã kà ìshimshe tong wa oga ncham ngga nkan izhé. Ozà i táng nchér, kang i gbáng onèm kakul na o ya mmak ngga ajan.

²⁸ Kang onèm oga nlà anunung bwam nnap mbángbang ovan ponzhi wa mbél izér nzhi kà

ipáng iləfər. Oza_i ya oga alár, kang i nəm ivák iga akwam kakul oza, i là pa, uNəm uga nzhi uYawe à là, nnandərnandər te uYawe à là kat.

²⁹ Onəm oga mbin va ta mwar atak, oza_vyat iyám ká_ifan, kang oza_i kar onəm oga nkun, ka onəm va_ká ashe nlang. Oza_nyám nnandər ûnəm uchən kat, ibángbang na chwat.

³⁰ <<Te n ram unəm ká ashe oza_uva i me akamsəlang va ta na a sat ká_atak va kakchi ká_mpyal mi kakul mbin, na kang n zhì oza_kat, te n ya kat.

³¹ Kakul nvá_ta te n nyám nlak igwak mi chit ká_apal oza_. N shì oza_ká_apər aga mmən ikum mi, n nak nsur nnap nnəm oza_chit ká_apal ishi oza_. Mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.>>

23

Ovanbyen pa_oparəm

¹ Te uYawe là nnap ká_mi pa,

² <<Á ya anəm, ochar oro oma yà pa_oparəm, ovan achar uzəngtəng.

³ Oza_nəm mmai ká_aMasar ká_awalang aga ivan byen oza_, mmá nuk mbyal ká_ikwoksok oza_, kang ivan byen oza_vyap.

⁴ Adin ánəmgbak pā_uOhola, adin ábwakan pā_uOholiba. Oza_təm o jem, oza_mar ovan onung-gwan ká_ovan ochar. Adin oza_nnà ta, uOhola aSamariya, uOholiba nnyi te aUrushelima.

⁵ <<UOhola təm ntəm ngga nnəm mmai ya uwa ká_yà ujem. Uza_nak igwak wò ká_atak onəm oga aAshur vā_oshozha pā_na ô nəm mmai ká_oza,

6 ova mwàk ilukwan iga ndèng izèr ivyau, kà ashe oza te ogomna, ká onèm ochumchum oga mpyal, ká nkpaktak oza ovan nzam oga mbyen ndèr, oza kà apal ipérí oza.

7 Uza nèm mmai ká oza, nkpaktak onèm va omà nggwan oAshur, uza vyap ishi wò kà nkpaktak oga ichèr onèm va uza i nèm mmai ká oza.

8 Uza re nnèm mmai wò kat nva uza pak nnènèm ya uwa yà kà aMasar, kà awalang aga ivanbyenvanbyen te, ovan nzam ra kà na, oza nuk mbibyal, te oza i fa kà adom oza kà izèzér.

9 <<Kakul nva ta te n na na chit kà ashe awó onèm oga nra kà na, kà ashe awó oAshur, ova uza nak ìgwak wò kà nnèm mmai ká oza.

10 Oza bol imalèngmalèng, oza wur ovèvan onunggwan kà ochar, oza gba na kà ndokchi. Te uza sat iyam iga ntar achu kà atak ochar, kà awalang va mmá pà akwali à na.>>

11 Ugènanggènang uOholiba ya oga iyam va ta ya, kà nnà kpa te uwà ji ugènang wò kà nvyap, kakul nnèm mmèmai ji nji agènanggènang ji.

12 Uza nak ìgwak wò kà nnèm mmai kà oAshur, kà ashe oza te ogomna, kà onèm ochumchum oga mpyal, kà oshozha ova mwàk iyam ikum, oza kà apal ipérí oza, nkpaktak oza ovan nzam oga mbyen ndèr pa shat.

13 Kang n ya uza vyap chit wa agènang wò. Mparèm oza nnap nnèm oza màl izèr.

14 Te uza ga mpyal kà nnèm mmai wò. Uza ya mmá cha alakan onèm kà izèr akamsèlang, alakan onèm oKaldi, mmá cha kà ikwol.

¹⁵ Oza_ran adək oza_ká_ngbàt, ká_oga iyám ishi ka_ishi oza, nkpaktak oza_fa izər ká_onəm oga mpyal, kang fa izər ká_onəm oga aBabel oga mbin aKaldi.

¹⁶ Ka_awalang va_uza_ya oza_te, uza_nak ìgwak ka_nnəm mmai ká_oza, te uza_re nrè ká_onəm oga nrè wò ka_ashe aKaldi.

¹⁷ Te oga aBabel ba ka_na, ka_apal iyám nrəra iga nfe nchang, kang oza_vyap na ka_atak nnəm mmai. Ka_nvang va_oza_vyap na chit te, oza_le sat iyám iga ajan ka_atətak.

¹⁸ Awalang va_uza_nəm mmai wò ka_mbáng, uza_bol imaləng wò, te uza_sat iyám iga ajan ka_atak mi, te n fa asəsəl wa nva_n fa asəl agənanggənang á.

¹⁹ Káp ká_nnà te uza_ga mpyal ká_nnəm mmai wò, uza_ka_nrəng ká_nra ivanbyen wò, ka_awalang va_uza_ka_yà ka_nnəm mmai wò ka_mbin aMasar á.

²⁰ Uza_nak ìgwak ka_nnəm mmai ká_onəm oga aMasar, ova oga apyal oza_wa aji oga azhaki, kang mpəng amar oza_wa nji ipəri.

²¹ ÁOholiba, wa nnà ta u rəng ká_nnəm mmai bu, ka_awalang va_oga aMasar nuk mbyal a bu kang a vyap ivanbyen bu.

Inan i na mbək anung ûOholiba

²² Kakul nva_ta te, áOholiba, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n_là pa, mi nok ovannzam bu ka_nnəm ikum ka_bu, ova sat iyám iga ajan ka_mpyal bu, kang mi nak oza_i nəm ikum ka_bu ka_nza_ngbak nggo.

²³ Oga aBabel ká nkpaktak oKaldi, oPekot, ká oShowa, ká oKowa, kang ká nkpaktak oAshur nzeng ká oza, oza i wal okpa ikum bu. Mi but ovannzám oga mbyen ndér, ogomna, ká nkpaktak oném ochumchum oga mpyal, ká onunggwan ikum, ká oném oga adin, nkpaktak oza ká apal ipérí oza.

²⁴ Kang oza i ba ká asál mpal ká akeke ipérí ka nggaték oném i lung bu. Oza i ba i ném ikum ká bu ká nza ngbak nggo, ká atagya acham, ká nggwanggwang, ká ilukwan ikum iga acham, kang mi nak oza i pà akwali a bu, kang oza i pà akwali a bu ká asál awú va oza dóm.

²⁵ Kang mi nyám ikpar nlak ìgwak mi ká apal bu na oza á na mbék anung a bu. Oza i gél alur bu ká oga achwang bu, kang abo ovèngva ká irirì te mí gbáng oza ká ndokchi. Oza i wur ovan bu onunggwan ká ochar, kang abo oném va re te mí zhì oza ká apér.

²⁶ Oza i fén bu i re umalèng, kang oza i wur oga iyam nzám bu ibyenbyen.

²⁷ Mi nak nném nvyap ká mmai bu va u ba ká ká mbin aMasar i kùr, na kang u yar iwú ú dér oza ká, kat te ú rëng aMasar lap kat.

²⁸ <<Mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, <Dér, mi na bu ká awó ovèngva òmà u yang, ká ashe awó ovèngva sat iyam iga ajan ká atak bu.>

²⁹ Oza i yang bu, kang oza i wur nkpaktak ndur bu, oza i re bu umalèng, kang oza i bol imalèng mmai bu. Nvyap bu ká mmai bu

³⁰ nna dapchi iyam va ta a bu, kakul u ném mmai ká mbín nro, kang u vyap ishi bu ká oga

ichər oza.

³¹ U yar nvəng àgənang bu, kákul nvə ta te mi
nak agudu aga mbék anung ágənang bu ka ashe
awó bu.

³² <<UNəm uga nzhi uYawe là pa, Bu wá agudu
ágənang bu aruprup abalbal, mi yəl bu, kang mi
nap avyal a bu, kákul á yél məmak.

³³ <<Bu wá nchè bu rən ká kang bu yà ká nlak
igwak.

Agudu aga ndaktak ká nzhi,
agudu ágənang bu uSamariya.

³⁴ Bu wá na i kùr pa chatchat, kang bu chwan,
te bu yar agwaksəngwaksən bu tur mbyal bu
ká,
mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.

³⁵ <<Kákul nvə ta te, mmami, uNəm uga nzhi
uYawe, n là pa, <U kong ká mi chit, u na asəl nsəm
á mi. Te bu yar nsur nvyap bu ká mmai bu.>>

³⁶ Te uYawe là á mi pa, <<Á ya anəm, bu pà
akwali ûOhola ká uOholiba dò? Nyám ká oga ajan
oza, ôza.>>

³⁷ Kákul oza nəm mmai, kang nchər nna ká awó
oza. Oza nəm mmai ká oga ichər oza, kang oza na
iyam-nrì íchər ká ovan və ozə mar á mi.

³⁸ Kàdi te, ká nda nzəngtəng oza vyap nzhi
awop mi, kang oza lak ilum awop mi kpa.

³⁹ Ká awalang və oza pà ovan oza chit iyam
inana ôga íchər oza, te ká nda nzəngtəng oza táng
nzhi awop mi pa na oza á vyap. Dər, iyam va ta
oza nəm ká ashe nzhi mi.

⁴⁰ <<Oza re unəm uga nrè ká atak onəm va
nggbəgbàng pə á ba, te oza ba. Kákul oza mà,

ó wòr izér wó, ó bél iyám ìsham ká iwú, kang ó mwàk iyám nzám wó.

41 Ó tém ká apal alyer anənañ, ká atebél ká mpipyal va ó nak iyám inəngnəng ichángchàng mi, ká mmì ká ashe afal mi ká apəpal.

42 <<Kang nnáp ìchu nggaték onəm ova nak ishi ká iyám iro kat, òma yá ká atətak. Te mmá ba ká onəm oga nwá iyám iwawa ká ashe nzam, kang oza_ mwàk oga nkálbang ká awó ochar va_ta, ká oga atagya iponzhi ká ishi oza,

43 Te n là nnap ká apal ishi achar va gbák chit ká ashe nnəm mmai, nyangmatá te oza_i nəm mmai nəm ká na dò, nna uza_yá chit wanta_á?

44 Kang oza_táng ká atətak wa nva mí tar ká atak áchar uga nnəm mmai. Wa nnà ta oza_táng ká atak áOhola ká uOholiba kakul pa_na ó nəm mmai ká oza.

45 Te onəm onənañ i gél akwali ôzä wa nva mí pà akwali ôchar omaimai, ká ochar oga ntar nchér, kakul oza_ ochar oga mmai, kang nchér na ká ashe awó oza.

46 <<Kakul uNəm uga nzhi uYawe là pa, mi ba ká nggaték onəm ká oza, kang mi nak mí na ayər ôzä, mí wur iyám oza,

47 Kang nggaték i kwan oza_ká ipáng, i gbáng oza_ká oga ndokchi. I le te i gbáng ovan oza_onunggwan ká ochar, kang i pwák oga nzhi oza_ká apər.

48 Ká asal va ta mi nak nnəm mmai ká ashe mbín va_ta i kùr, kakul na nkaptak ochar á ya iwón, le kang oza_á nəm mmai wa nvá_ó nəm kat.

49 Oza_i nak mmai wó i le ká apal wó, kang ó

yar nsur nnap mbángbang wó va ó ném ká atak ichér á. Te ó nyi pa mmami na uNém uga nzhi uYawe.>>

24

Nnyám ipir nnàp ká ngbèt nfélfél

¹ Kà nra ngga ngbapchi ká ape aga agbapchi, kà ìzun iga ifangzéngtèng, te uYawe là nnap ká mi kàdí pa,

² <<Á ya aném, lir adin ilum va ta, Ilum va ta ì yà uponzhi oga aBabel gáng aUrushelima ká ikum.

³ Là nnap ká nzhi ngga nfa iyamkak ká ashe ngba nnàp pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa,
<< Cher ngbèt, cher ká apal apér,

yél ká ndèng.

⁴ Mwàk izhe inyatnyat ká ashishe,
nkaptak inyatnyat inenàñ,
isong ká agàr, yél na ká oga akup ayakyàk.

⁵ Yak iyam nkang inenàñ va ji pa kpaktak,
mwàk oga agètèr akun ká avèvèng,
pék na nzèng ká oga akup va ta
á yal pa dakdak.

⁶ << Dér, iyam va ta uNém uga nzhi uYawe là,
<< Á lak ká bu chit á itong iga ntar nchér,
wa ngbèt acham va adèdak arèzang nna fa
chit kat.

Wur izhe inyatnyat va ká ashishe á fa pa
izèngzèng,
kang wa yak kat.

⁷ Kakul nchér va uza tar te nna ká
ishimsheshimshe,
uzak na ká apal ipáng,

uza zuk ka mbin pana ô dep kat.

⁸ N nak nchèr vanna tar ka apal ipáng,
le kang mmá dep kat,
kakul na á bèshi igwak á mi,
na m pyát akékat.

⁹ << Dér, iyam vat uNèm uga nzhi uYawe là,
<< À lak ka bu chit á itong iga ntar nchèr,
mmami ka ishi mi,
mi but agètèr ka avèvèng pamakmak.

¹⁰ But oga agètèr akak, mal apèr, pék izhe vat padakdak,
gwang oga iyam iwuwu ka ashishe, kang bù
re oga akukup i shì.

¹¹ Cher ngbet nlakchi ka apal amor, na á sur,
na achècham arèzang á pwák, na adèdak á
sèrap ka ashishe, kang adak aga ijilijili i shì
i le.

¹² Uzana mbèk anung i shi wò, kang mmak
adèdak fa kat.
Te nak adèdak ka ashe apèr.

¹³ << Kashe mmai bu te adak nna yà, n nà
bu chit, kang adak bu fa kat. Te ya bu fa lap kat, i
ga i chu ilum vannyám nfél igwak mi ka apal bu i
kùr kang.

¹⁴ << Mmami uYawe, n là, i tèm wa nnà ta,
kakul mi nènèm pa, mi re i lyam kat, mi re kat,
mi pà akwali a bu kakul oga asàl bu ka oga nnap
nnèm bu, uNèm uga nzhi uYawè à là.> >>

Ikú áchar àEzikyel

¹⁵ Te uYawe là nnap ka mi pa,

16 <<Á ya anəm, dər, n dát chit ká_nyar ká_bu pa_byat iyám va_iwú bu mān ji. Te kang wa nəm adfor, kat te wa yéng kat, kang wa tokchì mbəl kat.

17 Kpán ìgwak pa_dakdak, kang wa yéng kakul anəm ukuku kat. Chèp iyám ishi bu, kang bù mwàk akwap bu ká_ashar, kang wa gún anung bu kat, kang wa ri iyám-nrì onəm oga nyéng ikú kat.>>

18 Te n là nnap ká_onəm ká_ibotak, ká_arurong te uchar mi kú. Ìpin fa kpák ká_ibotak te, n nəm wa nva mmá nak mi.

19 Te onəm bəp mi pa, << Iza_ipír nkaptak iyám va_ta_mmaabu ká_nnənəm yà?>>

20 Te n na aman ôzə pa, <<UYawe à là nnap ká_mi,

21 pa_n là nnap ká_nzhi àlsarila pa, uNəm uga nzhi uYawe là pa, mi vyap nzhi awop mi, atak va_o kám ká, atak va_iwú wó fe nchang ndədər, ká_atak aga nna nra ìgwak á wó. Kang ovan wó onunggwan ká_ochar va_o re ká_nvang te mí gbáng ká_ndokchi.

22 Te ô nəm wa nva n nəm, kang ô gún anung kat, kang ô ri iyám-nrì onəm oga nyéng ikú kat.

23 O chèp oga iyám ishi wó, kang ô mwàk oga akwap wó ká_ashar wó, ô yéng ikú kat, ô vyap ká_ashe nnap mbángbang wó, kang ô shìn ôwan wó.

24 Te uEzikyel i sat ñnyám ipír nnàp ká_atak wó, nkaptak iyám va_uzə_nəm te ô nəm. Awalang va_iyám va_ta_i fa te o nyi pa_mmami na uNəm uga nzhi uYawe.>>

25 <<Mmaabu, á ya anəm, mi tur nkàm oza, ká_nchang ìgwak oza, ká_izhàn oza, ká_iyám va_iwú

oza_fe nchang ndədər ká_ivá ìgwak oza_dòm, kang ká_ovan oza_onunggwan ká_ochar kpa.

²⁶ Ká_ndá vā_ta unəm vā_pətər te i_ba ká_nrè vā_ta a_bu na ú_fe ká_achwang bu.

²⁷ Kà_ilum vā_ta te, anung bu i bol ká_atak anəm vā_pətər, kang bu là nnap ká_unəm vā_uwà chér, bu yà akpang lap kat. Te bu sat nnyám ipír nnáp ká_atak oza, kang oza_i nyi pa_mmami na uYawe.>>

25

Nlà anung ká_apal aAmon

¹ Te uYawe là nnap ká_mi kàdī pa,

² <<Á ya anəm, dər asal awú oAmon na ú_là anung ká_apal oza,

³ Là ôAmon pa, <Ó fe nnap-nlà aNəm uga nzhi uYawe. UNəm uga nzhi uYawe là pa, kákul ó là pa, <<Dakdak,>> ká_awalang vā_mmá vyap nzhi awop mi, kang ká_apambin aIsarila ká_awalang vā_ra agúng, kang ká_apal nzhi àYahuda ká_awalang vā_oza_ga izwal.

⁴ Kákul nva_ta te, mi na wó ônəm oga asal nfa alum o_yà oji oza, kang oza_i pak apák ká_ashe wó, kang i nak oga atak ntəm oza_ká_ìshimshe wó. Oza_i ri awár aga ashe irám wó, kang oza_i wá_mbyal wó.

⁵ Mi nak aRaba i tał atak nkpak oga alakəmi, mi nak mbin aAmon atak nra nggaték ibél ká_itám. Te o nyi pa_mmami na uYawe.

⁶ Kákul uNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Kákul u_ném awó bu chit, kang u_tòng ashar bu, u lan kákul nnyám nkaptak ñyáng vā_u yáng mbin aIsarila,

⁷ kakul nva ta te, mi nyám awó mi ka apal bu, kang mi na bu i tal iyam iga nwur ka ikum oga mbín. Mi fa ka bu ka ashe oga mbín kang mi nak mí dékén akum bu pal chatchat ka ashe oga mbín. Mi zhì bu, te bu nyi pal mmami na uYawe.>> >>

Nlà anung ka apal aMowap

⁸ UNém uga nzhi uYawe là pa, <<Kakul aMowap ka aSeyir là pal aYahuda wa nkaptak aboshi oga mbín,

⁹ kakul nva ta te mi bol asal ka asal nfa alum aMowap ka atak oga ítong va ka anung aswari omà nkèkam, aBet-yeshimot ka aBal-yemon ka aKiriyatayim.

¹⁰ Mi na na nzeng ka oAmon ôném oga asal nfa alum i tém nji oza, na mmá rëng ka oAmon lap kal ka ashe oga mbín.

¹¹ Kang mi pa oga akwali ka apal oMowap, nna chit te ozal nyi pal mmami na uYawe.>>

Nlà anung ka apal aEdom

¹² UYawe là pa, <<Kakul uEdom pyát akát nnàp ka apal nzhi àYahuda chit, te uzal ném nnàng mpat, kakul mpyát akékat va uzal ném ka apal ozaá,

¹³ kakul nva ta te mmami, uNém uga nzhi uYawe n là pa, mi yichi awó mi ka apal aEdom. Mi gbáng onéném ka iyam nkèkang, mi nak na i ra agúng. Mi gbáng ozal ka ndokchi, i bàn ka aTeman i ga i chu aDedan.

¹⁴ Oném mi oIsarila i pyát akékat á mi ka apal oEdom. Ozal nyám mmén ikum mi ka nlak ìgwak

mi ka apal aEdom, te ozai nyi mpyát akát mi,
mmami, uNəm uga nzhi uYawe n là.>>

Nlà anung ka apal aFilisti

¹⁵ UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Kakul oFilisti
ka ashe mpyát akát, ozai pyát akát ka ìgwak
ìbángbang ka ñyáng va i kùr kat, kakul na o zhì,

¹⁶ kakul nva ta te mmami, uNəm uga nzhi
uYawe, n là pa, <Mi yichi awó mi ka apal oFilisti.
Mi gbáng oKeriti, kang mi nzhi aboshi onəm oga
anung iwá.

¹⁷ Mi ga mpyát akát abwakan ôza kat. Mi nyám
ntàn ôza nrwarwa, te ozai nyi pam mmami na
uYawe, ka nvang vam pyát akát mi ka apal ozaá.>>>

26

Nlà anung ka apal aTaya

¹ Ka nra ngga nzeng ka ape vata, ka izun iga
igbapchi aman pazeng te, uYawe là nnàp ka mi
pa,

² <<Á ya anəm, aTaya là nnàp ka apal aUrushe-
lima pa, <Á mal dakdak, anung nkəlang ozashin
chit, kang anung asəsal bol chit, ñyangmata te mi
dur kakul uzatem agúng chit.>

³ Kakul nva ta te, uNəm uga nzhi uYawe là pa,
mmami ka mmən ikum ka bu, aTaya, mi ga mba ka
mbín pam makmak ka apal bu, wa nva iwá i wong
ka ìgum ndəng á.

⁴ Ozai shin akamsəlang aTaya, ozai shin oga
nzhiñhi nruprup. Mi gosok mbibin, kang mi nak
na i ya ipáng.

5 Uza i tém mbin ngga mpél oga icha kà ishimshe ìwá. Uza i tém iyam iga nwur kà atak ìkum kà atak mbín. Mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.

6 Ovèvan ochar va kà ntèm kà apal nzam te mí gbáng kà ndokchi. Nna chit te oza i nyi pa mmami na uYawe.>>

7 Kàkul uNèm uga nzhi uYawe là pa, <<Mi ga mba kà uNebukatnezar uponzhi oga aBabel, uponzhi oponzhi, kà asàl mpal kà apal aTaya. Uza i ba kà ipérí kà oga akeke va ipérí i dap, kang kà onèm oga nkawák ipérí, kà nggaték nchumchum oshozha.

8 Uza i gbáng ovan bu ochar va kà ntèm kà apal nzam kà ndokchi. Uza i gáng bu kà akamsèlang ìkum kàkul bu, kang uza i me atak nkyén kakul nlung bu, te uza i kuk ishi wò kà nggwanggwang nva mí yà kà nlung bu á.

9 Uza i shin oga akamsèlang bu kà oga nkumbèk ìkum wò, kang uza i shin nzhi bu nruprup kà oga ikù wò.

10 Kàkul nyél ipérípèri te mbwang va oza i wong kà te i dàngchi bu. Akamsèlang bu i yènggèt kakul nnáp anung onèm oga nkawák ipérí, kà nnáp oga akeke va ipérí i dàp, kang kà nnáp oga ashar oza, awalang va uponzhi uNebukatnezar i tar oga anung nkèlang bu, wa nva onèm i táng ashe itong va akamsèlangakamsèlang kakchi á.

11 Oga ashar ipérípèri i tòng nkaptak oga asàl bu, uza i gbáng onèm bu kà ndokchi. Kang oga ndar bu nkamkam i shin i tak kà mbin.

12 Oza i wur ndur bu, kang i wur iyam iyap bu. Oza i shin akamsèlang bu kà oga nzhi bu

mbyenbyen. Oza_i wur ipáng bu, ká_akun, ká_oga aboshi iyám pa_kpaktak oza_i swang ká_ashe ìwá.

¹³ Mi sat ká_oga nnap-nshì bu kang nnáp oga abwa bu mí fe lap kat.

¹⁴ Mi nak bu i tal ipáng ilakchi, bu yà atak mpel oga icha. Mí me bu lap kat, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là.>>

¹⁵ UNém uga nzhi uYawe là âTaya pa,
<<Awalang va_bu ru te mbín va_ká anung ìwá
te oza_i yønggøt, awalang va_oném bu oga abang
i dum, nva_mmá ká_ngbång oném ká_ashe bu á.

¹⁶ Te nkaptak oponzhi oga anung ìwá i fèng ká_apal itok iponzhi oza, oza_i zèp ilukwan oza, ká_ilukwan oza_va mmá sham isham ká_. Kang oza_i tém ká_mbin, izér i tán ká_oza ká_nza awalang nggo. Ayér i ném oza_kakul iyám va nà ya bu á.

¹⁷ Oza_i shì nzäm ngga ñyéng ikú bu, oza_i là ká_pa,
<<Mmabu va_ká_ntém ká_ashe ìwá, u zhì chit,
á_itong iga nném adin, ìva ìnénang ká_anung
ìwá,
mmabu ká_oném oga ntém bu,
ó na ayér nkaptak oném oga anung ìwá.

¹⁸ Nyangmata te, ká_ndá va_bu ru ká,
te oga atak aga anung ìwá ayér i ném oza,
oza_i tán,
kakul nshin bu.>

¹⁹ <<Kakul uNém uga nzhi uYawe là pa, <Mi nak bu i tal agúng wa oga ítong va mmá ká_ntém ká_ashe oza_kat. Mi ba ká_ìwá igbångbång i gún bu,

²⁰ te mi dàn bu ká_ashe oném va_ká ga chit ká_ashe ayi ikú, ká_atak oném matmat. Mi nak bu tém ká_akum mbin atak va tém agúng chit, nzeng

ká oném va ga chit ká ayi ikú, le kang mmá a tém ka ashe bu, te mi dámshi mbin oném oga iriri i byen.

²¹ Mi nak nkùr bu i bàng byet, kang bu yà lap kat. Mí ram bu, te mí ya bu lap kat, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là.> >>

27

Nyéng ikú kakul aTaya

- ¹ Te uYawe là nnap ká mi pa,
- ² <<Mmabu, á ya aném, yéng ikú kakul aTaya.
- ³ Là á na pa, <Uza va ra ká anung asal aga ntar iwá, atak va oném oga ñyap ká ñyap ká i gwang ká, mmami uNém uga nzhi uYawe, n là pa,
<< <ÁTaya, u là pa,
u byen padí.
- ⁴ Oga iwá á gág og a swari bu,
oném oga mme bu ném bu iyam iga mbyen ndér.
- ⁵ Oza ném oga akun bu ká ikún afir aga aSenir,
oza kyen akun asida ká aLebanon
kakul nném akun a wangwang va i kpan asang ajirgi kang i chen.
- ⁶ Oza ném iyam iga nchi ajirgi ndeng bu
ká oga akun aalon aga mbin aBashan,
oza ném atak ntém á bu ká akun akasharina
aga anung iwá aKitim,
oza dámshi na ká inyin nlàláp.
- ⁷ Mmá ném oga abasém bu ká alinin anénan,
aga nráp nzam aga aMasar, kakul na á sat iyam iga ñnyam ìpir nnáp.
Mmá rap atani bu ká alinin aga ndeng izér ivyau

ká_nrəzang pa_gar aga anung ìwá aElisha.

⁸ Oném oga ntém ká_aSidon ká_aArwat òmà oném
oga nchichi.

Oném oga aghan va_ká_ashe bu, áTaya, òmà
oném oga mpyal ajirgi ndèng.

⁹ Onémgbak oga aGebal ká_oném oga aghéghan
òma yá nzèng ká_bu,
oza_ká_nzwan atak nggwang akun ajirgi bu.
Nkpaktak ajirgi ndèng ká_oném oga nchichi
ba ká_atak bu kakul ñyap ìyap.

¹⁰ Oném oga aPasha ká_oga aLut ká_oga aPut òma
yá
ka_ashe oshozha bu oga nném ikum bu.

Oza_zong oga nggwanggwang
ka_oga atagya acham ká_ashe bu,
kang oza_i rup ká_bu.

¹¹ Nkpaktak oném oga aArwat ká_oga aHelet gáng
akamsèlang bu i pángchí atak,
kang oném oga aGamat ñnyi te oza_ká_apal
atak aga mpángchí atak bu.

Oza_zong oga nggwanggwang oza_pa_kpaktak ká
izér akamsèlang bu.

Oza_nak ìbyen bu byen ndér.

¹² << <ATarshi ném ìyap ká_bu, kakul mmak idur
bu, te uza_yap oga iyam ìyap bu ká_aazurfa, ka
acham, ká_aguza, ká_acham alèbèr.

¹³ OYavan, ká_oTubal, ká_oMeshek, òmà okpa
ìyap bu, oza_yap oga iyam ìyap bu ká_oném, nzèng
ká_oga ikpáng acham arézàng ká_atak ñyap ìyap
bu.

¹⁴ Oném va_ká_Nzhi Togarma ñnyi te, oza_yap
iyam ìyap bu ká_ipérí, ká_ipérí ikum, kang ká_oga
alabitéri.

15 Onəm oga aDedan nəm iyap ká bu. Oga mbín pa kyák ngga anung iwá tong okpa iyap bu. Oza mwa bu ká inyin nlàláp ká akun aeboni.

16 << AAram nəm iyap ká bu, kakul mmak iyam bu. Oza_yap iyam iyap bu, ká ipáng ndeng ipépa, ká atani arəzang pa_gar, ká iyam nlòk iga nráp nzam, ká alinin anənən, ká ipáng irəzang, ká ipáng iga mbwai.

17 AYahuda ká mbin aIsarila nəm iyap ká bu, oza_yap iyam iyap bu ká izangzeng, ká iyam-nrì, ká ndop irizhe, ká afal mmì mpyet, ká njèng nnèngnèng nchángchàng.

18 ADamaskus nəm iyap ká bu kakul mmak iyam iyap bu, ká mmak idur bu. Uza_yap iyam bu ká ndeng ibangbang ngga aHelbon, ká awulu aləfər.

19 ADan ká aYawan aga aUzal nəm iyap ká bu, oza_yap iyam iyap bu ká acham, ká akasiya, ká iyam inéngnèng.

20 << aDedan nəm iyap ká bu, ká oga agodo aga nnak nkongkong ipéri.

21 OArabiya ká nkaptak ovan ponzhi oga aKedar nəm iyap ká bu, ká ivan inagam, ká inagam kang ká ibél.

22 Onəm oga ñyap iyap oga aSheba ká aRama nəm iyap ká bu, oza_yap iyam iyap bu ká iyam inéngnèng pa_dongdong inənən va ji pa_kpaktak, ká nkaptak oga ipáng iga mbwai, ká azənariya.

23 << AHaran ká aKane, ká aEdan, ká onəm oga ñyap iyap oga aSheba, aAshur, ká aKelmat nəm iyap ká bu.

24 Ká ashe ñyap iyap bu oza_ném iyap ká_bu, ká_oga ilukwan iga mbwai ibyenbyen, ká_oga ilukwan iga ndéng izér ìvyau, ilukwan iva mmá rap nzam ká_pá_dongdong, ká_aka pet amélammélam, kang ká_oga asang amyármyar abyenbyen.

25 << Oga ajirgi ndéng aga aTarshi nná i wur oga iyam iyap bu.

Te u rup kang u myak u ga mpyal ká_ìshimshe oga iwá.

26 Oném oga nchi bu ga ká_bu ká_ashe ìnang iwá.

Nyér ngga asa_l nfa alum ba chwan bu ká_ìshimshe iwá.

27 Ndur bu, ká_oga iyam bu, ká_oga iyam iyap bu, ká_oném oga nchi ajirgi ndéng bu, ká_oném oga nchi akwati,

ká_oném oga nzwani atak nggwang akun ajirgi bu, ká_okpa oga ñyap iyap bu,

ká_nkpaktak oném oga nném ikum bu,

ká_nkpaktak nggaték oném va_ká_ashe bu,

te oza_i zhip ká_ashe ìshimshe iwá ká_ilum iga nru bu.

28 Kakul nnáp ayéng oném oga nchi ajirgi ndéng bu te,

mbin i yènggét,

29 kang nkpaktak ovéngvá_kpán akun aga nchichi,

ká_nkpaktak oném oga nchi oga ajirgi ndéng

i fa ká_ashe oga ajirgi oza

i tong ká_apal nzam.

30 Oza_i yéng ayéng arwarwa kakul bu,

oza_i wung mbwang ká_ishi oza,

kang i béndéng ká_ashe nchwang.

31 Oza_i kpat ishi oza_kakul bu,

oza_i mwàk ilukwan ikú.

Oza_i yéng ayéng arwarwa kakul bu.

³² Ka_ashe nshì ipyang oza_kakul bu te,
oza_i yéng, oza_i là pa,
<<Uda mal ká_aTaya yà?

Kang ñyangmatà uza_kà_nra pa_kwák ka_avèng
iwá á.>>

³³ Ka_awalang va_oga iyam iyap bu fa apambin te,
u nak onem pa_makmak dur,
u nak oponzhi ga apambin dur ká_mmak idur bu
kang ká_oga iyam iyap bu.

³⁴ Nyangmatà te iwá chwan bu chit ka_ashe oga
atak agbánggbàng.

Oga iyam iyap bu ká_nkpaktak onem oga inok
bu,

oza_zhip ndèng nzèng ká_bu.

³⁵ Nkpaktak onem va_ra ka_oga mbin ngga anung
iwá,

te ayér ném oza_kakul ndaktak va_ya bu.

Ayér ném nkpaktak oponzhi oza,
kang oga asal awú oza_gabán.

³⁶ Onem oga ñyap iyap ka_ashe oga mbin i nap
avyal á_bu,

u sat iyam iga nnem ayér ká_oza,

Kang u yà lap kat mbyet mbyet.>>

28

Nlà anung ka_apal aponzhi uga aTaya

¹ UYawe là nnap ká_mi pa,

² <<Á ya anem, là nnap ûponzhi uga aTaya pa,
uNem uga nzhi uYawe là pa,
<< Kákul u yar ishi bu chit pa_mmabu iyam iro,
kang bu là pa, <<Mmami ìnan.

- Mmami kà_ntèm kà_atak ntèm ogà ìnan
 kà_ìshimshe ìwá.>>
- Ká_nnà te mmabu unèm wa pà_mwang, ìnan kat,
 káp ká_nvà_bu ném ikwoksok pà_mmabu ìnan
 á.
- ³ Dér, u ji uDaniyel ji kà_aghan,
 iyàm ibwambwambwambwam iro yà ib-
 wambwam kà_atak bu kat.
- ⁴ Kà_atak aghan bu kà_ntàn bu, u ya idur ìshi bu,
 kang u but azènariya kà_aazurfa kà_ashe amé
 mbwai bu.
- ⁵ Kà_atak aghan bu aga ñnyi nnèm iyap te u nak
 idur bu myak,
 kang u rup kà_ishi bu kákul idur bu.
- ⁶ << ^{<<} [<] Kákul nvà_ta te uNèm uga nzhi uYawe là
 pa,
 << [<] U nak ìgwak bu chit
 wa ìgwak ìnan,
- ⁷ kákul nvà_ta te, mi ba kà_onèmchèn kà_apal bu,
 ogà mbín va bàng ji pà_kpaktak,
 oza_i zèp ogà ndokchi oza_kà_apal iyàm ìbyenbyen
 iga aghan bu,
 kang oza_i vyap ìzhàn bu.
- ⁸ Oza_i mandar bu kà_ashe ache,
 kang bu kú ikú ikum kà_ìshimshe ìwá.
- ⁹ Nyangmatà te bu lélà pa, <<Mmami ìnan>> kà_
 mpyal onèm va gbal bu dò?
 Mmabu unèm uwà pa mwang, ìnan kat.
- ¹⁰ Bu kú wa ikú onèm ogà achè amulur kà_ashe
 awó onèmchèn,
 kákul mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.>
 >>
- ¹¹ Kà_dí te, uYawe là nnap ká_mi pa,

12 <<Á ya anəm, yéng ikú ká apal aponzhi uga aTaya, te là á na pa, <Iyám va tā uNəm uga nzhi uYawe là,

<< <Mmabu va u kúkúr pā mmá dyáng nnap ká,
ká atak aghan amakmak, ká mbyen ndər.

13 Mmabu ká ashe aEden,

ìram Inan,

uva nzá apir ipáng iga mbwai nggo gang izər bu,
ipáng irəzang, ká ipáng iga ndəng ilur iva i ya
atak pā halakhalak,

ká ipáng iférfər wa ape, ká ipáng iga ndəng
ilyanggu, ká ipáng izamzám, ká ipáng iga
ndəng ipəpa,

ká ipáng ikamkam, ká ipáng irəzang, kang ká
ipáng iga ndəng agwal ikún.

Mmá mwàk oza ká ashe iyám iga nkpékpán iga
azənariya.

Ká nra vā mmá nəm bu ká te, mmá gbar oza
kakul bu.

14 N gar bu pā u tał akerup aga mpángchí atak,
n nak bu ká apal abam ayéryər Inan,
u chen ká ishimshe ipáng apər.

15 Á bān ká nra vā mmá nəm bu ká te, u yà ká
mpat ká ashe nnap nnəm bu kat,
á ga chu awalang vā mmá ya inga ká ashe bu.

16 Ká atak mmak iyám iyap bu te,

u yél ká nzhi atak pā makmak, u nəm nnap
mbángbāng.

A nak te, m bāk bu wa iyám iga ajan ká apal abam
Inan,

kang n bāk bu ká ishimshe ipáng apər, ákerup
aga mpángchí atak.

- 17** Kákul ìbyen bu te nak u rup ká ishi bu,
 ká atak izhàn bu te u vyap aghan bu.
 M mandar bu chit kà mbìn,
 m bol imalèng bu kà mpyal oponzhi na oza á
 dér bu.
- 18** Ka atak mmak iyam ibángbang bu ka nlang
 nnandér ká ashe nném iyap bu,
 te u vyap oga Atak Ayéryér bu.
 Nna nak te n fa ká apər ká ashe bu,
 á ri bu,
 kang n nak bu u wal nchwang ká apambin
 ká ìwú nkaptak oném va ya bu á.
- 19** Nkaptak oném va nyi bu ká ashe oga mbín te,
 oza i tán kákul ndaktak va ya bu,
 u tal iyam iga nném ayər,
 bu yà lap kat mbyet mbyet.> >>

Nlà anung ká apal aSidon

- 20** UYawe là nnap ká mi kàdfi pa,
- 21** <<Á ya aném, dér asal aSidon na ú là anung
 ka apəpal.
- 22** Là pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa,
 << <Dér, mmami ká mmén ikum ká bu, áSidon,
 kang mí rup ká mi ká ishimshe bu.
 Oza i nyi pa mmami na uYawe awalang va mi pà
 akwali á bu,
 kang mi nyám inənən mi ká ashe bu.
- 23** Mi nak oga arwa abángbang á bu,
 kang nchér ká apal oga asal bu,
 oro va mí gbáng te,
 i tak ká ishimshe bu,
 mí fa á bu ká nza asal awú nggo ká ndokchi.
 Te oném i nyi pa mmami na uYawe.

24 << **Ka_apal nzhi àlsarila te, mí ya iyam iga nkyép atak kat te izú lap kat, ka_atak nkaptak oném va_gáng oza_va_yáng oza_á.** Te oza_i nyi pa_mmami na, uNém uga nzhi uYawe.

25 << **UNém uga nzhi uYawe là pa, awalang va_mi but nzhi àlsarila ka_ashe oga mbín, ka_atak va_oza_lyangshin kà, kang mi nyám inənən mi ka_ashe oza_kà_iwú oga mbín, nna chit te oza_i tém ka_ashe mbin oza_va n na ûkpari mi uYakup.**

26 Kang oza_i tém ká_ikángkáng ka_ashishe, oza_i me oga nzhi, oza_i wap oga iram ibängbang. Oza_i tém ká_ikángkáng kà_nvang va_n pà akwali ka_apal nkaptak oném va_gáng oza, ova ka_na mbék anung ôzä á. Nna chit te oza_i nyi dak pa_mmami uYawe, Inan oza.> >>

29

Nlà anung ka_apal aMasar

1 Ka_ashe izun iga igbapchi ka_ape aga agbapchi kà_nra ngga ngbapchi aman pa_parém ngga apye va_ta te, uYawe là nnap ká_mi pa,

2 Á ya aném, nak asal awú ka_apal áFirona uponzhi uga aMasar na ú là anung ka_apopal kang ka_apal nkaptak oga aMasar.

3 Là pa, <<UNém uga nzhi uYawe là pa,
<< **Dér, mmami kà_mmən ikum ká_bu, áFirona uponzhi oga aMasar,**
ìnang izhantar ìva kà_nra kà_ishimshe awang aNilu,
ìva là pa, <<ANilu aji mi, n nəm na kakul ishi mi.>>

4 Mi nak oga akugiya ka ashe oga njwalak bu,
kang mi nak oga igwali iga ashe oga awang
bu i bam ka akwarak bu, kang mi dapchi bu i
fa ka ìshimshe oga awáng bu,

ká nkpaktak igwali iga awáng bu
i bam ka akwarak bu.

5 Kang mi mandar bu ka ashe nzam,
mmabu ká nkpaktak igwali iga awang bu,
ó tak ka apal nzam, mí but wó kat.
N na bu chit iyam-nrì ìzhé iga anyin, ká inyil
iga apabur.

6 Te oném oga ntém ka aMasar i nyi pa mmami
na uYawe.

<<<ÁMasar, ka u yà wa ìdari achen va mmá ném
ká amár nzhì àlsarila.

7 Awalang va oza ka kpán bu ka awó te, u bèkchi
kang u cha nkpaktak oga agar oza. Awalang va
oza ka dar nkàm ka u te, u bèkchi u nak oga adék
oza yénggöt.

8 << Kákul nva ta te uNém uga nzhi uYawe là
pa, dèr mi dapchi ndokchi ka apal bu, kang mi
gbáng oném bu ká iyam nkang,

9 kang mbin aMasar i tal agúng, i tém atak
lakchi. Te oza i nyi pa mmami na uYawe.

<< U là pa, << Awang aNilu aji mi, kang mmami
na n ném na,>>

10 kákul nva ta te, mmami ka mmén ikum ká
bu ká oga awang bu, mi nak mbin aMasar i tal
agúng pa gbai, i tém atak lakchi, i bàn ka aMikdol
i ga aSewene kang i ga i chu aswari aKush.

11 Ashar aném kat te aji iyam nkang i yà ká
nwatar ká ashishe kat. I tém agúng izun isém pa
ìneding.

12 Kang mi nak mbin aMasar i tal agúng ka ashe oga mbín va tém agúng chit. Kang oga ítong iga aMasar i tém agúng izun isəm paineding ka ashe oga ítong va ra atak lakchi. Mi lyangshin onəm oga aMasar ka ashe oga mbín.

13 << <UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Ka nkùr izun iga isəm paineding te mi but onəm oga aMasar ka ashe oga mbín va n lyangshin ozaka.

14 Kang mi ba ka onəm oga aMasar, mi le ka ozaka mbin aPatrot, mbin ngga akum ijili oza, kang oza i tém mbin va kám kat.

15 Ozai i tém mbin va kám kat ji ka ashe oga mbín, kang ozai wong káishi i ji mbín nro lap kat. Mi nak ozai yen ngga nvapa ozaa nəm iponzhi ka apal mbín nro lap kat.

16 Kang ozai yà kántem iyam iga ntəp asəm nzhi aIsarila lap kat, kakul ozai rəng kámpat oza, ka awalang va ozaram nkəmshi ka oza. Te ozai nyi pa mmami na, uNəm uga nzhi uYawe.>> >>

UNebukadnezar i ga nnəm igwan ka aMasar

17 Ka nra ngga nzeng ka ape aga nggəshi, ka izun iga isəm iparəm aman pafangshat te, uYawe là nnap ká mi pa,

18 <<Á ya anəm, uNebukadnezar, uponzhi uga aBabel nak oshozha wò chit wur iyam idəkdək ka apal aTaya. Nzəishi nggo te tém imulur, nzəagar nggo te á pwakan pwakan, káp ká nnà te uzakat te oshozhashozha ya imwa iro kakul inok va nna ozanəm ka apəpal kat.

19 Kakul nvata te, uNəm uga nzhi uYawe là pa, <Dər, mi ga nna mbin aMasar ûNebukadnezar uponzhi uga aBabel, uzai wur idudur, uzai wur i

yà iyam iga nwur ka atak ikum, kang i sat imwa oshozhashozha.

²⁰ N na mbin aMasar á na imumwa ka inok vaa uzaa nem, kakul uzaa nem inok vaa ta mmmami, uNem uga nzhi uYawe à là.

²¹ << Ka nda vaa ta te, mi nak agbeshi i wong ka ashe nzhi àlsarila, kang mi bol anung á bu áEzikyel ka ashe ozaa. Te ozaa i nyi paa mmami na uYawe.> >>

30

Inan i bek anung âMasar

¹ UYawe là nnap ka mi kadí pa,

² <<Á ya anem, là anung, là pa, <UNem uga nzhi uYawe là pa,

<< Ónem oga aMasar, ó yéng
kakul nra ngga nnem ayer vaa ta.

³ Kakul ilum rwam chit,
nra aYawe dát chit,
i yà nra ngga ilulu,
awalang aga nzhi mbín.

⁴ Ndokchi i ba ka apal aMasar,
mbek anung i yà ka aKush.

Awalang vaa mmá gbáng onem ka aMasar,
kang idudur mí wur, te mbang akukum i chwan.

⁵ Ikum i ri aKush, ka aPut, ka aLudi, ka nkaptak aArabiya, ka aLibiya, ka nkaptak onem oga mbin vaa sar nnap ka aMasar i tak ka na ka atak ndokchi.

⁶ << UYawe là pa,
<< Onem vaa lép asem âMasar te ozaa i ru,
ikekam vaa uzaa i fam ka te i kùr,

mí gbáng oza ká ndokchi i bàn ka
 aMikdol i ga i chu aSewene, mmami,
 uNém uga nzhi uYawe, n là.

⁷ Kang oza i tém agúng ká ashe oga mbín va tém
 agúng chit,
 kang oga itutong i tém agúng ká ashe oga
 itong va tém agúng chit.

⁸ Awalang va mi mal apér ká ashe aMasar,
 kang n gbáng nkaptak oném oga nna
 nkamshi á na,
 te oza i nyí pa mmami na uYawe.

⁹ ¹⁰ << <Ká nda va ta te oném oga nrè i fa ká atak
 mi ká ashe oga ajirgi ndéng, oza i na ayér âKush
 va ká ntém pa shat. Kang mbék anung i ba ká
 apal oza ká nra ngga nzhi aMasar. Dér nna ta, á
 ba chit.

¹⁰ << <UNém uga nzhi uYawe là pa,
 << <Mi nak ìdur oga aMasar i kùr,
 ká awó aNebukadnezar uponzhi uga aBabel.

¹¹ Uza ká oném wò, oném va ném ayér ji pa
 kpaktak ká ashe oga mbín,
 mi re oza i ba ká nzhi ká apambin va ta.

Oza i zèp oga ndokchi oza ká apal aMasar,
 kang mbin va ta i yél ká akúm.

¹² Mi nak awang aNilu i wom,
 kang mi yap ká mbin va ta ká awó oném
 obángbang.

Mi ba ká nzhi ká apambin va ta ká nkaptak iyam
 va ká ashishe,
 ká atak awó onémchén.

Mmami uYawe, n là.

¹³ << <UNém uga nzhi uYawe là pa,
 << <Mi zhì oga ichér

- kang mi nak oga alakan akpakpa ka aMemfir
 i kùr,
 kang uponzhi i yà ka mbin aMasar lap kat,
 mi nak ayér i yà ka mbin aMasar.
- ¹⁴ Mi nak aPatrot i yà agúng,
 kang mi mal apér âZowan,
 mi pà akwali âNo.
- ¹⁵ Mi fér ka mmən ikum mi ka apal aPelusiyum,
 nna nkàm aMasar,
 kang mi gbáng nggaték ngga aNo.
- ¹⁶ Kang mi mal apér âMasar,
 aPelusiyum i ya nnàng mbək anung,
 aNo nnyi te mí nak oga akamsəlangkamsəlang i
 shin,
 kang aMemfir i tém ka ashe ndaktak.
- ¹⁷ Ovannzəm oga aWon ka oga aPi-beset
 i tak ka atak ndokchi,
 kang ochar nnyi te oza i ga izwàl.
- ¹⁸ Ka aTapanet te atak i kpàr,
 ka awalang va n chwan iponzhi iga aMasar,
 te nkəkam va uza i fam ka te i kùr.
 llulu i gún na,
 ovèvan ovan ochar nnyi te oza i ga izwàl.
- ¹⁹ Kang wa nnà ta, mi bək anung âMasar,
 te oza i nyi pa mmami na uYawe.> >>

UPonzhi Inan i nəm igwan ka aMasar

- ²⁰ Ka nra ngga nfangshat ka ape aga nggəshi ka
 izun iga ìgbapchi aman pa zeng te, uYawe là nnap
 ka mi pa,
- ²¹ <<Á ya anem, m bəkchi ìgwali àFirona uponzhi
 uga aMasar chit, dər, mmá ran ìgwali va ta kat, le
 kang a tàn a kám a kur nkpán ndokchi kat.

²² Kakul nva ta te, uYawe là pa, <Mmami kà mmèn ìkum kà uFirona uponzhi uga aMasar, kang mi bun oga igwal pa kpaktak, ìkamkam kà iro va kà m bèkchi chit á. Mi nak ndokchidokchi i ru kà awúwo.

²³ Mi lyangshin onèm oga aMasar kà ashe oga mbín ngga apambin.

²⁴ Kang mi nèm awó aponzhi uga aBabel i kám, mi nak ndokchi mi kà ashe awúwo, te mi bèkchi awó aFirona, kang uza i dùum kà mpipyal wa anèm va mmá nak abang á na aga nzhi iriri.

²⁵ Mi kám awó aponzhi uga aBabel, kang awó aFirona ji wò i kú. Te oza i nyi pa mmami na uYawe, kà nvang va mi nak ndokchi mi chit kà ashe awó aponzhi uga aBabel, kang uza i yichi na kà apambin aMasar.

²⁶ Mi lyangshin onèm oga aMasar kà ashe oga mbín ngga apambin. Te oza i nyi pa mmami na uYawe.>>

31

AMasar wa aAshur

¹ Kà nra ngga nggëshi kà ape aga ashatñing kà ashe izun iga igbapchi aman pa zeng te, uYawe là nnap kà mi pa,

² <<Á ya anèm, là ûFirona uponzhi uga aMasar kà nggatèk wò pa,

<< <Kà uda mí mal ichumchum bu yà?

³ U mal kà aAshur va wa ikun asida kà aLebanon, ìva kà igwong ibyenbyen kà ayi ikún, ìva rup pa makmak,

ishishi ba chu kà ashe ilulu.

⁴ Ndeng nak na rup, nshinggët nak na mak.

Oga awang i nang i gáng atak va_mmá suk na
kà.

Oga avan awúwang i nang,
kà_avèng nkaptak ikún iga apal nzam.

⁵ Te uza_rup ji nkaptak oga ikún iga apal nzam,
oga igugwong twat,

kang oga igugwong á tép wang,
kákul ndèng kúr na kúr.

⁶ Nkaptak inyil iga apabur ká oga abék oza_ka_igugwong,
kang nkaptak izhé iga anyin mar ivan oza_kà avèng igugwong.

Nkaptak mbín ra kà avèng ayiyi.

⁷ Nrurup byen byet, oga igugong wang,
kákul oga alélèng zhip ga ashe mbin kà_ashe
ndèng.

⁸ Ikún asida va_kà_ashe ìram Inan te á chu kà_ibibyen kat.

Oga ikún akasharina á chu mal ká_igugwong
kat.

Oga ikún adurimi a chu mal ká_igugong kat.

Ìkun ìro yà kà_ashe ìram Inan byen chu kà_na
kat.

⁹ N nak na uza_byen, kang igugwong yèl,
nkaptak oga ikún aEden, kà_ashe ìram
Inan á nèm ikpèkpar.

¹⁰ << *Kakul nva_ta te, uNèm uga nzhi uYawe là pa, Kakul pa_uzarup chit, ishishi ba chu kà_ashe ilulu, kang igugwak fam kákul nwuwang,*

¹¹ mi na na kà_awó anèm ukamkam uga nnèm
kà_oga mbín. Mi pyát á na kà_apal ingènga. M
mandar na chit kà_agbagba.

12 Onəmchən va nəm ayər ji pa nkaptak kā ashe oga mbín te, oza kyen na tak kang oza re na. Igugwong tak kā apal oga abam kā nkaptak oga abəndəm, kang ivan igugwong bun tak kā ashe nkaptak oga nwangsang kā mbin. Kang nkaptak mbín ngga apambin fa kā akum ayiyi re na.

13 Nkaptak inyil iga agbagba iga apabur i ra kā apal ikun vā ru ta, kang nkaptak izhé iga anyin i ranggang kā apal igugwong.

14 Mmá nəm wa nnà tā le kang oga ikún vā kā anung ndəng te, oza a rup oza a wang pā makmak ishi oza a ba achu kā ashe ilulu kat, kakul le kang ikún vā kā nwá ndəng te a wang wa njini kat. Kakul mmá na oza chit kā ikú, iga aAdit, nzəng kā onəm oga ngga kā ashe awap.

15 << **UNəm uga nzhi uYawe là pa,** <<Ká nda vā uza ga aShəwol te, n nak ngbàng ndəng gún na kang à yéng ikú kakukul. N nak oga awuwang sat, oga ndədəng mmákmak fú. N nak aLebanon kpär kakukul kang nkaptak oga ikún iga ashe nzam tók kakukul.

16 N nak izər tán kā mbín vā fe nnáp nruru, kā awalang vā m màng na ga aShəwol nzəng kā onəm vā kā ngga kā ashe awap. Kang nkaptak oga ikún iga aEden, kā oga ikún iga aLebanon va byen ji, iva ndəng kúr oza kúr te, mmá sak oza kā aShəwol.

17 Te oza ga nzəng kā na kā aShəwol, oza ga ya onəm vā mmá gbáng kā ndokchi, oro va kā ntəm kā avəng ayiyi kā ashe mbín.

18 << <<Kā ashe oga ikún iga aEden te, uda mí mal ibyen bu kā ichumchum bu kā yà? Káp kā

nnà te mi ga ká bu ká Adit nzeng ká oga ikún iga aEden. Bu tém nzeng ká oném oga achè amulur, ká oném va mmá gbáng ká ndokchi.>>

<< <UFirona wa ta ká nkpaktak nggaték wò, mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là.> >>

32

Nyéng ikú kakul aFirona

¹ Kà nra ngga nggəshi ká ape aga agbapchi aman pa parém, ká izun iga igbapchi aman pa parém te, uYawe là nnap ká mi pa,

² << Á ya aném, yéng ikú kakul aFirona uponzhi uga aMasar, là á na pa,

<< U nak ishi bu wa ilir ká ashe oga mbín,
mmabu wa izhantar ká ashe iwá,
u fa ká ashe oga awang bu,
u kulung ndeng ká oga ashar bu,
kang u vyap oga awang oza.

³ << Kakul nvá ta te, uNém uga nzhi uYawe là pa,

<< Mi nak nggaték oném i màng ìcha mi ká apal bu,
kang oza i dapchi bu ká ashe ìcha mi.

⁴ Kang mi màng bu ká apambin, ká apal nzam mi màng bu.

mi nak nkpaktak inyil iga agbagba apabur i tém ká apal bu,
kang mi nak nkpaktak izhé iga anyin i rí ká izér bu.

⁵ Mi pél izhe bu ká apal oga abam,
mi yél oga nwangsang ká akúm bu.

- ⁶ Mi zuk nchèr bu kà mbin i nang kà apal oga
abam,
kang i yél oga awang.
- ⁷ Awalang va_mi tutur bu, te mi gún apabur,
kang mi nak izhán i kpar,
mi gún alum ka_ilulu,
kang ape nnyi te i ghan atak kat.
- ⁸ Nkpaktak iyám iga nnghan atak iga apabur mi
nak i kpar kà apal bu,
kang mi nak atak akpárkpàr ka_apambin bu,
uNém uga nzhi uYawe á là.
- ⁹ Mi lak igwák ôném pa_makmak, awalang
va_m ba kà_nzhì kà_apal bu kà_ashe oga mbín,
kà_ashe oga mbín va u nyi kat.
- ¹⁰ Mi nak oném pa makmak i tán,
kang oponzhi oza_i tán kà_ayér kákul bu,
ka_awalang va_n tur ndokchi mi kà_mpyal oza.
Oza_i tán kà_nzà_awalang nggo,
udanggo kákul irirì wò,
kà_nra ngga nru bu.
- ¹¹ << *Kákul uNém uga nzhi uYawe là pa,*
<< *Ndokchi aponzhi oga aBabel i ga nfér kà_apal*
bu.
- ¹² Mi nak nggaték oném bu i tak kà_atak ndokchi
oném kamkam,
nkpaktak oza_oga nném ayér kà_ashe mbín.
Oza_i nak nrup ká ishi aMasar i sat atak lakchi,
kang nkpaktak nggaték oném bu i zhì.
- ¹³ Mi zhì nkpaktak iyám nkèkang va_kà_anung oga
awang,
ashar aném kat te aji iyám nkang,
ro yà va i kulung ndèng lap kat.
- ¹⁴ Mi nak ndèng oza_i yà pa_zarara,

mi nak oga awang oza_i nang wa mmì mpyet,
mmami uNèm uga nzhi uYawe n, là.

- ¹⁵ Awalang va_mi nak mbin ngga aMasar i tèm agúng,
kang awalang va_mi kap mbin va_ta ká_nkpaktak iyam
va_yéł ká_ashishe,
kà_ilum va_mi gbágng nkpaktak onèm va_ká_shishe,
te oza_i nyi pa_mmami na uYawe.>

¹⁶ <<Nnap nshì ikú va_nnà ta, ovan ochar mbín i shì ká_apal aMasar, ká_nkpaktak nggatèkgatèk, oza_i shì á na. Mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là.>>

Mí nèm igwan ká_oga aMasar

¹⁷ Kà_nra ngga ngbapchi aman pa_tukun ngga ape, kà_izun iga igbapchi aman pa_parèm te uYawe là nnap ká_mi pa,

¹⁸ <<Á ya anèm, yéng kakul nggatèk oga aMasar. Wa dan oza_nzèng ká_ovan ochar oga mbín nkamkam, kà_mbin ngga avèng, ká_oro va_kwangtal ga chit ká_ashe awap á.

¹⁹ Là ôzà pa, <Ó byen ó ji uda yà? Ó kwangtal ó ra ká_onèm oga achè amulur.>

²⁰ Oza_i tak ká_ishimshe oro va_mmá gbágng ká_ndokchi. Kakul mmá tutur ndokchi chit kákukul. Mmá wur na ká_nkpaktak nggatèkgatèk.

²¹ Okamkam oga mpyal ikum i là nnap á na ká_ashe aShèwol nzèng ká_ovèngva_kám ishishi pa,<Oza_táng mbin chit, oza_ra pa_kwák ká_onèm oga achè amulur, ova_mmá gbágng ká_ndokchi.>

22 <<UAshur uwa ká ta, ká nkpaktak nggatékgaték, oga awap nggatékgaték va mmá gbáng ká ndokchi gáng na.

23 Oga awap oza tém ká nkcur aShewol. Kang nkpaktak nggatékgaték gáng awuwap. Mmá gbáng nkpaktak oza ká ndokchi. Ómà nak ayér ôném ká apambin.>>

24 <<AElam uwa ká ta, kang nkpaktak nggatékgatek gáng awuwap. Mmá gbáng nkpaktak oza ká ndokchi. Oza kwangtal ga ká ashe awap ká achè amulur, ómà nak ayér ôném ká apambin. Kang oza_yar iwuswa nzeng ká oro va_kwangtal ga chit ká ashe awap á.

25 Oza ném alyér á na ká ashe oném okukú ká nkpaktak nggatékgaték, nkpaktak oga awuwap gáng na, nkpaktak oza oném oga achè amulur, ova mmá gbáng ká ndokchi. Oza ká yá i nak ayér ôném ká apambin. Nyangmata te oza ká ñyar iwuswa nzeng ká oro va_kwangtal ga chit ká ashe awap, mmá but oza ká ashe oro va_mmá gbáng.

26 <<Mbín aMeshek ká aTubal òma ká ta, ká nkpaktak nggaték oza, nkpaktak oga awap oza gáng oza. Nkpaktak oza oném oga achè amulur, ova mmá gbáng ká ndokchi, oza va ká nak ayér ôném ká apambin.

27 Oza ra dát ká oném oga nnyi nlung ikum omatmat ká, ova táng ga ashe aShewol ká iyam ikum oza, ova ra ká oga ndokchi oza ká aveng oga ishi oza, nggwanggwang oza iyam iga nkuk akup oza. Oném oga nnyi nlung ikum va ta nak ayér ôném ká apambin.

28 <<Kang mí chwan bu, áMasar, bu ra ká ashe

onəm oga achè amulur, ká ovəngva mmá gbáng ká ndokchi.

²⁹ <<UEDom uwa ká ta, ká oponzhi wò, ká nkaptak onəm oga mpipyal, ova ká_yà ká_nkaptak ikam oza, i ra ká oro va mmá gbáng ká ndokchi, ká onəm oga achè amulur, ovəngva táng chit ká_ashe awap.

³⁰ <<Nkaptak onəm oga mpyal oga mpal òma ká_ta, ká_nkaptak onəm oga aSidon. Oza táng chit ká_ashe iwuswa ká ovəngva mmá gbáng, kakul nkaptak ayér va_oza_nak ká_atak ikam oza. Nyangmaté te, oza_ra onəm oga achè amulur ká oro va mmá gbáng ká_ndokchi. Kang oza_yar iwuswa nzəng ká_oro va táng chit ká_ashe awap.

³¹ <<Awalang va_uFirona i ya oza_te ìgugwak i ra kakul nggatékgaték. UFirona ká_nkaptak onəm ikum wò, mmá gbáng ká_ndokchi, uNəm uga nzhi uYawe à là.

³² Káp ká_nvá pa_n nak uza_ná ayér ónəm ká_apambin, ká_nnà te uza_i ra ká_onəm oga achè amulur, ká_ovəngva_mmá_gbáng ká_ndokchi, uFirona ká_nkaptak nggatékgaték, uNəm uga nzhi uYawe à là.>>

33

Inok anəm uga mpángchí atak

¹ UYawe là nnap ká_mi kà_dfi pa,

² <<Á ya anəm, là nnap ká_onəm bu, là ôzə pa, <A yá pa_m ba ká_ndokchi ká_apal ishi mbin, kang onəm oga mbin va_ta yak unəm ká_ashe oza, kang á nak na tal unəm uga mpángchí oza,

³ kang a yà pauzaya mmá kà mba ká ìkum mbin vata, te uzabur agbèshi kakul pana ô won onèm,

⁴ te a yà paunèm vafe nnáp agbèshi te nak ishi ká kàt, kang ndokchi ba gbal na, te nsur nchichèr i le ká apal ishishi.

⁵ Kakul uzafe nnáp agbèshi fe kang uzanak ishi ká kàt, te nsur nchichèr i tém ûwa ká ishi. A yà ñnyi pauzanak ishi nak ká iwon vata, te uzai lár.

⁶ A yà paunèm uga mpángchí atak vata ya ndokchi ya kà mba te uzabur agbèshi pana ô won onèm vata kàt, kang ndokchi vata a ba a gbal unèm uro ká ashe ozá kang unèm vata kú ká ashe mpat wò, te mi ram nsur nchichèr ká awó anèm uga mpángchí atak vata.

⁷ <<Nyংmatā te, á ya anèm, n nak bu chit unèm uga mpángchí nzhi àlsarila. Awalang va kpaktak u fe nnap-nlà ká anung mi te bu na iwon mi óza.

⁸ A yà pan là paunèm uga nnap mbángbang i kú, kang u na iwon pana uzaá gaban á re asal wò abángbang kàt, te unèm uga nnap mbángbang vata i kú ká ashe mpat wò, kang mi ram nsur nchichèr ká awó bu.

⁹ A yà ñnyi pau won unèm uga nnap mbángbang won pana uzaá gaban á re asal wò abángbang, kang à gaban kàt, te uzai kú ká ashe mpat wò, te u fa ká ishi bu chit.

¹⁰ <<Mmabu, á ya anèm, là nnap ká nzhi àlsarila pa, <Dér, ká ó là chit pa, <<Oga mpat yi ká oga nnap mbángbang yi ká apal yi, á vyap yi chit. Te nyangmatā te í nèm sang kang í lár yà?>>

11 Là ôzə pa, <Nvə nna n yà, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n fe nchang ikú anəm uga nnap mbángbang kat, n dòm pa uza á gaþan á re asal wò abángbang na uza á lár. Ó gaþan, ó gaþan, ó re nnap nnəm wó mbángbang, kakul izə kang ó kú yà, á nzhi àlsarila?>

12 <<Mmaþu, á ya anəm, là ônəm bu pa nnap nnənan anəm unənan i nak na i lár kat, ka nda va uza nəm mpat á. Iyam ibángbang anəm ubángbang ñnyi te i nak uza i kú kat, a yà pa uza re iyam ibángbang wò á. Inənan anəm unənan i nak na i lár kat, ka nda va uza tar nnəm iyam ibángbang á.

13 A yà pa n là ûnəm unənan pa uza i lár, a yà pa uza dar nkàm wò ká inənan kang à le nəm ibángbang, te mi yà ká nrəng oga nnap nnənan nnənan mmatmat va cho kat. Uza i kú kakul ibángbang va uza nəm á.

14 A yà pa n là ûnəm ubángbang pa nkpak uza i kú, te a yà pa uza gaþan re nnap mbángbang wò, kang à nəm iyam inənan ká nnandər,

15 a yà pa unəm unga yél nsar nnap va uza yar kang à le ká iyam va uza vyat ká ifan, uza kpak oga nnap mpakpak ngga iriri, uza re nnəm iyam ibángbang, te nkpak uza i lár, uza i kú kat.

16 Mi yà ká nrəng ká oga mpat va uza nəm chit matmat kat, kakul uza nəm iyam inənan ká nnandər, nkpak uza i lár.

17 <<Kang onəm bu là pa, <Asal aYawe dakdak kat,> nnandər te a ji oza na dakdak kat.

18 Awalang va unəm unənan re nnəm inənan wò, kang à nəm ibángbang, te uza i kú kakukul.

19 Awalang va unəm ubángbang re nnəm ibángbang wò, kang à nəm iyam inənən ká nnandər, te uza i lár kakukul.

20 Káp ká nna kpa te, ó là pa, <Asá aYawe dakdak kat.> Á nzhi àlsarila, mi nap akwali ûdanggo i mal ká nnap nnənəm.>>

Nnap nu aUrushelima

21 Kà nra ngga ntukun, ká ape aga agbapchi, ká izun iga ìgbapchi aman pa parəm iga ntəm izwal yi, te unəm uro uga nchér ikum ká aUrushelima ba ká atak mi, á là á mi pa, <<Mmá nəm igwan chit ká aUrushelima.>>

22 Ká arurong va ta kang unəm uga nchér ikum va ta ì ba ì chu te, awó ÁPonzhinan nna yà ká apal mi, á bol anung á mi chit ká awalang va unəm uga nchér ikum va ta ba ká atak mi ká ìpin á. Anung mi ká bol chit, mmami akpang lap kat.

23 UYawe là nnap ká mi pa,

24 <<Á ya anəm, onəm oga ntəm ká oga atak alaklak va ká ashe mbin alsarila ká nlà pa, <UAbərahəm ká nkukwa wò na, káp ká nnà te mmá na mbin va ta á na tal njini, kang mmayi va i yiyləl, te nkaptak mbin va ta mmá na kakul mmayi.>>

25 Kakul nva ta te, là ôza pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Mmawo ká nrí izhe ká nchér, ó nak oga iwú wó ká oga ichér wó, kang ó táng nchér kpa, káp ká nnà te mmawó ká ndòm pa ó rí iyam akup ká mbin va ta dò?

26 Ó dar ká ndokchi, ó nəm oga ajan, kang nza uzəngtəng wó nggo nəm mmai ká uchar anəm

uga ngbak nzhi wò, káp ká nnà te mmawó kà ndòm pa ó rí iyam akup ká mbin va ta dò?>> >

27 <<Là ôzä pa, <UNèm uga nzhi uYawe, là pa, <<Nva nna n yà, ovèngvà kà ashe oga atak alaklak mí gbàng ká ndokchi, kang ovèngvà kà ashe mpom te mi nak ìzhe iga anyin i rí oza. Kang oro va kà nzhi ngga mbwam ká ovèngvà kà ashe oga agbak, te oza i kú kà atak arwa abángbang.

28 Kang mi nak mbin va ta i tèm agúng, i yà atak lakchi, te ikèkam va uza i fam ká i kùr. Kang oga abam aIsarila i sat agúng, unèm uro yà i watar kà ashishe kat.

29 Kà awalang va n nak mbin va ta tal agúng, atak lakchi kákul nkaptak oga ajan va oza nèm, te oza i nyi pa mmami na uYawe.>> >

30 <<Kang mmañu, á ya anèm, onèm bu but chit kà nlà nnap bu kà ngbak oga akamsèlang, kà anung asal oga nzhi, i là òwan oza pa, <Ó ba, na i ga i fe nnap-nlà va fa kà atak aYawe.>

31 Oza ba kà atak bu, kang oza tèm kà mpyal bu wa onèm mi, oza i fe nnap-nlà bu, te oza i kpak kat, kákul oza i nyám mmañ ngga anung, oza nak ìgwak oza kà nram mmak ngga asal anandèr kat.

32 Kà atak oza te, mmañu wa ánèm uga ñnyi nshì nnap-nshì mmañ, kà ìchu ilukutlukut iga nchang nfe, va gwang kà iyam nnèm ichángchàng. Kakul oza i fe oga nnap-nlà bu, te oza nèm inok kà kat.

33 <<Awalang va iyam va ta i ba i yéł, kang kà ngga nyéł, te oza i nyi pa unèm uga nlà ìchu Inan uwa kà yà kà ashe oza.>>

34

Nlà anung ká apal oném oga nkpak aIsarila

¹ Te uYawe là nnap ká mi pa,

² <<Á ya aném, là anung ká apal oném oga nkpak aIsarila, là anung, là ôzà pa, <Mmawó oném oga nkpak, uNém uga nzhi uYawe là pa, á lak ká wó chit, ôném oga nkpak aIsarila, ó kpak ishi wó na chwat. Á mal pa oném oga nkpak á kpak iyam nkang kat dò?

³ Ó rí mpip oza, kang ó gún ishi wó ká awulu, kang ó pà oga iyam nkang imwalmwal, ká nnà te ó kpak iyam nkang va ta kat.

⁴ Ivèngva yà ká nkàm kat te ó tèp kat, ó tàn ivèngva ká arwa kat, ivèngva békchi te ó ran kat, ivèngva ranggang na pa, te ó le kà kat, ivèngva lar te ó ram kat, te mmawó kà nném ichumchum ka apal oza ká ikam ká ifan.

⁵ Te oza lyangshin kakul uném uga nkpak oza yà kat, kang oza tém iyam-nrì nkaptak oga izhé iga anyin.

⁶ Iyam nkang mi lyangshin, oza kà nranggang ká apal nkaptak oga abam ká nzà aduktum nggo. Oza lyangshin ká apal nkaptak apambin, uném uro yà mwo oza kat.

⁷ << Kakul nva ta te, ôném oga nkpak iyam nkang, ó fe nnap-nlà aYawe.

⁸ Mmami, uNém uga nzhi uYawe, n là pa, <<Nva nna n yà, nnandér, kakul iyam nkang mi lang uném uga nkpak, te oza tong iyam-nrì nkaptak izhé iga anyin chit. Kakul oném oga nkpak iyam nkang mi kà mmwo oza kat, oza kà nkpak iyam nkang mi kat, oza i kpak ishi oza,

9 kakul nva ta te, ônəm oga nkpak iyam nkang, ó fe nnap-nlà aYawe.

10 Dér, uNəm uga nzhi uYawe là pa, mmami kà mmən ikum kà apal onəm oga nkpak, mi ram iyam nkang mi kà awó oza. Kang oza i yà ká nkpak iyam nkang mi lap kat, na kang iyam nkang mi á tong iyam-nrì oza kat. Mi kam iyam nkang mi kà atak oza, le kang iyam nkang mi a tong iyam-nrì kà anung oza lap kat.>>

11 << *Kakul nva ta te uNəm uga nzhi uYawe là pa, mmawò ká ishi wò, ò mwo iyam nkang wò.*

12 Wa nva unəm uga nkpak iyam nkang i mwo iyam nkang va lyangshin kà ashe nggatèk, te wa nnà ta mi ram iyam nkang mi. Mi kam ishi oza kà nkaptak oga atak va mmá lyangshin oza kà, kà ashe nra ngga mbék anung ká idumdum.

13 Mi fa ká oza kà ashe onəm, mi but oza kà ashe mbín pa dongdong, kang mi ba ká oza kà ashe mbin oza. Te mi kpak oza kà apal oga abam aIsarila, kà ngbał oga awang, kang kà nkaptak oga atak va onəm kà ntəm kà kà ashe mbin.

14 Mi kpak oza kà atak aga nkpak iyam nkang anənən, kang kà apal oga abam aruprup aga aIsarila nnà i yà atak nkpak oza. Oza i ra kà atak nkpak nnənən, kang mi kpak oza kà atak nkpak nnənən kà apal oga abam aIsarila.

15 Mmami na ká ishi mi, mi yà unəm uga nkpak iyam nkang mi, kang mmami na ká ishi mi, mi na njul ôza, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.

16 Mi ram ilàrlàr, mi le ká ivəngvà mmá bák, mi ran ivəngvà békchi, mi tēp ivəngvà kám kat, te mi zhì onəm omwálmwal ká okamkam oga

nkpak iyam nkang va_ta. Mi kpak oza_nkpak ngga nnandér.

¹⁷ << **Kang mmawó iyam nkang mi ñnyi te, mi pà akwali kà_ìshimshe itam ká_itam, kà_ìshimshe inagàm ká_mbít, mmami uNèm uga nzhi uYawe, n là.**

¹⁸ **Kà_nya wó te iyam inènan, pa_ó nrinrì kà_atak nkpak wó nnènan kang ó le ó_tòng aboshi atak aga nkpak wó ká_oga ashar wó, kang nvang va_ó wá ndèng nnènan chit, te ó le ó kulung abubo ká_oga ashar wó dò?**

¹⁹ **Kang nkpak pa_iyam nkang mi á_rí iyam va_ó tòng ká_ashar wó, kat te pa_oza_á wá ndèng va ó kulung ká_ashar wó dò?**

²⁰ << **Kakul nva_ta te, mmami uNèm uga nzhi uYawe, n là pa, <<Ó dèr, mmami ká_ishi mi, mi pà akwali kà_ìshimshe itam imwalmwal ká_itam izhakzhak.**

²¹ **Kakul ó_dan kà_ngbak, ká_agar, kang ó dan nkpaktak ivèngva_yà ká_nkàm kat ká_oga agbèshi wó, te ó lyangshin oza_ka agbai,**

²² **mi kám ishi iyam nkang mi, oza_i yà ká_ntèm iyam-nrì lap kat. Kang mi pà akwali kà_ìshimshe itam ká_itam.**

²³ **Mi nak unèm uga nkpak oza_pa_uzèng, uzwal mi uDawuda, kang uza_i kpak oza, uza_i tèm unèm uga nkpak oza,**

²⁴ **Kang mmami uYawe, mi yà Inan oza, Uzwal mi uDawuda ñnyi te i tèm uponzhi oza. Mmami uYawe, n là.>>**

²⁵ << **Mi yar nsar nnap-nlà ngga ntèm ikángkáng ká_oza_kang mi bák nkpaktak oga izhé**

iga anyin kà_mbin va_ta, kakul na oza_á tém ká_ikángkáng kà_ashe nzam, oza_á ra kà_ashe ikún.

²⁶ Mi nak oza_ká nkaptak ogá atak va_gáng aduktum mi, i sat iyám iga mba ká_nnap nnənən. Mi re nrè ká_ndəng ìvar kà_awalang wò, te i yà ndəng ngga nnap nnənən.

²⁷ Kang ikún iga mpom i wár ivan, kang mbin nnyi te i na iyám pà makmak, oza_i tém ká_ikángkáng kà_ashe mbin oza. Oza i nyi pà_mmami na uYawe, kà_awalang va_m bun ikan oza, n kam ishi oza_kà_ashe awó onəm va_kà_nnəm izwal ôza_á.

²⁸ Oza_i yà ká_ntém iyám iga nrí nggom ogá mbín lap kat, kat te izhé iga anyin iga mbin va_ta i yà ká_nrí oza_lap kat. Oza_i tém ká_ikángkáng, unəm uro yà i gbék oza_lap kat.

²⁹ Mi nəm iram idopdop ôzà le kang ayang a gbáng oza_kà_mbin va_ta lap kat, na kang oza_á kam mpwat kà_atak ogá mbín lap kat.

³⁰ Te oza_i nyi pà_mmami na uYawe, Inan oza, nna n yà nzəng ká_oza, kang oza_nzhi àlsarila, omà onəm mi, mmami uNəm uga nzhi uYawe, n là.

³¹ Mmawó iyám nkang mi, iyám nkang va mi kpak, kang mmami na Inan wó, mmami uNəm uga nzhi uYawe, n là.>>

35

Nlà anung Inan ka_apal aBam aSeyir

¹ UYawe là nnàp ká_mi kà_dí pa,

² <<Á ya anəm, dér asal aBam aSeyir, na ú là anung kà_apal ishishi,

3 là á na pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa, Dər, áBam aSeyir, mmami kà mmən ikum ká bu, kang mi yichi awó mi ká apal bu, te mi nak bu täl agúng, bu yà atak lakchi.

4 Mi nak oga itong bu i yà atak lakchi, kang i ra agúng, te bu nyi pa mmami na uYawe.

5 << U pak inok nnəm ikpar chit pa gənggəng, kang u na onəm olsarila pa mmá gbáng ká atak ndokchi ká awalang aga nəfaktak oza, ká awalang va nnáp akwali oza kúr chit.

6 Kákul nva ta te, mmami uNəm uga nzhi uYawe uga iriri, n là pa, nnandər, mi nak mí tar nchér bu, kang nchér i wà bu. Kakul nva u yang nnap ntar nchér kat, kakul nva ta te nchér i pak nwà bu.

7 Mi nak aBam aSeyir i təm agúng, i yà atak lakchi. Mi gbał nkaptak unəm uga ntar ká uga nfa ká ashishe.

8 Mi yél oga abam bu ká oga akúm. Ká apal oga aduktum bu, ká ashe oga abandám bu, ká nkaptak oga awang bu, ovəngva mmá gbáng ká ndokchi oza i tak.

9 Mi nak bu pak ntəm agúng, kang oga itong bu i yà atak lakchi mí təm ká kat. Te bu nyi pa mmami na uYawe.

10 << U là pa, oga akum aga aparəm va ta, ká mbín oza i yà nji bu, kang ó wur iyam akup ká oza, káp ká nva pa uYawe uwa yà ká ashe oza.

11 Kakul nva ta te mmami uNəm uga nzhi uYawe uga iriri, n là pa, nnandər mi pyát a bu i mal dakdak ká nrəm igwak, ká ikpar va u nyám kakul nyáng va mmabu ká ká apal oza. Mi nyám

ishi mi ka atak oza, ka awalang vamì pa akwali a bu.

¹² Te bu nyi pa mmami na uYawe, n fe nkaptak oga mpwat vafe bu là ka apal oga abam aIsarila, mmabu ka nlà pa, <<Ozara agúng chit, mmá na ozaá yi chit pai rí.>>

¹³ N fe avyal vafe bu náp ka apal ishi mi ka anung bu pa kpaktak.

¹⁴ Kakul nva ta te uNém uga nzhi uYawe là pa, ò nak bu, bu tém agúng, kakul na nkaptak apambin á ném nchang ìgwak.

¹⁵ Wa nva u ném nchang ìgwak ka apal iyam akup nzhi àlsarila vannà tém agúng chit, te wa nnà ta mi ném ka bu, aBam aSeyir ka nkaptak aEdom i tém agúng, te mí nyi pammami na uYawe.> >>

36

Nnap nnənan àYawe ka apal aIsarila

¹ <<Kang mmabu, á ya aném, là anung ka apal oga abam aIsarila, là pa, <Ôga abam aIsarila, ó fe nnap-nlà àYawe.

² UNém uga nzhi uYawe là pa, oném oga nkpang wó ka nlà pa, <<Dakdak, oga aduktum agbakgbak tém aji yi chit ñyangmata.>> >

³ Kakul nva ta te là anung, là pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa, kakul ozanak wó chit ó tém agúng kang à chwan wó ka nza ngbak nggo, pana ó nyáng iyam iga ashe awó aboshi oga mbín, ó nyáng iyam iga nnáp avyal ka atak oném.

⁴ Kakul nva ta te, ôga abam aIsarila, o fe nnap-nlà àNém uga nzhi uYawe. Dér, uNém uga nzhi

uYawe là ôga abam ká ôga aduktum, ká ôga awang, ká ôga abandam, ká ôga atak va tém agúng atak lakchi, ká ôga itong va mmá yiyáng ká, iva tém iyam iga nrí nggom, ká iyam iga nnáp avyal ká atak nkaptak mbín va gáng á,

⁵ kakul nvá ta te, uNém uga nzhi uYawe là pa, n là nnáp ká ashe nrám igwak ká apal aboshi oga mbín ká nkaptak aEdom. Ozá na mbin mi iši ozá tém nji ozá, ká ashe nchang igwak, ká mbak ntán ozá kám mbin mi, ozá vyap atak nkpak iyam nkang mi.>

⁶ Kakul nvá ta te, là anung ká apambin aIsarila, là ôga abam, ká ôga aduktum, ká ôga awang, ká ôga abandam pa, <Mmami uNém uga nzhi uYawe ká nlà nnáp ká ashe ikpar ká nfél igwak, kakul ó kám mpwat chit ká atak mbín.

⁷ Kakul nvá ta te, mmami uNém uga nzhi uYawe, n sóng anung chit pa nkaptak mbín va gáng wó te, ozá i kám mpwat na kpa.

⁸ << Kang mmawó, ôga abam aIsarila, ó tép igwong wó, ó na awár wó kakul oném mi olsarila, kakul i gbàng nvang ká te ozá i le nzhi.

⁹ Ó dér, mmami uji wó, mi le ká atak wó, kang mí wap mbin wó mí suk.

¹⁰ Kang mi nak oném oga nzhi àlsarila pa kpaktak i myak ká apal wó. Mi me oga atak chwanchwan va ta kang oném i tém ká ashe oga itong va ta.

¹¹ Mi nak oném ká iyam nkang i myak ká apal wó, kang ozá i na ivan. Mi nak mí tém ká ashe wó wa mmatmat kang mi nak wó o ga mpyal iji mmatmat ji. Te ó nyi pa mmami na uYawe.

12 Te mi ba ká oném, oném mi oIsarila, i chen ka_apal wó, ó nyáng iyam akup oza, kang ó yà ká ngbáng ovan kà_oza_lap kat.

13 << Dér uNém uga nzhi uYawe là pa, kakul oza_kà nlà á bu pa, <<U rí oném, kang u gbáng ovan oném bu,>>

14 kakul nv_ta te, bu yà ká nrí oném lap kat, kang bu yà ká_ngbáng ovan oném bu lap kat kpa, uNém uga nzhi uYawe à là.

15 Kang mi yà ká_nré bu, bu wá mpwat kà_atak aboshi mbín lap kat, bu yà ká_nyar iwuswa kà_atak oném lap kat, mi yà ká_nnak mbin bu i lèp ifang lap kat, uNém uga nzhi uYawe à là.> >>

Mí rup ká_adin aYawe kà_aIsarila

16 UYawe là nnàp ká_mi kàdfi pa,

17 <<Á ya aném, awalang va_nzhi àlsarila tém ka_ashe mbin nji oza_te, oza_vyap na kà_atak oga asal oza_ká_oga nnap nném oza_. Nnap nném oza_kà_atak mi te, adak wa achar va tém ká_akpar.

18 Te n nyám nfél igwak mi kà_apal oza_kakul nchér va_oza_táng kà_ashe mbin va_ta, kakul kà_atak ngwop oga ichér oza, oza_vyap mbin va_ta ká.

19 Kang n lyangshin oza_kà_ashe oga mbín. N pà akwali ôzà mál ká_oga nnap nném oza_kà_oga asal oza.

20 Kang nvang va_oza_táng chit kà_ashe oga mbín atak va_oza_ga kà, oza_lak adin mi ayéryér, kà_ashe oném va_oza_ga kà. Te oném là nnàp kà_apal ishi oza_pa, <Oném va_ta_oném aYawe, ká_nnà te mmá fa kà_oza_kà_ashe mbibin.>

21 Te á ðak mi kakul adin mi ayéryér, va_nzhi àlsarila vyap ká_ashe mbín ká_atak va_oza_ga ká_á.

22 <<Kakul nva_ta te, là_nzhi àlsarila pa, <UNém uga nzhi uYawe là pa, mi ném iyám va_tá_kakul wó ká_, á nzhi àlsarila, kakul adin mi ayéryér va ó vyap ká_ashe mbín ká_atak va_ó ga ká_á.

23 Kang mi nyám ichumchum adin mi ayéryér, va_mmá vyap ká_ashe oga mbín kang nva_ó vyap ká_ashe oza. Te mbín i nyi pa_mmami na uYawe, uNém uga nzhi uYawe, n là, awalang va_mi nyám ôza pa_mmami uyéryér.

24 << Mi fa ká_wó ká_ashe oga mbín, kang mi but wó ká_nkpaktak apambin, te mi ba ká_wó ká_ashe mbin nji wó.

25 Mi sháng ndeng nnənan a wó, te ó yá pa_zarara_ká_atak nkpaktak oga adak wó, kang ká_atak nkpaktak oga ichér wó mi nàl wó.

26 Mi na ìgwak ipipe á wó, mi nak aruhu apipe ká_ashe wó. Mi tur ìgwak itwattwat i fa ká_ashe wó, kang mi nak ìgwak ilukutlukut á wó.

27 Mi nak aruhu mi ká_ashe wó, kang i nak wó, ó kpak oga nnap mpakpak mi, ó nak ishi ká.

28 Kang ó tém ká_ashe mbin va ká_n ná okéká wó, ó yá oném mi, te mi yá Inan wó.

29 Kang mi kamshi wó ká_atak nkpaktak oga mpat wó. Mi nak iyám nsuk i mar ishi, mi re ayang i ném wó kat.

30 Mi nak awár ikún ká_iyám-nrì ká_ashe iram i mak, le kang ó yar iwuswa kakul ayang lap ká_ashe oga mbín kat.

31 Kang ó rëng oga asal wó abángbang, ká oga nnap nnem wó va byen kat á, te o ya ñyen ishi wó kakul nnap mbángbang wó ká oga iyam iga nnem ajan wó.

32 Kakul mmawó na mi ném iyam va ta kat, uNém uga nzhi uYawe à là, n ném pa na ó nyi, kakul na iwaswa á ném wó, na ichégwak á lèp wó, á nzhi àlsarila.

33 << Uném uga nzhi uYawe là pa, << Kà ilum va mi nàl wó ká atak nkaptak oga iyam ibángbang wó te, mi nak ó tém ká ashe oga itong wó, kang oga atak va ra agúng mí me.

34 Kang mbin va ra agúng te mí wap na, nvapá á ra pa kà iwú nkaptak oném va kà nwatar á.

35 Oném i là pa, mbin va ta ká ra agúng chit matmat kang ñyangmatá te á yá chit wa ìram aEden, kang oga itong va shin ra agúng, te mmá ká ntém ká ashishe, kang mmá me akamsélang á ná.

36 Te oga mbín va ra gáng wó i nyi pa mmami na uYawe n le m me oga atak ashinshin va ká ra agúng á. Mmami uYawe n là, te mi néném.>>

37 << UNém uga nzhi uYawe là pa, <Iyam va ta mi ga nre nzhi àlsarila pa á chál mi n ném ôza, pa n nak oném ozá i myak wa nggaték iyam nkang.

38 Wa nggaték itám iyéryér, wa nggaték itám ká aUrushelima iga nna kakul nshì iyam awop, te wa nnà ta oga itong ishinshin va ra agúng i yél ká oném pa kyák. Te ozá i nyi pa mmami na uYawe.>>

¹ Awó aYawe ká_yà ká_apal mi, kang à_yar mi ká_ashe aRuhu Inan fa ká, te á_nak mi ká_ìshimshe abàndam va_yél ká_oga akup.

² Kang uza_ranggang ká_mi ká_ashe oza, dér, omà_tá_pa_kyák ká_ashe abàndam va_ta, oza_wom pa_karakkarak.

³ Te uza_là_á_mi pa, <<Á ya anèm, oga akup va_ta_te i lélár dò?>>

Te n na aman pa, <<ÁNèm uga nzhi uYawe, mmabu na bu nyi.>>

⁴ Te uza_là_á_mi pa, <<Là_anung ká_apal oga akup va_ta, là ôza_pa, <Ôga akup awomwom, ó_fe nnaplà_à_Yawe.

⁵ Iyam va_tá_uNèm uga nzhi uYawe là, <<Mi ga mbur ñyì a wó, te ó_lár.

⁶ Mi na oga ichip a wó ká_ìnyám kang mi gún oza_ká_awá, te mi bur ñyì a wó, kang ó_lár, te ó_nyi pa_mmami na uYawe.>> >>

⁷ Te n là_anung wa_nva uza_nak mi pa_n là. Kang n là_anung te, mmá_fe nwam atak, kang oga akup gwang ká_izèzèr, akup gwang ká_akup ká_atak ngwang oza.

⁸ Kang n_dér te, n ya oga ichip ká_apal oza, ìnyám zèpchi oza, kang awá gún ozá_chit. Te ñyì yà ká_ashe oza_kat.

⁹ Te uza_là_á_mi pa, <<Á ya anèm, là_anung ká_apal ñyì, là_á_na pa, <UNèm uga nzhi uYawe là_pa, ñyì ngga ngbañ ngga nneding á_ba, á_pyep ká_apal onèm va_mmá_gbáng ta_na ozá_á_lár.>>

¹⁰ Te n là_anung wa_nva uza_nak mi, te ñyì tar ká_ashe oza, kang ozá_lár, ozá_wong tong ká_ashar oza, á_yà nggaték onèm ikum pa_makmak.

¹¹ Te uza_ là á mi pa, <<Á ya anəm, oga akup va_tə_ omà nzhi àlsarila. Dər, oza_kà_nlà pa, <Oga akup yi wom chit, kang nnak ìgwak yi yà lap kat, mmá gbáng yi chit kùr.>

¹² Kakul nvə_ta te, là anung, là ôzə pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Mi ga mbol oga awap wó, kang mi wong ká_wó, ka_ashe oga awap wó, ônəm mi. Te mi le ká_wó ka_ashe mbin aIsarila.

¹³ Ônəm mi, nnà te ó nyi pa_mmami na uYawe, awalang va_m bol oga awap wó, kang n fa ká_wó ka_ashe oga awap á.

¹⁴ Kang mi nak aruhu mi ka_ashe wó, te ó lár, mi nak wó kà_mbin wó. Te ó nyi pa_mmami na uYawe, n là chit, kang mi nənəm,>> uYawe à là.>>

Onəm oYahudi ká_ oga aIsarila I ga ntəm iponzhi pa_izəng

¹⁵ Te uYawe là nnàp ká mi pa,

¹⁶ <<Á ya anəm, yar idari na ú lir ka_apəpal pa, <Kakul aYahuda ká_onəm olsarila ova nzəng ká_na.> Te yar idari iro kàdi, lir ka_apəpal pa, <Kakul aYusufu, uva uEfərayim ká_nkpaktak nzhi àlsarila ova nzəng ká_na.>

¹⁷ Gwang oza_kà_anung zəngtəng á yà idari pa_izəng ka_awó bu.

¹⁸ <<Onəm bu i là á bu pa, <Bu nyám ìpir oga iyam va_tə_ á yi kat dò?>

¹⁹ Te là ôzə pa, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là pa, <Mi kám idari aYusufu uva uEfərayim ká_onəm olsarila ova nzəng ká_na. Kang mi gwang ká_idari à Yahuda, mi nak oza_i ta_l idari pa_izəng ka_awó mi.>

20 Idari va u lir iyam ka apal oza ka awó bu, te kpán kà mpyal oza,

21 te là ôza pa, mmami, uNèm uga nzhi uYawe, n là pa, <Mi fa ká onèm oIsarila kà ashe oga mbín va oza lyangshin ga kà, mi but oza ka achè nggo, kang mi ba ká oza ka ashe mbin nji oza.

22 Mi nak oza i tém mbin pa nzeng kà apambin, kà apal oga abam aIsarila. UPonzhi pa uzeng i nèm iponzhi kà apal oza pa kpaktak, oza i yà ká ntém mbín pa mparèm lap kat, iponzhi oza i yà pa iparèm lap kat.

23 Oza i yà ká nvyap ishi oza kà atak oga ichèr oza lap kat, ká iyam iga nnèm ajan, kat te ká nza apir mpat oza nggo. Mi kamshi oza kà atak nkaptak nlèp ifang va oza lèp, kang mi nàl oza. Te oza i tém onèm mi, mmami ñnyi te mi yà Inan oza.

24 << <Uzwal mi uDawuda i yà uponzhi kà apal oza, kang nkaptak oza i yà ká unèm uga nkpak pa uzeng. Oza i kpak oga nnap nkappak mi, kà oga nnap mpakpak mi.

25 Oza i tém kà mbin va n ná úzwal mi uYakup, nva okéká wó kà tém kà. Oza kà ovan oza, kà ovan ovan oza i tém kà mbyet mbyet. Kang uzwal mi uDawuda i yà uponzhi oza mbyet mbyet.

26 Mi yar nsar nnap-nlà ngga ntém ikángkáng kà oza, nva i tém mbyet mbyet. Mi nak oza kà ashe mbin oza, kang mi nak oza i myak, te mi pak nzhi ngga awop mi kà ishimshe oza mbyet mbyet.

27 Kang atak aga ntém mi, i yà kà ishimshe oza, mi yà Inan oza, kang oza ñnyi te i yà onèm mi.

28 Te oga mbin i nyi pa mmami na uYawe uva

nàl aIsarila ká awalang va_m pak nzhi ngga awop
mi kà_ìshimshe oza_mbyet mbyet.> >>

38

Nlà anung ká apal aGok

¹ UYawe là nnàp ká_mi pa,

² <<Á ya anəm, dər uGok uga mbin aMagok,
uponzhi uchumchum uga aRot, ká_aMeshek, ká_aTubal na ú là anung ká_apəpal,

³ te là pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa,
<<Mmami kà_mmən ìkum ká_bu, áGok, uponzhi
uchumchum uga aRot, ká_aMeshek, ká_aTubal.

⁴ Kang mi le ká_bu ká_nvəng, te mi mwàk oga
akugiya á_bu ká_ashe oga njwalak bu, mi fa ká_bu
ká_nkpaktak oshozha bu, ká_ipəri, ká_onəm oga
nkwák ipəri, nkpaktak oza_mwàk oga iyam_ikum
kang oga nggatək onəm ikum, nkpaktak oza_ká
oga nggwanggwang nchumchum, ká_nggwanggwang
ká_oga ndokchi.

⁵ OPasha, oHabasha, ká_oPut omà_yà nzəng ká_oza,
nkpaktak oza_ká_nggwanggwang ká_ataya
acham.

⁶ UGoma ká_nkpaktak oshozha wò_i yà nzəng
ká_oza, ká_Nzhi àTogarma kà_nkur asal_mpal ká_nkpaktak
oshozhashozha. Kang onəm i ya pa_kyák nzəng ká_bu.>>

⁷ << Damshi izər, kang bù_gbar izər gbar,
mmaibu ká_nkpaktak nggatək onəm ikum bu va_bu
gáng bu, te bu yà unəm uga mpángchí oza_

⁸ Kà_nvəng oga nra pa_makmak te mi ba mi nak
bu, bu ga ikum. Kà_nkur oga izún_i ro te, bu ga bu
ru mbin va_nnà_mmá ká_kám ká_ikum, mbin nva

onəm but kà ka apal oga abam aIsarila pa kyák, kà nvang va oza le chit kà ashe aboshi oga mbín á, mbin nva mmá vyap chit pa matmat. Mmá fa ká onənəm kà ashe aboshi oga mbín, ñyangmata te nkaptak oza kà ntəm ikángkáng.

⁹ Bu ga mpyal, bu ba wa ìvar à wong, bu gún mbin va ta wa ilulu, mmabu ká nkaptak onəm ikum bu, ká onəm pa kyák nzəng ká bu.

¹⁰ <<UNəm uga nzhi uYawe là pa, kà ilum va ta te, nrəng nnàp i ba kà ashe ìgwak bu, kang bu mar aghan abángbang.

¹¹ Te bu là pa, <<Mi kyén kà apambin va oga itutong yà ká akamsəlang kat. Mi ru onəm va kà ntəm ikángkáng ká ikum, nkaptak oza kà ntəm kà ashe akamsəlang kat, kang á yà ká oga anung nkəlang kat.

¹² Mi kám iyam iga nwur kà atak ikum, kang mi wur ndur oza i tal iyam iga nwur kà ikum, mi ru oga atak va mmá vyap, ava mmá kà ntəm kà ashishe ñyangmata, ká onəm va mmá but kà ashe oga mbín. Oma yà ká iyam nkang ká idur, ova kà ntəm kà ishimshe apambin.>>

¹³ USheba ká uDedan, ká onəm oga ñyap ká ñyap ká oga aTarshi, ká nkaptak onəm oga mpipyal i là á bu pa, <<U ba pa ú wur iyam ikum dò? U but nggatèk onəm ikum bu pa na ú wur iyam iga nwur kà atak ikum, aazurfa ká azənariya, iyam nkang ká ndur, na ú kám kà oza dò?>> >

¹⁴ <<Kàkul nva ta te, á ya anəm, là anung, là ûGok pa, <<UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Kà ilum va ta kà awalang va onəm mi oIsarila kà ntəm ikángkáng, te bu nyi kat dò?

15 Kang bu wong ka atak va mmabu ka, ka nkùr asal mpal, ka nggatek onəm pa_kyák nzeng ka bu, nkaptak oza ka apal iperí, nnang nggatek, onəm ikum okamkam.

16 Kang bu ba bu nəm ikum ka onəm mi olsarila, bu gún oza wa nva ilulu i gún apambin á. Ka nra ngga nkùr anung te mi ba ka bu ka apal ishi mbin mi, na oga mbín á nyi mi, awalang va mi nyám ka inənən mi á bu ka mpyal oza, áGok.>>

17 << <UNəm uga Nzhi uYawe là pa, <<Mmabu na va ka n là nnàp ka apal ishi bu ka ashe nra mmatmat ka atak ozwal mi oga nlà ìchu Inan olsarila kat dò? Pa ka ashe izún iga mba te mi ba ka bu, bu lung oza,

18 Te ka ilum va uGok a ba ka ikum ka mbin aIsarila te igwak i fél mi, mmami uYawe n là.

19 Kakul ka ashe ikpar mi kang ka ashe nsur nfél igwak mi, ka nra va ta te mí nak mbin i yenggət pa_genggeng ka ashe mbin ngga aIsarila.

20 Igwali ka ashe iwá, ka inyil iga agbagba apabur, ka izhé, ka nkaptak oga iyam iga nkàng ka afu, ka nkaptak onəm va ka apambin oza_i tán ka mpyal mi. Kang oga abam i shin i tak ka mbin, oga aduktum i ru, nza akamsəlang nggo i shin i tak ka mbin.

21 Mi na ayər ûGok ka asal pa_dongdong, mmami uYawe n là. Onənəm i kyen owan oza ka oga ndokchi oza,

22 Mi nap akwali á na ka arwa abángbang, ka ntar nchér, kang mi pəng ivər ka adədal, ka apər, ka ipəng apər ka apal ishishi ka nggatek onəm ikukum, ka onəm va pa_kyák nzeng ka na.

23 Ká asál va ta mi nyám ichumchum ká ñyà ká adak mi kat, mi nyám ká ishi mi ká atak oga mbín. Te oza i nyi pa mmami na uYawe.>> >

39

1 <<Kang mmabu, á ya anəm, là anung ká apal aGok, là pa, <UNəm uga nzhi uYawe là pa, <<Mmami ká mmən ikum ká uGok, uponzhi uga aRot ká aMeshek, ká aTubal.

2 Mi gaßen bu mi nak ká mpyal, mi dap bu ká nkùr asál mpal, kang mi ba ká bu ká apal ishi oga abam aIsarila.

3 Te mi lèp ijang va ká awó apəram bu i ru, kang mi nak iwár va ká awó ari bu i tak.

4 Bu ru ká apal oga abam aIsarila, mmabu ká nkpaktak nggaték onəm ikum bu, ká onəm va nzeng ká bu. Mi na bu ôga inyil iga nrí izhe nza apir iyam nggo, kang izhé iga anyin i kan bu.

5 Bu ru ká ashe mpom, kákul mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.

6 Mi re nré ká apər ká apal aMagok, kang ká apal ovəngva ká ntəm ká ikángkáng ká mbín va ká anung iわ, te oza i nyi pa mmami na uYawe.>>

7 << Kang mi nak adin mi ayéryər mí nyi ká ishimshe onəm mi oIsarila, mi yá ká nré mí vyap adin mi ayéryər kádī lap kat. Te oga mbín i nyi pa mmami na uYawe, uYéryər ká ashe aIsarila.

8 Dér, ká mba, ilum va ká n là te ká mba, mmami, uNəm uga nzhi uYawe, n là.

9 << Te oza va təm ká ashe itong iga aIsarila i ga i màk apər i shì oga iyam abáng oza ká, oga nggwanggwang ká oga nggwanggwang nchumchum,

ijáng ká iwár, ikékam ká abár, kang oza i pak inok mmak apər ká i chu izun pa ifangshat.

10 Te oza i yà ká nwur akun ká ashe mpom, kat te oza i kyen ikún ká ashe nzam lap kat, kakul oza i pak mmak apər ká oga iyam abáng va ta. Oza i vyap ova vyap oza, kang i vyat ova vyat oza, uNém uga nzhi uYawe à là.

11 << *Ká ashe nra va ta te, mi na atak nli awap úGok ká ashe alsarila, ká abandam oném oga achen, ká asal nfa alum iwá. I gél asal ká oném oga nwater, kakul ká ta na uGok ká nkaptak nggatékgaték mí li. Mí wór atak va ta pa aBandam á aHamon Gok.**

12 << *Nzhi àlsarila i ném ape pa fangshat òma ká nli oza, kakul na oza á nàl mbin va ta.*

13 Nkpaktak oném oga mbin va ta i li oza, i tal iyam iga nrup ká oza ká nra va mi nyám ichumchum mi, uNém uga nzhi uYawe à là.

14 << *Ká nkùr ape aga afangshat, oza i gar oném oro i ga ache nggo ká ashe mbin va ta, i mwo abo akúm va nna ká nra ká ashe mbin va ta i li, kakul na oza a nàl mbin va ta.*

15 Awalang va oném oga mmwo atak ká nranggang ká ashe mbin, kang uném va pa nkaptak ya akup áném, te uzá i nak iyam iro i dát ká akup va ta, na oném oga nlili á yar á li ká aBandam á aHamon Gok.

16 Itong i yà ká ta, adidin pa aHamona.† Ká asal va ta oza i nàl mbin va ta.>

17 <<Kang mmabu á ya aném, uNém uga nzhi uYawe là pa, ú là nnap ká nza apir inyil nggo, ká

* **39:11 39.11 aHamon Gok:**ipipir yà ta panggaték à Gok. † **39:16 39.16 aHamona:**ipipir yà ta panggaték.

nkpaktak izhé iga anyin pa, <Ó but, ó ba ka_ache nggo, ó gwang ká atak nrí iyám iga nchang izér va_n dámshi kakúl wó ka_apal oga abam aIsarila, na ó ri izhé kang ó wá nchér.

18 Ó ri izhé oném ochumchum oga ikam, kang ó wá nchér oném oga mpyal oga apambin, wa nva_mí pà inagàm, ká ivan inagàm, ká mbít, ká ina inunggwan, nkpaktak oza_iyám nkang imwalmwal iga aBashan.

19 Ó ri mpip i kúr wó kang ó wá nchér kpa i rañ wó, ngga atak nrí iyám iga nchang izér va_n dámshi kakúl wó á.

20 Kang ó yél afu wó ká ipéri, ká oném oga nkwák ipéri, ká oném ochumchum oga ikam, kang ká nkpaktak oném oga ikum ka_apal atebél mi.> UNém uga nzhi uYawe à là.

21 <<Mi nyám ìzhàn mi ká_ishimshe oga mbín, kang nkpaktak oga mbín i ya nnáp akwali mi va_n náp, kang awó mi va_n nak ká_apal oza.

22 Te nzhi àlsarila i nyi pa_mmami na uYawe, Inan oza, báñ ká_nra va_ta ga mpyal.

23 Kang oga mbín i nyi pa_mmá ga izwal ká_nzhi àlsarila kakul nnap mbángbang oza, kakul oza_ném nnandér a mi kat, kakul nva_ta te n gañan asál nsém ôza, kang n na oza_ká_ashe awó oném ikum oza, te oza_gbáng nkpaktak oza_ká_ndokchi.

24 N ném ôza mal ká_nvyap oza, ká_mpat oza, kang n gañan asál nsém ôza.

25 <<Kakul nva_ta te, uNém uga nzhi uYawe là pa, <Nyংmata te mi le ká_akum aYakup ká_atak izwal, mi nyám nrwa igwak nkpaktak

nzhi àlsarila. Kang mi nəm ìkpar kakul adin mi ayéryér.

²⁶ Kà nvang va oza le chit oza ba təm ká ikángkáng kà ashe mbin oza, te oza i kong ká iyam ìwuswa va oza nəm ká nkaptak nlàng nnandér va oza nəm á mi. Unəm uro i gbék oza lap kat.

²⁷ Awalang va mi fa ká oza kà ashe onəm kang m but oza chit kà ashe oga mbín okpa ìkum oza, te mí ya kà ashe oza pa mmami uyéryér, kakul na nkaptak apambin á ya.

²⁸ Te oza i nyi pa mmami na uYawe, Inan oza, kakul kà n nak oza chit ga izwal kà ashe oga mbín, kang mi le ká oza kàdī kà ashe mbin oza. Mi yà ká nré uro pa uzəng kà ashe oza kà ashe oga mbín va ta lap kat.

²⁹ Kang mi yà ká nggabən asal nsəm ózə lap kat, mi fér ká aRuhu mi kà apal nzhi àlsarila, uNəm uga nzhi uYawe à là.> >>

40

Alár nzhi Inan nchumchum va uEzikyel ya

¹ Kà nra ngga ngbapchi kà apye aga nggəshi kà izun iga isəm pa iparəm aman pa tukun iga ntəm izwal yi, kà izun iga igbapchi aman pa neding kà nvang va mmá shin itong aUrushelima chit, kà nda va ta te, awó aYawe fér kà apal ishi mi, te á yar mi ba ká kà ta.

² UYawe ga ká mi kà mbin aIsarila kà ashe alár, uza nak mi kà apal abam va rup byet, kà ta n ya atak wa itong kà asal nkwendal.

³ Awalang va uza ba ká mi kà ta, te n ya unəm uro uva fa izər ká acham arəzang, á kpán asang

nsámsám ká apir azáng aro aga mmal iyám ka awó. Kang uza sat ká anung asál.

⁴ Te uném va ta là á mi pa, <<Á ya aném, dér ká ìwú bu, fe ká achwang bu, kang bù nak ishi ká nkaptak iyám va mi nyám á bu, kákul nnà kang mmá ba ká bu ká ta pa n nyám á bu. Nyám ká nkaptak iyám va u ya nzhì àlsarila.>>

⁵ N ya akamsèlang gáng agbagba nzhi Inan nchumchum. Nwang azáng aga mmál iyam va ka awó aném va ta te ashar pa gbapchi ká abubo. Te uza mál ntwat akamsèlang va ta te uza ya azáng aga mmál iyam pa zéng, nrurup azáng aga mmál iyam pa zéng.

⁶ Uza le ga anung asál aga ndér asál nfa alum, uza kyén ká apal atak ntòng nkikyen ba ga, te uza mál ntwat anung asésál azáng aga mmál iyam pa zéng.

⁷ Nwang afu nzhi oném oga mpángchí atak azáng aga mmál iyam pa zéng, ntutwat azáng aga mmál iyam pa zéng. Ashar pa nañne ká abubo ká ìshimshe afu nzhi ká afu nzhi. Anung nzhi va nna dát ká atak njul ngga anung asál nzhi Inan nchumchum te azáng aga mmál iyam pa zéng.

⁸ Te uza mál anung asal atak njul ngga ashe va dér asál nzhi Inan nchumchum azáng aga mmál iyam pa zéng.

⁹ Te uza mál atak njul ngga anung asál ashar pa gbapchi aman pa parém, kang uza mál oga ngugwan ashar pa neding. Atak njul ngga anung asál va ta dér asál awu nzhi Inan nchumchum.

¹⁰ Ká nza ngbak nggo ngga anung asál aga asál nfa alum te oga afu nzhi oném oga mpángchí atak

pa_nshatding. Mmàl oza_iyam zèngtèng, kang ìshimshe afu nzhi ká_afu nzhi iyam zèngtèng.

¹¹ Te uza_màl mbal anung asal ashar pa_gbapchi aman pa_fangshat ká_abubo, kang agèlan anung asal ashar isém pa_iparèm aman pa_parèm ká_abubo.

¹² Nya akamsèlang na yà_kà_mpyal afu nzhi oném oga mpángchí atak va_ta, irurup ashar pa_nzèng ká_abubo kà_nza_ngbak nggo. Kang mmàl nzhi oném oga mpángchí atak ashar pa_gbapchi ká_abubo kà_nza_ngbak nggo.

¹³ Te uza_màl anung asal ban kà_ashe afu nzhi oném oga mpángchí atak ga chu anung asal ka_ashe afu nzhi va_mal ikoksok kà_nwan wò, te mbèbal ashar isém pa_ineding aman shatding ká_abubo.

¹⁴ Uza_màl atak njul kpa, irurup ashar igbal ka_utukun, kang agèlan gáng atak njul.

¹⁵ Ka_anung asal aga ntar ga chu nkùr aga atak njul ashar isém pa_inanne aman pa_fangshat ká_abubo.

¹⁶ Oga mbol ayér nna yà_gáng oga afu ñzhi oném oga mpángchí atak kang a_gáng atak njul kpa. Mmá cha alakan oga ikún akulom kà_izér nzhi va_kap afu nzhi nggo.

¹⁷ Te uza_tar ká_mi kà_ashe agèlan aga gbai, n_dér te n_ya oga nzhi ká_ipáng mmá_gbap gáng agèlan aga agbai va_ta. Oga nzhi isém pa_ishatding gáng agèlan aga agbai va_ta.

¹⁸ Atak agbapgbap va_ta ra kà_ngbak oga anung nkèlang kang nwuwang á_màl dakdak ká_oga anung nkèlang va_ta. Nnà atak agbapgbap aga asal avèng.

19 Te uza_màl ìshimshe va_kà_mpyal anung asal aga agèlan aga agbai ká_anung asal aga agèlan aga ashe, uza_ya ashar igbal ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun ká_asal nfa alum, wa na ta kpa ká_asal mpal.

20 Te uza_mal nwang ká_mbal anung asal aga asal mpal va_dér asal agèlan aga agbai.

21 Oga afu nzhi nji oném oga mpángchí atak pa_nshatding ká_nza_ngbak nggo. Oga izér nzhi va_kap afu nzhi ká_atak njujul mal dakdak ká_anung asal aga nggëshi. Kang nwuwang ashar ìsém pa_inan ne aman pa_fangshat ká_abubo, mbëbal ashar ìsém pa_neding aman pa_shatding ká_abubo.

22 Kang oga mbol ayiyér, ká_oga atak njujul, ká_alakan oga ikún akulom va_mmá cha te iyam zëngtëng ká_anung asal va_dér asal nfa alum á. Atak ntòng ashar pa_fangshat kang oném i chu nkukur, agèlan anung asal nna yà kà_mpyal oga atak ntòng ashar va_ta.

23 Kà_mpyal anung asal aga asal mpal, te anung asal nna yà aga ntar agèlan aga ashe, wa_nna ta kpa ká_anung asal aga nfa alum. Kang uza_mal kà_anung asal ga chu anung asal ashar igbal ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun.

24 Te uza_ga ká_mi ká_asal nkandal, ká_ta te anung asal aro nna yà dér asal nkandal. Uza_màl izér nzhi va_kap afu nzhi ká_atak njujul, te oza_iyam zëngtëng ká_oga aboshi nro.

25 Oga mbol ayér òma yà gáng anung asal va_ta ká_atak njujul wa oga mbol ayér aboshi nro. Nwuwang ashar ìsém pa_inan ne aman pa_ifangshat ká_abubo, kang mbëbal ashar ìsém pa

ìneding aman pa_shatding ká_abubo.

²⁶ Nna ká_atak ntòng nkyén pa_nfangshat ba ga chu igélan anung asal. Mmá cha alakan ikún akulom ká_apal oga izér nzhi va_kap afu nzhi, pa_zeng ká_nza_ngbak nggo.

²⁷ Kang anung asal nna yá ká_asal nkandal agélan aga ashe va_ta. Uzá_mal ká_anung asal va_ta ga chu anung asal aga agbai aga asal nkandal ashar ìgbál ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun.

²⁸ Te uzá_ga ká_mi ká_agélan aga ashe ká_asal anung asal aga nkandal, uzá_mál anung asal va_ta, te uzá_iyám zéngteng ká_oga aboshi nro.

²⁹ Oga afu nzhizhi, ká_oga izér nzhi va_kap afu nzhi, ká_oga atak njujul ozá_iyám zéngteng wa oga aboshi nro, kang oga mbol ayér gáng na ká_nkpaktak atak njujul. Nwuwang ashar isém pa_inañne aman pa_ifangshat ká_abubo, kang mbébal ashar isém pa_ìneding aman pa_shatding ká_abubo.

³⁰ Oga atak njul nna yá gáng oga anung asal aga agélan aga ashe, nwuwang ashar isém pa_ìneding aman pa_shatding ká_abubo, kang mbébal ashar pa_nañne ká_abubo.

³¹ Atak njujul dér asal agélan aga agbai, mmá cha oga alakan oga ikún akulom ká_oga ngbak anung asal, kang nna yá ká_atak aga ntòng nkyén pa_nnañne.

³² Te uzá_ga ká_mi ká_agélan aga ashe ká_asal nfa alum, kang uzá_mál anung asal, á_mál dakdak wa oga aboshi aro.

³³ Oga afu nzhizhi, ká_oga izér nzhi va_kap afu nzhi, ká_oga atak njujul ozá_iyám zéngteng

wa oga aboshi nro, kang oga mbol ayér gáng na ká nkaptak atak njujul. Nwuwang ashar isém pa inan ne aman pa fanghat ká abubo, kang mbébal ashar isém pa inedding aman pa shatding ká abubo.

³⁴ Atak njujul dér asal agelan aga agbai, mmá cha oga alakan oga ikún akulom ká oga ngbak anung asal, kang nna yá ká atak aga ntòng nkyén pa nnan ne.

³⁵ Te uza ga ká mi ká anung asal aga asal mpal, kang uza màl na, màl dákdkak ká oga aboshi aro.

³⁶ Oga afu nzihzhi, ká oga izér nzhi va kap afu nzhi, ká oga atak njujul oza iyam zéngteng wa oga aboshi nro, kang oga mbol ayér gáng na ká nkaptak atak njujul. Nwuwang ashar isém pa inan ne aman pa fanghat ká abubo, kang mbébal ashar isém pa inedding aman pa shatding ká abubo.

³⁷ Atak njujul dér asal agelan aga agbai, mmá cha oga alakan oga ikún akulom ká oga ngbak anung asal, kang nna yá ká atak aga ntòng nkyén pa nnan ne.

³⁸ Ká ngbak atak njul aga ashe oga anung asal te, afu nzhi na yá ká anung ká ngbak pa nzeng ká nza anung asal aga ashe nggo, atak va ta mí nál oga iyam inana iga nshì pa dwot ká.

³⁹ Ká ashe atak njul ngga anung asal, te atebél nna yá pa parém ká nza ngbak nggo, ká atak va ta mí pa iyam inana iga nshì pa dwot, ká iyam inana iga nnap mbángbang ká iga mpat.

⁴⁰ Ká anung asal aga agbai atak njul, ká atak ntòng nkyén mba ngga anung asal aga asal mpal te oga atebél nna yá pa parém ká nza ngbak nggo.

41 Oga atebəl nna yà pa neding kà nza ngbak anung asal nggo, pa kpaktak te, oga atebəl pa nanne ava mí pà oga iyam nkang iyam inana kà.

42 Kang oga atebəl nna yà pa neding va mmá nəm ká ipáng ikpákpà, kakul iyam inana iga nshì pa dwot, nwuwang ká mbəbal ashar pa parəm ká abubo, kang nrurup ashar pa zeng ká abubo. Ka ta na mí nak oga iyam iga mpà iyam inana iga nshì pa dwot, ká oga abo nləfər.

43 Kang oga nggùnggúng gáng ashe afu nzhi va ta, nwuwang mbar ifang pa izeng. Ka apal oga atebəl va ta mí nak izhe iyam inana.

44 Ká asal agbai aga ntar anung asal aga ashe oga nzhi pa mparəm nna yà ká ta, pa nzeng ká anung asal aga asal mpal va dər asal nkandal, nzengteng kà ngbak anung asal aga asal nkandal va dər asal mpal.

45 Te uza là á mi pa, << Nzhi va dər asal nkandal te nji onəm oga mpyal awop ova ká nnak ishi ká nzhi Inan nchumchum,

46 kang nzhi va dər asal mpal te, kakul onəm oga mpyal awop ova ká nnak ishi ká atak mpyal awop. Omà akum ijili àZadok, ova ká ashe oLawi i ba datkulung ká uYawe pa ó nəm inok á na.>>

47 Te uza màl agəlan, ashar igbal ká isəm pa ifangshat aman pa tukun nwuwang ká mbəbal. Kang atak aga mpyal awop nna yà ká mpyal nzhi va ta.

48 Te uza ga ká mi ká atak njul ngga atak awop va ta, kang uza màl oga nggwan atak njul va ta, ashar pa nanne ká abubo ká nza ngbak nggo. Mbal anung asal va ta ashar isəm pa iparəm

aman pa neding ká abubo, kang ngbak izəzər ngga anung asal ashar pa tukun ká abubo.

⁴⁹ Nwang atak njul va ta ashar isəm pa ishatding aman pa tukun, kang mbəbal ashar pa gbapchi aman pa fangzəngtəng ká abubo. Oza i kyén oga atak ntōng nkyén pa ngbapchi, nna ya ka nggwan pa nzəng kà nza ngbak nggo.

41

¹ Te uza ga ká mi ká ashe nzhi Inan nchumchum kang uza màl oga nggugwan. Kà nza ngbak nggo mbəbal ashar pa gbapchi ká abubo.

² Mbal anung asal aga ntar ashar pa gbapchi aman pa fangshat ká abubo, kang oga ngbak anung asal aga ntar va ta ashar pa nanne ká abubo kà nza ngbak nggo. Te uza màl nzhi Inan nchumchum va ta nwuwang ashar isəm pa ifangshat, kang mbəbal ashar isəm pa ishatding aman pa tukun.

³ Te uza tar ga ashe afu nzhi ngga ashe, kang uza màl oga nggwan aga anung asal, ashar pa shatding ká abubo kang mbal anung asal va ta ashar pa gbapchi ká abubo. Kang oga ngbak anung aga asal va ta ashar pa gbapchi aman pa parəm ká abubo kà nza ngbak nggo.

⁴ Kang uza màl nwang afu nzhi ngga ashe va ta ashar isəm pa ishatding aman pa tukun, mbəbal ashar isəm pa ishatding aman pa tukun kà mpyal nzhi Inan nchumchum. Te uza là á mi pa, <<Atak va ta Atak Ayéryər va ji pa kpaktak.>>

⁵ Te uza màl izər nzhi Inan nchumchum va ta, ntutwat ashar pa gbapchi ká abubo, kang uza màl

mbal afu oga nzhi va_gáng na ashar pa_fangshat,
ka_nza_ngbak nggo.

⁶ Kang nzhi oném oga mpángchí atak ngga
ngbak, nkyén pa_nshatding, nro ka_apal nro,
isém pa_ishatding kà_nza_nkyén nggo. Kang
akamsélang nna yà_tèp oga izér nzhi va_ta, le kang
oza_a ra ka_apal nzhi va_ta kat.

⁷ Oga nzhi gáng nzhi va_ta, kà_nkyén te, kà_mbol kà_mbol, kakul akamsélang gáng nzhi Inan
nchumchum te, pak inok mbol kà_nza_nkyén
nggo. Kà_ngbak nzhi Inan nchumchum te, oga
atak aga nkyén nna yà, kakul na uném á_kyén kà_nkyén
ngga avèng á ga nkyén ngga ishimshe, kà_nkyén
ngga apal.

⁸ N ya atak agbapgbap akyénkyén gáng nzhi va_ta, mbang oga afu nzhi va_ta, mmá_màl azáng aga
mmàl iyam ashar pa_gbapchi kà_abubo.

⁹ Ntwat izér nzhi ngga agbai oga nzhi ngga
ngbak va_ta, ashar pa_nanne kà_abubo. Mbal
agbagba va_kà_ishimshe oga nzhi ngga ngbak va_ta,

¹⁰ kà_ishimshe oga nzhi oném oga mpyal awop
va_ta, mbal ashar isém pa_ishatding aman pa_tukun
gáng nzhi Inan nchumchum va_ta kà_nza_ngbak nggo.

¹¹ Kang oga anung asal oga nzhi ngga ngbak va_ta
bol dèr asal agbagba. Anung asal aro dèr asal
mpal, kang azèngtèng dèr asal nkandal, mbal
agbagba va_kà_ishimshe oga nzhi va_ta ashar pa_nanne
kà_abubo gáng pa_kpaktak.

¹² Nzhi va_nnà dèr asal amulok nzhi Inan
nchumchum kà_asal ntar alum te, ashar igbal kà_isém
pa_iparèm aman pa_parèm. Ntwat izér nzhi

va_ta ashar pa_nanne ká_abubo gáng pa_kpaktak,
kang nwuwang ashar ìgbál ká_isém pa_itukun
aman pa_fangshat.

¹³ Te uza_màl nzhi Inan nchumchum va_ta,
nwuwang ashar ìgbál ká_isém pa_ifangshat aman
pa_tukun. Nwang amulok va_ta, ká_nzhi va_dér asal_ntar alum, ká_oga akamsélangkamsélang
ashar ìgbál ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun.

¹⁴ Kang mbal nzhi Inan nchumchum ká_amulok
va_ta, ashar ìgbál ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun.

¹⁵ Te uza_màl nwang nzhi va_dér asal_amulok va_ká_asal_nsém ká_afufu aga asal_agbai ká_nza_ngbak
nggo, ashar ìgbál ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun.

Ashe nzhi Inan nchumchum ká_atak ayéryér va_ji, ká_oga atak njul aga amulok,

¹⁶ ká_oga ndar ngga anung asal, ká_oga mbol
ayér mbotbot, ká_oga afu nzhi ngga asal_agbai va_gáng nshatsing oza, nkpaktak oza_mmá bam ká_akun
bàn ká_akùm ba chu oga mbol ayér, kang oga
mbol ayér va_ta mma ném ká_oga mbol,

¹⁷ ká_apal anung nzhi, wa nnà ta kpa afu nzhi
ngga ashe, kang ká_asal_agbai. Kang ká_apal
nkpaktak oga akamsélang, ká_ashe ká_agbai te,
mmá mémal.

¹⁸ Mmá cha alakan oga akerup ká_oga ikún
akulom, ncha ikún akulom ká_ishimshe akerup
ká_akerup. Nza_akerup nggo nna ká_asal awú pa_párém,

¹⁹ asal awú aji aném lèbér ká_ndér ncha ikún
akulom ká_ngbak nro, kang asal_awú aga ìya ilir ká_ndér
ncha ikún akulom iga ngbak nzéngteng. Wa

nnà ta mmá cha ká izér nzhi Inan nchumchum pa kpaktak.

²⁰ Bàn ká akùm ba chu apal anung nzhi te, mmá cha oga alakan oga akerup ká oga ikún akulom, kang wa nnà ta kpa ká izér nzhi Inan nchumchum.

²¹ Oga ndar ngga anung nzhi Inan nchumchum va ta, mbøbal ká nwuwang màl izér, kang ká mpyal Atak Ayéryér va ta, iyam iro nna yà fa izér

²² ká mpyal atak nshì iyam awop aga akun, nrurup ashar pa tukun ká abubo, nwuwang ashar pa shatding ká abubo. Oga nggulyang-gugulyanggu, ká ijilijili, ká izèzér mmá ném ká akun. Te uza là á mi pa, <<Atebèl va ta nna ká mpyal à Yawe.>>

²³ Nzhi Inan nchumchum ká Atak Ayéryér òma yà ká oga anung nzhi mbol pa mparèm.

²⁴ Nzà anung nzhi nggo te, nna yà ká atak nkuk pa mparèm, nva i bol nsèm ká ashe.

²⁵ Ká apal oga anung nzhi ngga nzhi Inan nchumchum te, mmá cha alakan oga akerup ká oga ikún akulom wa nva mmá cha ká izér nzhi á. Kang aghal nna yà ava mmá pak ká akun ká mpyal atak njul ngga asal agbai.

²⁶ Oga mbol ayér nzhi nna yà mbotbot ká oga alakan ikún akulom ká nzà ngbak nggo, ká ngbak oga izér nzhi aga atak njul, kang ká apal anung oga afu nzhi ngga ngbak aga nzhi Inan nchumchum.

42

Oga afu nzhi kakul onèm oga mpyal awop

¹ Te uza ga ká mi ká agəlan va dər asal mpal, kang uza ba ká mi ká nzhi va màl ìkwoksok ká agbagba ká nzhi ngga asal mpal.

² Nwang nzhi va anunung dər asal mpal te, ashar ìgbal ká isém pa ifangshat aman pa tukun, kang mbəbal ashar isém pa inanne aman pa fangshat.

³ Ká asal mpyal amulok aga ashe te, ashar isém pa ishatding aman pa tukun, ká mpyal agəlan agbapgbap va ká agbai te, nzhi nna ya dát nkyén pa nshatshat.

⁴ Ká mpyal afu oga nzhi va ta, asal nna ya ká ashe, mbəbal ashar pa gbapchi aman pa fangshat, kang nwuwang ashar ìgbal ká isém pa ifangshat aman pa tukun. Oga anung oza dər asal mpal.

⁵ Kang oga afu nzhi va ká apal á bot ji nvengva ji ká ishimshe ká nvengva ká avəng.

⁶ Kákul nna ya ká nkyén pa nshat, kang oza ya ká oga nggwan wa oga nggwan ngga agəlan kat. Kang oga nzhi va ká apal rup chu oga nvengva ká avəng ká ishimshe kat.

⁷ Kang akamsəlang nna ya ká agbai dát ká oga afu nzhi va dər asal agəlan, kang à màl ìkwoksok ká oga afu nzhi, nwuwang ashar isém pa inanne aman pa fangshat.

⁸ Nwang oga afu nzhi va ká agəlan te, ashar isém pa inanne aman pa fangshat. Kang oga nro va dər asal nzhi Inan nchumchum te, nwang oza ashar ìgbal ká isém pa ifangshat aman pa tukun.

⁹ Ká avəng oga afu nzhi va ta te, anung aga ntar nna ya ká ngbak asal nfa alum, a va mí tar ká ka

agəlan.

¹⁰ Kà_mbal akamsəlang aga agəlan va_dér asal_nfa alum, kà_mpyal agbagba, kà_mpyal nzhi te, oga afu nzhi nna yà_kà_ta,

¹¹ kà_asal kà_mpyal oza_. Wa oga afu nzhi va_kà_asal mpal, nwang oza_kà_mbal oza, kà_asal aga nfa va_mmá dámshi, kà_oga anung nzhi pa_kpaktak iyam izəngtəng.

¹² Wa oga anung asal aga ntar oga afu nzhi va_kà_asal nkwendal te, wa nnà ta kpa anung asal aga ntar nna ga kà_asal va_kà_mpyal akamsəlang kà_asal nfa alum, wa avəngva_á tar kà_ashe oza.

¹³ Te uza_là_á mi pa, <<Oga afu nzhi va_kà_asal mpal, kà_nvà_kà_asal nkwendal kà_mpyal agbagba te, nnà oga afu nzhi nyéryər, atak va onəm oga mpyal awop va_i ba dát kà_uYawe, i ri iyam inana iyéryər va ji pa_kpaktak. Kà_ta_na oza_i nak iyam inana iyéryər iga ipir ikùr, kà_iyam inana nnap mbángbàng, kà_iyam inana mpat, kakul atak va ta ayéryər.

¹⁴ Awalang va_onəm oga mpyal awop i táng Atak Ayéryər te, oza_i fa kà_ashe ishe i ga ashe agəlan kat, ya oza_i zəp ilukwán inok oza_kang, kakul ilukwán va_ta iyéryər. Oza_i mwàk ilukwán iro kang oza_i fa kà_atak va_onəm kà.>>

¹⁵ Awalang va_uzá_gbal kà_mmàl ashe agəlan nzhi Inan nchumchum te, uza_fa kà_mi kà_anung nkəlang ava dér asal nfa alum, kang uza_màl nkpaktak agbagba va_gáng na.

¹⁶ Uza_màl ngbak ngga asal nfa alum kà_azáng aga mmàl iyam, ashar ìgbal pa_inanne kà_isəm pa_ifangshat aman pa_tukun.

¹⁷ Uza_{màl} ngbak ngga asal mpal ká azáng aga mmàl iyam, ìgbal pa_{ìnānne} ká isém pa_{ìfangshat} aman pa_{tukun}.

¹⁸ Kang uza_{màl} ngbak ngga asal nkandal, ashar ìgbal pa_{ìnānne} ká isém pa_{ìfangshat} aman pa_{tukun}.

¹⁹ Te uza_{gabán} ngbak ngga asal ntar alum, uza_{màl} ashar ìgbal pa_{ìnānne} ká isém pa_{ìfangshat} aman pa_{tukun}.

²⁰ Uza_{màl} nkaptak ogá ngbak ngga nneding va_{ta}. Akamsèlang nna yá gáng na, nwuwang ashar ìgbal pa_{ìnānne} ká isém pa_{ìfangshat} aman pa_{tukun}, kang mbébal ashar ìgbal pa_{ìnānne} ká isém pa_{ìfangshat} aman pa_{tukun}, kakul na á kap ishimshe atak ayéryér ká atak ayéryér kat.

43

Izhàn àYawe le ba ka ashe Nzhi Inan nchum-chum

¹ Te uza_{ga} ká_{mi} ka_{anung} nkèlang va_{dér} asal_{nfa} alum.

² Kang ká_{ta} te, izhàn Inan oIsarila ká_{mba} ka_{asal} nfa alum. Kang ndufum wa ndum ogá iwá, kang apambin ghan ká_{izhèzhan}.

³ Alár va_{ka} n ya te, wa alár va_{ka} n ya ka_{awalang} va_{uza} zhì_{ítong} va_{ta},* wa nva ká_n ya ká_{anung} awang aKebar. Te n ru n zép ká_{afu}.

⁴ Kang izhàn àYawe tar ashe nzhi ká_{anung} nkèlang va_{dér} asal_{nfa} alum,

* **43:3 43.3** Ítong va_{ta} te, aUrushelima.

⁵ aRuhu ghap mi wong kang à ga ká mi ka ashe amulok, ka ta byet te, izhàn à Yawe yél ashe nzhi Inan nchumchum.

⁶ Nva unəm uwa kà ntal kà ngbak mi te, nfe unəm kà nlà nnàp ká mi kà ashe nzhi Inan nchumchum.

⁷ Uza_là á mi pa, <<Á ya anəm, atak va ta_na itok iponzhi mi ká atak ntòng ashar mi, atak va mi təm kà, kà išimshe onəm olsarila mbyet. Kang nzhi àlsarila ká oponzhi oza, i yà ká_nvyap adin mi ayéryér lap kat, ká atak nnəm mmai oza, kat te ká atak oga akúm oponzhi oza kà oga atak achumchum oza kat.

⁸ Awalang va_{oza} nak akun aga anung nzhi aga aveng dát ká akun aga anung nzhi njem, kang oza_{pak} ndar ngga anung nzhi oza_{dát} ká njem, akamsélang na chwat kap ishimshe yi. Oza_{vyap} adin mi ayéryér ká atak oga ajan oza, kakul nva_{ta} te n zhí oza kakul oza lak iqwak á mi.

⁹ Nyangmata te, oza á re nnem mmai oza, oza á swang ogá akúm oponzhi oza á gbàng ká mi, te mi tém ka ashe oza mbyet.

¹⁰ <<Kang mmabu, á ya aném, nyám nzhi va ta ôném oIsarila, na iwuswa á ném oza kakul nnap mbángbang oza, te nak oza á màl mmàm nzhi Inan nchumchum va ta.

pak pa kpaktak, lir kà mpyal oza kakul na oza á kpak nkpaktak oga nnap mpakpakpakkpak ká oga nnap nkpakkpakkpakkpak.

¹² Iyám va ta nnà nnap mpakpak ngga nzhi Inan nchumchum, nkpaktak agbagba va gáng ká apal abam va ta te, i tém Atak Ayéryér va ji pa kpaktak. Dér, iyám va ta nnap mpakpak ngga nzhi Inan nchumchum.

Atak nshì iyám awop

¹³ <<Mmá màl atak nshì iyám awop wa nva mmá màl nzhi Inan nchumchum. Ìjilijili, irurup ashar pa zèng ká abubo, kang mbébal ashar pa zèng ká abubo, ká idér gáng nggulyang-gugulyanggu abo ashar.

¹⁴ A bàn kà ijili kà mbin ga chu atak nggwang mbwakan ashar pa shatding ká abubo, mbébal ashar pa zèng ká abubo, kang à bàn kà nggwang mbwakan ga chu nnənang ashar pa fangshat, mbébal nnyi te, ashar pa zèng ká abubo.

¹⁵ Atak apér aga nshì iyám awop i yà ashar pa fangshat, kang nggúnggúng nna yà pa nneding ká apal atak nshì iyám awop.

¹⁶ Kang atak apér aga nshì iyám awop va ta mmogo, nwuwang ashar isém pa iparém aman pa zèng kang mbébal ashar isém pa iparém aman pa zèng.

¹⁷ Nggugwang mmogo na kpa, nwuwang ashar isém pa iparém aman pa neding, kang mbébal ashar isém pa iparém aman pa neding, ká idér gáng na mbal abo ashar, kang ìjilijili ashar pa zèng ká abubo gáng pa kpaktak. Oga atak ntòng

nkyén aga atak nshì iyam awop va ta dər asal nfa alum.>>

¹⁸ Te uza_ là á mi pa, << Á ya anəm, unəm uga nzhi uYawe là pa, iyam va ta_na oga nnap nkpakpak kakul atak aga nshì iyam awop. Kà_nra va_mí me na kakul ñyichi iyam inana iga nshì pa_dwot ká_nsháng nchér ka_apəpal,

¹⁹ te bu na ôLawi onəm oga mpyal awop, omà ka_akum aZadok, ova ba dát ká_mi, pa_ó nəm inok á mi, mí na ñya akut ka_ashe iyam nkang kakul iyam inana iga nnap mbángbang, unəm uga nzhi uYawe à là.

²⁰ Kang bu pá nchichér bu zuk ka_izər oga nggúnggúng ngga nneding va_ta ká_ oga ng-gulyanggu ngga nneding va_ta ngga atak nggug-wang, kang ka_apal nkaptak idər. Kà_asal va ta bu nàl atak aga mpyal awop kang bu mwa ishishi ká.

²¹ Te bu yar ñya akut kpa kakul iyam inana nnap mbángbang, kang bu shì ka_atak va_mmá nak ka_nzhi Inan nchumchum, kà_nsəm Atak Ayéryər.

²² Kà_nra ngga mparəm te, bu yichi mbit nva_yà ká_mbyet kat kakul iyam inana iga nshì kakul nnap mbángbang. Te atak nshì iyam awop i nàl, wa nva mmá nàl na ká_ñya akut á.

²³ Kà_nvəng va_ú gba_ka_nnənal chit te, bu yichi ñya akut ká_inagàm ka_ashe iyam nkang iva yà ka_mbyet kat.

²⁴ <<Kang bu ba ká_oza_kà_mpyal àYawe, te onəm oga mpyal awop i wung mmàn ka_apal oza, kang oza_i yichi oza_iyam inana iga nshì pa_dwot ûYawe.

²⁵ Ka_apal nra pa_nfangshat, bu ba ká_mbit kakul iyám inana nnap mbángbang, kang bu yichi nya akut ká_inagàm ka_ashe iyám nkang iva yà ká_mbyet kat.

²⁶ <<Ka_apal nra pa_nfangshat, oza_i mwa ishi kakul atak nshì iyám awop va_ta_kang oza_i nàl na, i gar na.

²⁷ Kang awalang va_oza_gbal oga nra va_ta chit, i bàn kà_nra ngga nnan ne i ga mpyal te, onèm oga mpyal awop i yichi oga iyám inana bu iga nshì pa_dwot, ká_iyám inana bu iga ntèm ikángkáng ka_apal atak aga nshì iyám awop, nna chit te, mi kam bu ñak, unèm uga nzhi uYawe à là.>>

44

Mmá le ka_onèm oga mpyal awop ka_inok oza

¹ Te uza_le ká_mi ká_anung nkèlang ngga agbai ngga Atak Ayéryér va dèr asal nfa alum te, a gugún.

² Kang uYawe là á mi pa, <<Anung nkèlang va_ta_mí re ká_nkuk wa nnà ta, mí bol na kat, kang unèm uro yà i tar kà_kat, kakul uYawe, Inan olsarila á tar chit kà, kakul nvà_ta te, mí re i tèm ká_nkuk wa nnà ta.

³ Ya i yà uponzhi chwat, kang i tèm ká_ashishe i ri iyám-nrì kà_mpyal àYawe. Uza_i tar ká_asal ìgèlan iga anung nkèlang va_ta, te uza_i fa ká_ta na kpa.>>

⁴ Kang uza_ba ká_mi kà_mpyal nzhi ká_asal anung nkèlang aga asal mpal. N dèr te, n ya izhàn àYawe yél ashe nzhi va_ta, te n ru, n zèp ká_afu.

⁶ Te là ônəm ogə nfa iyamkak, olsarila,
<Álsarila, unəm uga nzhi uYawe là pa, ogə nnap
nnəm bu ngga ajan á kür chit.

7 Kakul mmawó kà nvyap nzhi mi nchum-chum kà atak ntáng ká onəmchən oga nlang nna nnandər, oga achè amulur, kà awalang vā ó yichi iyam-nrì mi á mi, mpip ká nchèr á, kakul nva ta te, ó bækchi nsar nnap-nlà mi chit, kà atak nkaptak oga nnap nnəm wó ngga ajan.

⁸ Kang ó nak ishi ká_oga inok mi iyéryər kat,
ó nak onəm okak pa_á nak ishi ká_inok iga Atak
Ayéryər mi ka dor wó.>

⁹ <<UNəm uga nzhi uYawe là pa, <UNəmchən uro yà uga nlang nna nnandər, uga achè amulur kà ashe nkaptak onəmchən va_ omà ka_ ashe onəm oIsarila, i tar kà ashe nzhi mi nchumchum kat.

10 OLawi va omà gbàng ká mi, oza kap ká mi
kakul ichèr oza, awalang va olsarila a lyep a re
asal te, ozà i yar nsur nnap mbángbang oza.

¹¹ Oza_i tong onəm oga inok kā ashe atak mi ayéryər, oza_i nak ishi kā oga anung nkəlang ngga nzhi Inan nchumchum vāta, kang i nəm inok kā nzhi vāta. Oza_i pà iyam inana iga nshì pā dwot kā iyam inana kakul onəm, kang oza_i tong ka

mpyal onəm va_ta, oza_i nəm inok ôza.

¹² Kakul oza_nəm inok oza_kà mpyal ichər oza, te oza_sat iyam iga nlèp ifang ibángbang kà atak nzhi àlsarila, kakul nva_ta te n sóng anung chit kà apal oza, unəm uga nzhi uYawe à là, kang oza_i kàm nsur iyam ibángbang oza.

¹³ Oza_i yà ká_mba dát ká_mi, na ó nəm inok wa onəm oga mpyal awop kat. Oza_i yà ká_mba dát ká_iyam iyéryér mi, kat te iva yér ji pà kpaktak kat, kang oza_i yar ìwuswa kakul oga ajan va_na oza_nəm á.

¹⁴ Ká_nnà te, mi nak oza_i nak ishi ká_inok iga nzhi Inan nchumchum, oza_i nəm nkaptak oga inok va_mí nəm kà_ashishe.

¹⁵ << *Kang oLawi omà onəm oga mpyal awop, ova oga akum aZadok, kà nnak ishi ká Atak Ayéryér mi kà_awalang va_onəm olsarila lyep re asal mi, te omà i ba i dát ká_mi na ó nəm inok á mi. Te oza_i tong kà_mpyal mi kakul na ó yichi iyam inana iga mpip ká_nchér á mi, unəm uga nzhi uYawe à là.*

¹⁶ Oza_i táng kà_ashe Atak Ayéryér mi, kang oza_i ba dát ká_atebél mi, oza_i nak ishi ká_inok mi.

¹⁷ Awalang va_oza_i táng oga anung nkəlang ngga mmulok va_ta, te oza_i mwàk ilukwán alinin. Oza_i yà ká_mmwàk iyam va_mmá nəm ká_awulu kat, nva_oza_kà_nnəm inok kà_oga anung nkəlang ngga ashe amulok va_ta kat te kà_ashe nzhi Inan nchumchum.

¹⁸ Oza_i chèp oga iyam ishi iga alinin kà_ishi oza, kang oza_i mwàk iyam ijili iga alinin. Oza_i yà ká_mmwàk iyam va_i nak atak sur ôza_lap kat.

¹⁹ Kang awalang va_oza_a wong pa_ó fa agəlan ka_atak onəm, te oza_á zəp ilukwán va_oza_nəm inok ká, oza_á nak oza_á ra ka_ashe oga atak ayéryər, te oza_á mwàk ilukwán iro le kang oza_a gar onəm ka_atak oga ilukwán oza_iyéryər kat.

²⁰ Oza_i kpat akpap ishi oza_kat, oza_i yà ká nré akpap oza_i wang kat, nkpak pa_oza_a gbáng akpap ishi oza.

²¹ Kang unəm uga mpyal awop uro a wá ndəng ìbangbang va_sam chit kat, ka_awalang va_uzə_a tar ashe amulok á.

²² Oza_i kám uchar va_ukpələng kat, kat te uchar va_le ivang, ya uyen byen va uwa nyi ununggwan chit kat, uva ka_akum nzhi àlsarila, kat te ya uchar ukpələng ànəm uga mpyal awop chwat.

²³ Kang oza_i dyáng ônəm mi ndongdong iyam va_inənan ká_iyam va_inənan kat, oza_i nyám ôzə asal va_oza_i kap ishimshe iyéryər ká_ivə iyéryər kat.

²⁴ << *Oza_i yà onəm oga nnáp akwali ká_apal ndap izər, oza_i náp akwali ká_apal nnáp akwali mi. Oza_i kpak oga nnap mpakpak ká_nkpaktak oga ndyáng mi, ká_oga ilum mi inaknak, kang oza_i kpak oga aSati mi ayéryər kpa.*

²⁵ Oza_i ga i dát ká_akúm kat, le kang oza_a vyap ishi oza_. Ñnyi te, ya i yà unang kat te upon, uyen ununggwan kat te uchar, ugənang ununggwan kat te ugənang uyen uchar uva uwa váng chit kat, kakul oza_te oza_i vyap ishi oza_vyap.

²⁶ Kà_nvəng va_uzə_nàl chit, te oza_i kung oga nra á na pa_nfangshat.

²⁷ Ká_ndə va_uzə_i tar ashe Atak Ayéryər, ka_ashe

mmulok na ô nəm inok ka ashe Atak Ayéryər vata, te uzai yichi iyam inana wò iga nnap mbángbang, unəm uga nzhi uYawe à là.

28 << Mi yai iyam akup oza, mmami na iyam akup oza. Ó yaká nná iyam ôza ka ashe aIsarila kat, mmami na iyam oza.

29 Ozai ri iyam inana iga ipirkur, ka iyam inana nnap mbángbang, ka iyam inana mpat, ka nzaiyam igorgor nggo ka ashe aIsarila ûYawe, te i yaiji oza.

30 Kang nkaptak oga iyam mbən iga nggəshi, ka nkaptak nzaiyam inana ka ashe iyam inana wó, i yaiji onəm oga mpyal awop. Ó na onəm oga mpyal awop mmak wó ngga nggəshi, kakul na nnap nnənan á yaká ashe nzhi wó.

31 Onəm oga mpyal awop, i ri iyam ikuku kat, inyil kat te iyam nkang, iva kú ka ishi wò kat te izhe iga anyin à gbal.

45

Nkap Mbin va_mmá gor ûYawe

1 << Ka awalang vaó kap mbin vata iyam akup te, ó nak atak aro kakul áYawe i təm atak ayéryər, nwuwang i yaashar ikalong isəm paishatding aman pafangshat ka igbal paitukun, mbəbal ashar ikalong isəm paishatding. Nkpaktak mbin vammá gəl te, i sat atak ayéryər.

2 Ka ashishe te, atak aro mmogo nwuwang ashar igbal paifangshat ka isəm paitukun, mbəbal ashar igbal paifangshat ka isəm paitukun, i yakakul atak ayéryər, kang agbagba mbəbal i ya

ashar ìsèm pa_ifangshat aman pa_tukun, i gáng atak ayéryér va_ta.

³ Kà_ashe mbin ngga atak ayéryér va_mmá gél te, bu màl nwang ashar ikalong ìsèm pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_itukun, kang mbébal ashar ikalong pa_igbapchi aman pa_tukun, ashe atak va_ta i yà Atak Ayéryér va_ji pa_kpaktak.

⁴ Nggél mbin va_ta nna i yà atak ayéryér aga mbin va_ta. I yà nji oném oga mpyal awop, ova kà_nném inok kà_ashe Atak Ayéryér va_ta, ova i dát ká_uYawe kakul na ó ném inok á na. Atak ayéryér va_ta i yà atak kakul oga nzhi oza_ká_atak ayéryér kakul nzhi Inan.

⁵ Nggbák nro, nwuwang ashar ikalong ìsèm pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_itukun, kang mbébal ashar ikalong pa_igbapchi aman pa_tukun, i yà nji oLawi, omà i ném inok kà_ashe nzhi Inan nchumchum, i tal_atak aji oza, kakul oga itong va_oza_i tém kà_ashishe.

⁶ << ^{Kà_ngbak} atak va_ó na kakul Atak Ayéryér te, ó na atak á yà iyam_itong va_ta, ashar ikalong pa_ifangshat ká_igbal pa_itukun, kang nwuwang ashar ikalong ìsèm pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_itukun. Atak va_ta i yà kakul nkaptak nzhi àlsarila.

⁷ << ^{Kang} mbin va_kà_ngbak Atak Ayéryér va_mmá gél, ká atak va_kakul itong te, i yà nji aponzhi i màl ikwoksok ká_Atak Ayéryér ká_atak oga ítong, kà_asal_ntar alum kang kà_asal_nfa alum, nwuwang i yà iyam_izéngteng kà_nkap ngga oga akum. I bàn kà_aswari aga asal_ntar alum i ga i chu aswari aga asal_nfa alum

⁸ aga mbin va_ta. I ya_mbibin ka_ashe aIsarila, kang oponzhi mi i ya_ka_nkar onem mi lap kat, nn yi te, oza_i re oga abo mbin va_ta nkaptak akum oIsarila.

⁹ << UNem uga nzhi uYawe la_pa, óponzhi oIsarila, ó re nnem ifan ka_nkar onem va_mmawó ka_nnem, na ó náp akwali ka_apal nnandér. Ó re nvyat mbin onem mi, unem uga nzhi uYawe à là.

¹⁰ Re ó ném inok ka_iyam iga mma iyam iga nnandér, wa ikpáng iga mma iyam ka_ikpáng iga ndeng iga mma iyam iga nnandér.

¹¹ Ikpáng iga mma iyam ka_ikpáng iga ndeng iga mma iyam va_ta irup oza_i ya_iyam pa_izengteng. Ikpáng iga ndeng va_ta pa_ibapchi te, isar pa_izeng, kang ikpáng iga mma iyam va_ta pa_ibapchi te, anap pa_zeng. Anap kat te isar va_ta ital iyam iga mmàl iyam iga nnandér.

¹² AShekel i ya_agera isem pa_iparém. Ashekel isem pa_ikpadíng te, i ya_azhal a wó pa_zeng.

Oga iyam inana

¹³ << Iyam inana va_ta ó na. Ó na nkap pa_nzeng ka_ashe akpadíng iga ikpáng pa_izeng iga izangzeng, kang nkap pa_nzeng ka_ashe akpadíng iga ikpáng pa_izeng iga ibéshi ka_ashe nza_anap nggo.

¹⁴ Ka_apal nnap mmì te, ó na nkap pa_nzeng ka_ashe agbapchi iga afal mmì pa_nzeng ka_ashe nza_isar nggo. Afal mmì pa_gbapchi te, isar pa_izeng.

¹⁵ Kang ó na itam pa_izeng ka_ashe nggaték iyam nkang ighbal pa_iparém, ka_ashe mbin nnenan ngga nkpak iyam nkang oIsarila. Nna ta_mi ném

inok ká kakul oga iyam inana iga ipirkur, ká iga nshì pa dwot, ká iga ntém ikángkáng, kakul nyar mpat oném, uném uga nzhi uYawe à là.

¹⁶ Nkpaktak oném va_kà_mbin va_ta oza_i na oga iyam inana va_ta kakul aponzhi uga aIsarila.

¹⁷ Uponzhi uwà ká idék iga nna oga iyam inana iga nshì pa dwot, ká iga ipirkur, ká iga nwá ka awalang aga nchang izér, kà nfa ape ká oga aSati, nkpaktak oga nchang izér va_ta aga mbin olsarila. Uza_i na oga iyam inana va_ta iga nnap mbángbang, ká iga ipirkur, ká iga nshì pa dwot, ká iga ntém ikángkáng, na mmá yar mpat ôlsarila ká.

¹⁸ << *Iyam va ta uném uga nzhi uYawe là pa, kà nra ngga nggëshi kà apye aga nggëshi te, bu yar nya akut ava ya ká mbyèt kat kang bu gor Atak Ayéryér va_ta ká.*

¹⁹ Te uném uga mpyal awop i pá nchér iyam inana iga nnap mbángbang va_ta, i sháng ká izér oga ndar ngga anung nzhi awop va_ta, ká nggulyanggu ngga nneding ngga atak mpyal awop va_ta, ká oga ndar ngga anung nkélang ngga mmulok va_ta.

²⁰ Bu ném wa nnà ta kà nra ngga nfangshat ngga ape va_ta kakul aném va_ném nnap mbángbang ká avyal kat, kat te kà ashe nnyi wò kat. Wa nnà ta bu gor nzhi awop va_ta.

²¹ << *Ka apye aga nggëshi, kà nra ngga ngbapchi aman pa_neding te, ó ném nchang izér ngga nggantal kà apal nra pa_nfangshat, kang ó rí nzéngkéng ngga nya ká anyer kat kà awalang ga nném nchang izér va_ta.*

²² Ká nda va_ta te, uponzhi i na nya akut kakul

ishi wò ká nkaptak onəm oga mbin va ta, kakul iyam inana nnap mbángbang.

²³ Kà nza nra kà ashe oga nra pa nfangshat ngga nchang izér va ta te, uza i na oga avan akut pa fangshat ká inagam pa ifangshat iva yà ká mbyèt kat, kakul iyam inana iga nshì pa dwot ûYawe. Kà nza nra ngga nfangshat nggo te, mbìt pa nzeng kakul iyam inana iga nnap mbángbang.

²⁴ Kang uza i na iyam inana iga ipirkur ikpáng iga mma iyam pa izeng kakul nza nya akut nggo, ká ikpáng iga mma iyam pa izeng kakul nza inagam nggo, ká nya afal mmi kakul nza ikpáng iga mma iyam nggo.

²⁵ <<

46

¹ <<

² Uponzhi i tar kà asal agbai i ga atak njul ngga anung nkèlang te, uza i tal datkulung ká ndar ngga anung nkèlang va ta. Te onəm oga mpyal awop i yichi iyam inananana iga nshì pa dwot, ká iyam inananana iga ntəm ikángkáng. Uza i kuchi i nəm awop kà anung asal aga anung nkèlang va

ta, kang uza_i fa, ñnyi te, anung nkèlang va_ta mí gún kat, ya arurong i nèm kang.

³ Kang onèm oga mbin va_ta i kuchi i nèm awop ûYawe kà_anung asal aga ntar anung nkèlang va_ta kà_ilum oga aSati ká_ilum iga nfa oga ape apipè.

⁴ Iyam inana iga nshì pa_dwot va_uponzhi i ba ká_ûYawe kà_ilum aSati te, ivan itám pa_ikpadìng ká_inagam pa_izèng, nkaptak oza_i yà ká_mbyèt kat.

⁵ Iyam inana ipirkur ká_inagam va_ta, i yà ikpáng iga mma iyam pa_izèng, kang iyam inana ipirkur ká_ivan itám va_ta, uza_i na kà_atak ikam wò, ká_ñya afal mmì kákul nzà_ikpáng iga mma iyam nggo.

⁶ Ka_nra ngga nfa ape apipe, uza_i ná_ñya akut ká_ivan itám pa_ikpadìng, ká_inagàm, nkaptak oza_i yà ká_mbyèt kat.

⁷ Uza_i na iyam inana ipirkur ikpáng iga mma iyam pa_izèng ká_ñya akut, ká_ikpáng iga mma iyam pa_izèng ká_inagam, kákul ivan itám te, uza_i na ipirkur kà_atak ikam wò, nzèng ká_ñya afal mmì kákul nzà_ikpáng iga mma iyam nggo.

⁸ Awalang va_uponzhi i tar, uza_i tar kà_anung asal aga atak njul ngga anung nkèlang va_ta, kang uza_i le i fa kà_ta na kpa.

⁹ << <Awalang va_onèm oga mbin va_ta i ba kà_mpyal àYawe pa_ó nèm awop kà_awalang aga nchang izér va_mmá nak te, unèm va_i tar kà_anung nkèlang ngga asal mpal pa_ó nèm awop te, uza_i le i fa kà_anung nkèlang ngga asal nkandal. Ñnyi te, a yà pa_uza_a tar kà_anung nkèlang ngga asal nkandal te, uza_i le i fa kà_anung nkèlang ngga asal mpal. Unèm uro i yà ká_nfa kà_anung

asal nkəlang va_uzə_tar kà_kat, ya uza_i le i fa ka_asal akak pađi.

10 Awalang va_oza_i táng te, uponzhi i tar nzeng ká_oza, kang awalang va_oza_i fa te, uza_i fa nzeng ká_oza.

11 << **Ka**_awalang aga nchang izər ká_abo awalang va_mmá nak kakul nnəm nchang izər te, iyam inana ipirkur i yà_ikpáng iga mma iyam ká_nya akut, kang ikpáng iga mma iyam ká_inagam, kakul ivan itám te, uza_i na ipirkur ká_atak ikam wò, ká_nya afal mmì kakul nza_ikpáng iga mma iyam nggo.

12 Awalang va_uponzhi i ba ká_iyam inana iga mmən igwak, iga nshì pa_dwot kat te iga ntəm ikángkáng ûYawe te, anung nkəlang va_dér asal nfa alum te, mí bol á na. Uza_i ba ká_iyam inana wò iga nshì pa_dwot kat te iga ntəm ikángkáng wa nva uza_mà nəm ká_nra aSati á. Te uza_i fa agbai, nvang va_uzə_fa chit, te mí gún anung nkəlang va_ta.

13 << **Nza_ipin** nggo te, bu ba ká_iya itam iga izun pa_izəng iva yà ká_mbyèt kat, kakul iyam inana iga nshì pa_dwot ûYawe pa_dékər.

14 Bu na iyam inana iga ipirkur kpa nzeng ká_iya itam nza_ipin nggo, uzəng ká_ashe akpađing iga ikpáng iga mma iyam, ká_uzəng ká_ashe ashatđing iga n̄ya afal mmì kakul nnuk mmak. Asal va_ta mmá pak aga nna iyam inana ipirkur ûYawe pa_dékər.

15 Mí na iya itam va_ta, ká_iyam inana iga ipirkur, ká_mmì nza_ipin nggo, kakul iyam inana iga nshì pa_dwot pa_dékər.

16 << Unəm uga nzhi uYawe là pa, a yà pa uponzhi nəm imwa ûro kà ashe ovan wò onunggwan kà ashe iyam wò te, i yà iji ayiyen. I sat iyam akup ayen va ta ká ovəvan.

17 Kang a yà pa uza nəm imwa ûzwal wò uro kà ashe iyam wò te, i təm iji azwal va ta i ga i chu izun iga nfən ka ashe izwal kang. Nnà chit te, imwa va ta i le kà ashe awó áponzhi kàdī. Kakul iyəyam, i yà iji ovəvan na ká nkukwa.

18 Uponzhi i vyat iyam onəm kat le kang a bàk onəm kà apal iyam va iji oza kat. Uza i kap iyam ôvan wò onunggwan kà ashe iyam va iji na, na kang mmá kap onəm mi ká iyam va iji oza kat.>>

19 Te unəm va ta ba ká mi kà asal aga ntar aga ngbak anung nkəlang, ga chu afu oga nzhi nyéryər va dər asal mpal, va aji onəm oga mpyal awop, kang à nyám atak á mi, kà nkur asal aga ntar alum.

20 Te uza là á mi pa, <<Atak va ta na onəm oga mpyal awop i pék iyam inana iga mwa mpat, ká iyam inana iga nyar nnap mbángbang, kang kà ta na kpa oza i wàng iyam inana iga ipirkur, le kang oza a ga ká oza kà ashe agəlan kang ì nak ndaktak ônəm kat.>>

21 Te uza ga ká mi kà ashe agəlan, kang uza ranggang ká mi kà nggulyanggu ngga nneding ngga agəlan va ta, kang kà nza nggulyanggu ngga agəlan nggo te, nna ká agəlan.

22 Kà nza avan agəlan nggo te, nwuwang ashar isəm pa ikpəding, kang mbəbal ashar isəm pa ineding aman pa tukun.

²³ Kà_nza_avan agèlan ngga nneding va_ta nggo te, ipáng nna yà dàt, mmá tèp oga achèr gang akum ipáng idátdàt va_ta.

²⁴ Uza_là á mi pa, <<Oga nzhi ngga mpék iyam-nrì va_ta, nnà atak va onèm oga nnèm inok kà_nzhi Inan i pék iyam nlèfèr va_onèm ba ká_kà.>>

47

Awang va fa kà_nzhi Inan nchumchum

¹ Unèm va_ta le ká_mi kàdi ga ká_kà anung asal nzhi Inan kang n ya ndèng i nang kà_avèng akun aga avèng anung nzhi Inan va_ta i ga asal nfa alum, kàkul nzhi Inan va_ta dèr asal nfa alum. Ndèng va_ta kà_nnang i fa_ka avèng kà_ngbak asal nkwendal nzhi Inan, kà_nkwendal atak nshì iyam awop.

² Te uza_fa ká_mi kà_anung nkèlang ngga asal mpal, kang uza_gabàn ká_mi kà_asal agbai aga anung nkèlang va_dèr asal nfa alum, kang kà_ta ndèng i nang kà_ngbak asal nkwendal anung nkèlang.

³ Unèm va_ta wòl asal nfa alum ká_asang aga mmàl iyam kà_awó wò, kang uza_màl ashar ikalong ká_igbal pa_ifangshat kà_isèm pa_itukun, te uza_chen ká_mi kà_ashe ndèng va_ta, nggbàng ndèng va_ta kpán mi kà_ishangshar.

⁴ Te uza_mal ashar ikalong ká_igbal pa_ifangshat kà_isèm pa_itukun kàdi, kang uza_chen ká_mi kà_ashe ndèng va_ta, nggbègbàng kpán mi kà_irèng. Kang uza_le màl ashar ikalong ká_igbal pa_ifangshat kà_isèm pa_itukun kàdi, te uza_chen ká_

mi ka_ashe ndəng va_ta, nggbəgbàng kpán mi ka_adék.

⁵ Uza_le màl ashar ìkalong ká_igbal pa_ifangshat kà_isém pa_ìtukun kàdī, nnyi te, nyangmata a yà awang chit va mi pa_lap kat, kakul ndədəng mak chit kang à_gbàng kúr nkwák kúr. Awang va unəm uro yà i pa_l kat.

⁶ Uza_là á mi pa, <<Á ya anəm, u ya iyam va_ta ya dò?>>

Te uza_le nvang ká_mi ga ká_ka_anung akòngkòng awang va_ta.

⁷ Awalang va_n chu anung akòngkòng te, n ya ikún pa_makmak kà_nza_nggbak nggo ngga awang va_ta.

⁸ Te uza_là á mi pa, <<Ndəng va_ta_kà_nnang kà_ngga atak aga asal_nfa alum, kang i kwangtal i ga kà_ashe aAraba, kà_atak va i tar Ìwa Mman. Awalang va_i tar ashe ìwa, te ndəng ngga mman va_ta i le i byen.

⁹ Atak va_awang va_ta nang wòl kà_kap te, nza_iyam iga iriri nggo te, i lár. Igwali na i yà kà_ashishe pa_makmak, kakul ndəng va_ta_nang kà_ta kang a nak ìwa mman byen. Atak va_kpaktak ndəng va_ta i wòl kà_te, nza_iyam iga iriri nggo i lár.

¹⁰ Onəm oga nwur igwali i tong kà_anung akòngkòng. Ban kà_aEngedi i ga i chu aEneglayim oga atak na i yà kà_ta kakul mpəl oga icha. Igwali i yà kà_ashishe apir pa_dongdong, wa igwali iga ìwa aMeditereniya.

¹¹ Nnyi te, oga nshənggət kà_oga apyap i yà ká_mbyen kat, mí re ozə_i təm atak mmàn.

12 Ka_nza_anung akòngkòng awang nggo te, apir ikún pa_dongdong iga awár i rup ka_ta. Oga agwal oza_i wom kat, ikukun i kap ka_nwár awár kat. Oza_i wár awár nza_ape nggo, kakul ndeng nji oza_i nang i fa ka_Atak Ayéryer. Awár oza_kakul iyam nrí, kang agwal oza_kakul ikun.>>

Aswari mbin

13 Te unem uga nzhi uYawe là pa, <<Oga atak va ta_i ya aswari mbin iyam akup va_akum aIsarila aga agbapchi aman pa_parem va_ta_i kap. UYusufu te, i ya nji wo nkap pa_mparem.

14 Kang ó kap i mal iyam zengteng ka_ishimshe wó. Ka_n sóng anung chit, pa_mi na mbin va_ta ôkeka wó, i tem iyam akup wó.

15 <<Ka_asal mpal te, aswari i ban ka_iwa aMeditereniya wol ka_asal aHetlon i watar aLebo Hamat i ga i chu aZedat,

16 ka_aHamat, aBerota, aSiprayim va ka_aswari aDamatkut ka_aHamat, ga chu aHaza Hatikon va ka_aswari aHawuran.

17 Aswari va_ta i ban ka_iwa aMeditereniya, i ga aHazar Enan ka_asal mpal aswari aDamatkut, ka_aswari aHamat i ga asal mpal va_ta. Nnà ta i ya aswari aga asal mpal.

18 <<Ka_asal nfa alum te, aswari i ban ka_ishimshe aHawuran ka_aDamatkut, ka_asal aWang aUrdun ka_ishimshe aGileyat ka_mbin aIsarila ga Iwa Mman ga chu aTamar. Nnà ta i ya aswari aga asal nfa alum.

19 <<Aswari aga asal nkwandal i ban ka_aTamar i ga i chu ndeng ngga aMeribat Kadet, ka_asal

aWang aMasar ga chu ìwa aMeditereniya. Nnà ta i yà aswari aga asal nkandal.

20 <<Nggbak ngga asal ntar alum te, ìwa aMeditereniya i yà aswari i ga chu atak va mal ìkwoksok ká aLebo Hamat. Nnà ta i yà aswari aga asal ntar alum.

21 <<Ó kap mbin va ta kà ishimshe wó kà atak oga akum aIsarila.

22 Ó kap kà atak mmàng ayàk iyam akup kà ishimshe wó nzeng ká odyanem va kà ntèm nzeng ká wó, ova mar ovan kà ashe wó. Oza i tèm wa ovan omarmar oga aIsarila, oza i ya iyam akup nzeng ká wó kà ashe akum oIsarila.

23 Kà ashe akum va udyanem va ta kà ntèm kà ashishe te, kà ata na ó na iyam akup ijini á na,>> unem uga nzhi uYawe à là.

48

Nkap mbin

1 <<Adin oga akum va òmà ta. Á bùn kà ngbak asal mpal wòl kà aHetlon ga aHamat, lyam ga chu aHazar Enan va kà nkur aswari aga asal mpal aDamatkut dát kà aHamat. Aswari va ta lyam kà ngbak ngga asal nfa alum á ga chu ngbak ngga asal ntar alum. Nna i yà nkap nji aDan.

2 <<Kà aswari aDan, á bùn kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji aAsher.

3 <<Kà aswari aAsher, á bùn kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji aNaftali.

⁴ <<Ka_{aswari} aNaftali, á bān kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji aManase.

⁵ <<Ka_{aswari} aManase, á bān kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji aEfrayim.

⁶ <<Ka_{aswari} aEfrayim, á bān kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji aRuben.

⁷ <<Ka_{aswari} aRuben, á bān kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te nnà i yà nkap nji àYahuda.

⁸ <<Ka_{aswari} aYahuda á bān kà ngbak asal nfa alum á ga asal ntar alum, te i yà nkap nva ó gor. Kang mbəbal ashar ìkalong ìsəm pa_{ishatding} aman pa_{fangshat} ká igbal pa_{ìtukun}, nwuwang i mal dakdak ká nwang nkap akum pa_{zəng}, i bān kā asal nfa alum i ga asal ntar alum, kang atak ayéryər i yà kā ishimsheshimshe.

⁹ <<Atak va_ó gor kakul á Yawe, te nwuwang i yà ashar ìkalong ìsəm pa_{ishatding} aman pa_{fangshat} ká igbal pa_{ìtukun}, kang mbəbal ashar ìkalong pa_{igbəpchi} aman pa_{tukun}.

¹⁰ Atak va ta_i yà atak ayéryər kakul onəm ogampyal awop. Nwuwang kā asal mpal te, i yà ashar ìkalong ìsəm pa_{ishatding} aman pa_{fangshat} ká igbal pa_{ìtukun}, kang mbəbal kā asal ntar alum, te i yà ashar ìkalong pa_{igbəpchi} aman pa_{tukun}, kā asal nfa alum, te nwuwang i yà ashar ìkalong ìsəm pa_{ishatding} aman pa_{fangshat} ká igbal pa_{ìtukun}, kang Atak Ayéryər á Yawe i yà kā ishimsheshimshe.

11 I yà kakul onèm oga mpyal awop ogorgor oga akum aZadok, ova kpak nnap mpakpak mi, kang à gaþan wa nvà oLawi nèm kà awalang va onèm olsarila kà gaþan kat.

12 I yà nji oza nggorgor kà Ashe atak ayéryèr, nnà i yà nkàp nyéryèr va ji pa kpaktak, ká aswari mbin oLawi.

13 <<Kà ngbak aswari onèm oga mpyal awop te, oLawi i ya nji oza, nwuwang ashar ikalong isèm pa ishatding aman pa fangshat kà igbal pa itukun, kang mbèbal i yà ashar ikalong pa igbapchi aman pa tukun. Nkpaktak nwuwang i yà ashar ikalong isèm pa ishatding aman pa fangshat kà igbal pa itukun, kang mbèbal i yà ashar ikalong pa igbapchi aman pa tukun.

14 Ozà i yáp kà kat, kat te ozà i na i kam iyam iro kà anunung kat. Ozà i yà kà nna atak a nènnan aga mbin va ta kà awo anèm uro kat, kakul atak ayéryèr ûYawe.

15 <<Abubo va re, mbèbal ashar ikalong pa ifangshat kà igbal pa itukun, kang nwuwang ashar ikalong isèm pa ishatding aman pa fangshat kà igbal pa itukun te, i yà atak na pa kakul itong, kakul nra oga nzhi kà agbagba kakul nkpak iyam nkang. Itong i yà kà ishimsheshimshe,

16 kang nnà ta i yà mmèmal, kà ngbak asal mpal te, ashar ikalong pa ikpad ding kà igbal pa fangshat kà isèm pa itukun, kà ngbak asal nkandal te, ashar ikalong pa ikpad ding kà igbal pa fangshat kà isèm pa itukun, kang ngbak ngga asal nfa alum te, ashar ikalong pa ikpad ding kà igbal pa fangshat kà isèm pa itukun, kà ngbak asal ntar alum te, ashar

ìkalong pa_ìkpading ká_igbal pa_fangshat ká_isém pa_ìtukun.

17 Agbagba aga nkpak iyam nkang va_ta kakul ìtong i yà ashar, igure pa_ishatding ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun ka_asal mpal, ashar igure pa_ishatding ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun ka_asal nkwal, ashar igure pa_ishatding ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun ka_asal nfa alum, kang ashar igure pa_ishatding ká_isém pa_ifangshat aman pa_tukun asal_ntar alum.

18 Abo atak va_re ném aswari ká_atak ayéryér te, nwuwang i yà ashar ìkalong pa_ìgbapchi aman pa_tukun ka_asal nfa alum, kang asal_ntar alum te, i yà ashar ìkalong pa_ìgbapchi aman pa_tukun. Iyam iréram i na iyam-nrì kakul oném oga nném inok ká_ìtong va_ta.

19 Oném oga nném inok ká_ìtong va_ta, ova i wap iram te, i yà ká_ashe nkpaktak oga akum aIsarila.

20 Nkpaktak nkap va_bu gor te, i yà mmogo nva mbébal ká_nwuwang i mal izér, ashar ìkalong isém pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_ìtukun, nnà i yà nkap nyéryér nzeng ká_mbin ìtong va_ta.

21 <<Iyam va_re ká_nza_ngbak ngga mparém nggo ngga nkap nyéryér ká_mbin ìtong va_ta te, i yà iji aponzhi. I ga asal_nfa alum, ashar ìkalong isém pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_ìtukun aga nkap nyéryér i ga i chu aswari ka_asal_nfa alum. Kang i ga asal_ntar alum ashar ìkalong isém pa_ishatding aman pa_fangshat ká_igbal pa_ìtukun, i ga i chu aswari aga asal_ntar alum. Nkpaktak oga nkap ngga mparém va_ta i

mal ká_nkap oga akum te, i yà iji aponzhi, kang atak ayéryér ká_nzhi Inan nchumchum va_ta i yà kà_ìshimshe oza.

22 Kà_asal va ta_mbin oLawi ká_mbin ìtong va_ta, i yà kà_ìshimshe nkap va_nji àponzhi. Nkap nji àponzhi i yà kà_ìshimshe aswari aYahuda ká_aswari aBenjamin.

23 <<Aboshi oga akum, i bàñ kà_asal nfa alum i ga asal_ntar alum te, uBenjamin i ya nkap pa_nzèng.

24 <<Kà_aswari aBenjamin, i bàñ kà_asal nfa alum i ga asal_ntar alum te, nnà i yà nkap nji uSimeyon.

25 <<Kà_aswari aSimeyon, i bàñ kà_asal nfa alum i ga asal_ntar alum, te nnà i yà nkap nji aIsakar.

26 <<Kà_aswari aIsakar, i bàñ kà_asal nfa alum i ga asal_ntar alum, te nnà i yà nkap nji aZebulun.

27 <<Kà_aswari aZebulun, i bàñ kà_asal nfa alum i ga asal_ntar alum, te nnà i yà nkap nji aGat.

28 <<Kà_asal nkandal nkap aGat, te aswari i wòl kà_aTamar i ga ndèng ngga aMeribat Kadet, kang i wòl awang aMasar i ga chu_iwa aMeditereniya.

29 <<Mbin va ta_ó kap iyam akup ôga akum aIsarila ká, kang nnà ta_i yà oga nkap oza,>> uNém uga nzhi uYawe à_là.

Oga anung asal ìtong

30 <<Nnà ta_i yà oga atak nfa ìtong va_ta. Mmàl ngga ngbañ asal mpal te, ashar ikalong pa_ikpàding ká_ìgbal pa_ifangshat ká_isèm pa_ìtukun.

31 Mí wór adin oga anung asal oga ítong va_ta ká_adin oga akum olsarila. Oga anung asal nnà i yà

pa_nshatding ká_asal mpal, anung asal aRuben, ká_anung asal aYahuda, ká_anung asal aLawi.

³² <<Kà_ngbak asal nfa alum, i yà ashar ikalong pa_ikpadìng ká_igbal pa_ifangshat ká_isém pa_itukun. Oga anung asal nnà i yà pa_nshatding, anung asal aYusufu, ká_anung asal aBenjamin, ká_anung asal aDan.

³³ <<Kà_ngbak ngga asal nkandal, i yà ashar ikalong pa_ikpadìng ká_igbal pa_ifangshat ká_isém pa_itukun. Oga anung asal nnà i yà pa_nshatding, anung asal aSimeyon, ká_anung asal aIsakar, ká_anung asal aZebulun.

³⁴ <<Kà_ngbak ngga asal ntar alum, i yà ashar ikalong pa_ikpadìng ká_igbal pa_ifangshat ká_isém pa_itukun. Oga anung asal nnà i yà pa_nshatding, anung asal aGat, ká_anung asal aAsher, ká_anung asal aNaftali.

³⁵ <<Nggáng ìtong va_ta i yà ashar ikalong isém pa_iparèm aman pa_fangshat. Kang adin ìtong va_ta bòn kà_ilum va_ta te, i yà pa,<UYawe uwa kà_ta.>>

Tarok Bible

The Holy Bible in the Tarok language of Nigeria

copyright © 2024 Luke Initiative for Scripture Translation

Language: (Tarok)

Contributor: The Seed Company

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution Share-Alike license 4.0.

You have permission to share and redistribute this Bible translation in any format and to make reasonable revisions and adaptations of this translation, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

If you redistribute this text, you must distribute your contributions under the same license as the original.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2025-07-10

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 10 Jul 2025 from source files
dated 10 Jul 2025

501af3c5-12fd-5965-ade7-9600b2d02717